

PODROBEN PROGRAM ZASEDANJ V POMORSKI POSTAJI

Mednarodna konferenca o manjšinah
bo zasedala predvsem v treh komisijah

Pomemben delež Slovencev pri pripravah - Napovedani so številni tehtni prispevki

V sredo se bo v pomorski postaji pričela mednarodna konferenca o manjšinah. Uradni pričetek bo ob 15.30 s pozdravnim nagovorom predsednika pokrajine in predsednika pripravljalnega odbora Zanettija, nato bodo prisotne pozdravili tržaški župan Spaccini, predsednik gorške pokrajine, ki se je pridružil pobudi, Chientaroli, predsednik delnega odbora Comelli in za holandski zavod o raziskavi manjšinske problematike MRG Whitaker.

Sledila bodo tri uvodna poročila: predsednika Zanettija o pripravah in o ciljih mednarodne manjšinske konference, italijanskega znanstvenika in delegata Italije v komisiji za človekanske pravice OZN, kjer se ukvarja s manjšinami, prof. Capotorti ter jugoslovanskega znanstvenika, ki je imel uvodno poročilo na seminarju OZN o manjšinah na Ohridu, prof. Jončiča.

Uvodni del se bo zaključil s poročili treh znanstvenih skupin, ki so obravnavale tri tematike, na katere je celotna konferenca razdeljena. Prva skupina obravnava jezik, kulturo, šolstvo, sredstva množičnega obveščanja in bo za to skupino prečital poročilo italijanske univerzitetne profesorice Dr. Mauro. Druga skupina obravnava socialno - gospodarska vprašanja in bo poročila prečital ravnatelj geografskega inštituta v Ljubljani prof. Klemenčič. Tretja skupina obravnava pravne in ustavne aspekte manjšinske zaštite in mednarodno zaščito manjšin. Poročilo bo prečital predstavnik francoske skupine iz Doline Aoste Passerlin D'Entrevies, pri sestavljanju poročila pa so sodelovali prof. Bartole s tržaške univerze, Nairn, Pizzorusso in Jeri, ki je bil skupaj s Capotortijem poročevalec na seminarju OZN v Ohridu.

Konferenca bo nato zasedala v treh komisijah, ki se bodo sestale v četrtke dopoldne in popoldne (od 9. do 12.30 in od 15. do 19.). V petek dopoldne in popoldne ter v soboto dopoldne. V soboto popoldne bo okrogla miza o »pozabljenih manjšinah«, pri čemer bodo v ospredju predvsem nove manjšine, ki se ustvarjajo z izseljevanjem, kot tudi druge manjšinske skupnosti. V nedeljo dopoldne bo zaključno plenarno zasedanje.

Slovinci, ki živimo v Italiji, bomo na konferenci zastopani na razne načine: Slovenski predstavniki so sodelovali v pripravljalnem odboru in drugo poročilo o socio-ekonomskih problemih, katerega bo pred-

Z nagraditvijo zaključen praznik v Križu

Sinoči je bilo v hali Prosvetnega doma »Albert Sirk« v Križu nagrajevanje zmagovalcev na razstavi domačih vin, ki jo je priredil Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine prejšnji teden. Predsednik konzorcija, domačin Miro Sedmak, je zbrane vinogradnike in goste pozdravil ter odprl zalepko z izidom pokesne komisije in tako razglasil zmagovalce letošnje vinske razstave v Križu: Komisijo so sestavljali dr. Milko, dr. Baša in Maks Hrvati.

Zmagovalci letošnje razstave so vsi Križani. Prvo nagrado za belo vino je prejel Mirko Košuta, drugo Egidij Košuta, tretjo nagrado pa Oskar Košuta. Za črna vina so prejeli prvo nagrado Mario Švab, drugo Anton Košuta, tretjo Gigi De Lorenzi. Nato je predsednik Sedmak nagradil s srebrno kolajno najstarejša vinogradnika, Antona Košuta in Martina Guština. Sedmak se je zahvalil vsem razstavljavcem vina ter vsem, ki so pripomogli k uspehu letošnje vinske razstave v Križu. Nato so se nagradili, in prisotni vinogradniki in gostje zbrali na dvorščini doma ob kozarcu domače kapljice in prstu ter čvrtih ribah in se dalj časa zadržali v prijateljskem vzdušju.

M. M.

Jutri dopoldne pogreb
komunističnih aktivistov

Jutri ob 11. uri bodo iz mrtnišnice v Ul. Pietà pospremili na zadnjo pot komunistična aktivista Vittoria Skorepo in Vincica Mattiassija, ki sta tragično utonila ob zaključku festivala komunističnega tiska na pomolu Pescheria. Autonomna federacija KPI vobi vso demokratično javnost, naj se s številno udeležbo poslovi od žrtve. Medtem so družinama naslovili sožalje brzo-

Dež preprečil predvajanje znanstvenofantastičnih filmov

ZAČETEK FESTIVALA
POD NESREČNO ZVEZDO

Tri umetnostne razstave na tematiko festivala

Zaradi dežja, ki se je ulij uro pred predvidenim predvajanjem prvih dveh filmov na 12. mednarodnem festivalu znanstvenofantastičnega filma, so organizatorji preložili otvoritev festivala. Prva dva filma - ameriškega »Mesto bo ob zori uničeno« in belgijskega »Kjer pice kašljajo« - bodo predvajali v četrtek, 11. t.m. ob 17. uri v kino dvorani Excelsior.

Včeraj se je na Gradu sv. Justa zbralo veliko ljudi, vendar pa je, kot mnogokrat doslej, predstavlo preprečila visja naravna sila.

Tudi tržaška razstava dejavnost je te dni usklajena z že tradicio-

nalnim festivalom znanstvenofantastičnega filma. Sinoči smo nam-

reč prisostvovali odprtju treh razstav, ki nam prikazujejo dela bolj »drznih«, v bodočnost usmerjenih umetnikov. V palači Costanzi so odprli razstavo del znanega futurista Gerarda Dottorija, v galeriji »Rettori - Tribbio 2« na Starem trgu 6, je odprl razstavo futurist Enzo Beneditto, v galeriji Tommaso pa so sinoči odprli razstavo, ki nosi naslov »Le terre della Luna«, ki jo je pripravil Bruno Barbolini.

Kakor vidimo gre v vseh treh primerih za razstave, ki so nekako ločene od sedanja naše stvarnosti, kajti tudi Benedetto in Barbolini, ki nosita današnje datume, govorita o nekem svetu, ki je še daleč od našega, njihove misli, njihovi pogledi so zdaj posredno usmerjeni daleč v bodočnost. Toda kako naj v stavku dveh oznak čimo kar tri razstave. Povedali bomo le, da je razstavo danes že 90 let starega Dottorija priredila v palači Costanzi Autonomna ustanova za gostinstvo in turizem in da bo razstava trajala vse do 28. t.m., Benedettova razstava v galeriji »Rettori - Tribbio« bo trajala do 20. t.m., podobno kot Barbolinijeva v galeriji Tommaso.

Novi urnik odprtja
bencinskih črpalk

Tržaška prefektura je objavila novi urnik odprtja bencinskih črpalk. Od 1. maja do 20. septembra bodo črpalke odprte od 7. do 12.30 in od 15.30 do 20. ure, v preostalih sedmih mesecih pa od 7. do 12.30 in od 15. do 19. ure. Ob nedeljah in ob praznikih bo odprtih 25 odstotkov črpalk po vrstnem redu, ki ga določa prefektura. Črpalke, ki so zaprte v nedeljah, imajo tedensko zaporo tudi ob ponedeljkih ali na prvi delavnik, če je v ponedeljek praznik. Nočno službo od 22.30 (pozimi od 22. ure) do 7. ure bo zagotovila bencinska črpalka AGIP v Miramarskem drevoredu 49, lahko pa so odprte tudi vse samopostrežne črpalke, pri katerih osebje ni potrebno.

Disamo uredništvo

JE RES?

Spoštovano uredništvo!

Beje bo občinska uprava v kratkem menjala imena nekaterim ulicam pri Sv. Ivanu. Govori se o nekaterih čudnih »toponimih«. Kaže torej, da bodo spet prezrli znamenite slovenske moze. In vendar ima Sv. Ivan vrsto oseb, domačinov in priseljencev, ki si zaslužijo ulico. Če grem po časovnem zaporedju, so to Jakob Svetina (speleolog), Josip Godina - Vrdeški (publicist, narodni buditelj), Štefan Nadišček (politik, dolgoletni občinski svetovalec, eden ustanoviteljev Edinosti), Ivan PIANO (narodni buditelj, prosvetni delavec), Anton Trobec (eden ustanoviteljev Edinosti), Vladimir Bartol (pisatelj), Vladimir Martelanc (publicist in politik), Slavko Škarnperle (entfasiist in žrtve fašizma).

Zdaj bomo videli, koliko so bile iskrene županove besede o tem, da ga je sram samih besed, ki jih je izrekel po zadnjem atentatu na slovensko šolo pri Sv. Ivanu.

Ker pa smo že pri vprašanju toponomastike, Vas prosim, da bi objavili seznam članov občinske toponomastične komisije, ker me zelo zanima, kdo je tisti, ki tam pravično zastopa jugoslovansko etnično skupino, kot to določa točka c 2. člena Posebnega statuta od 5.10.1954.

Z odličnim spoštovanjem
Trst, 6. julija 1974

Samo Pahor

MEDNARODNI FESTIVAL
ZNANSTVENOFANTASTIČNEGA
FILMA

GRAD SV. JUSTA ob 21.15:

«Il silenzio del dottor Ivens» (dolgoметраžni film ZSSR) režija Budimir Metalnicov, igra Sergei Bondarčuk. Srednje in kratkometražni filmi: »Aeropittura futurista di Dottori« (Italija), režija Luigi di Gianni; »Il Sole« (Češkoslovaška), režija Věclav Hapl.

KINO EXCELSIOR (Informacijski oddelek), ob 17.30:

«Anno 2033» (Belgija), režija Rod Van Eyck in Etienne Toetenel; »Una sera, un treno« (dolgoметраžni film, Belgija), režija André Delvaux, igra Yves Montand in Anouk Aimée.

JUTRI, ponedeljek:

GRAD SV. JUSTA ob 21.15:

«L'uomo di vimini» (dolgoметраžni film, Velika Britanija), režija Robin Hardy, igra Christopher Lee in Britt Ekland. Srednje in kratkometražni filmi: »Com'è stato fatto il Silent Running (ZDA), režija Chuck Barbee; »Premete il bottoni« (Madžarska), režija Kati Macskassy.

KINO EXCELSIOR (Informacijski oddelek), ob 17.30: »Quo vadis?« (Jugoslavija), režija Rudolf Borossak in Vladimir Hrs; »I due mondi di Charly« (dolgoметраžni film, ZDA), režija Ralph Nelson, igra Cliff Robertson in Claire Bloom.

Kino

Miramarski park - Predstave »L'« čiš v zvoči: ob 21.30 »Der Kaisertraum von Miramare« (v nemščini), in ob 22.45 »Il sogno imperiale di Miramare« (v italijanski).

Aristom - I.N.C. 15.30 »Nuda dal fiume«, češki film. Režiser Jan Kadar. Nazionale 16.00 »Non perdono nessuno, sono la collera del vento«. Terece Hill, Fernando Rey, M. G. Buccella.

Excelsior Rezervirano za festival znanstvenofantastičnih filmov.

Grattacielo 15.30 »Colinot, l'alzastore«. Natalie Deland, Ottavia Piccolo, B. Bardot. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 »American graffiti«. Richard Dreyfuss in Candy Clark.

Eden 15.30-22.15 »Il portiere di notte« Barvni film. Igrajo Dirk Bogarde, Charlotte Rampling, Philippe Le Roy in Gabriele Ferzetti. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.30 »Le armate rosse alla liberazione dell'Europa«.

Aurora 16.00 »Il rompi-balles. Lino Ventura. Barvni film.

Capitol 16.00 »Zozos«. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 15.30 »La gang dei dobermann colpisce ancora«.

Impero 15.30 »Cinque matti al supermercato«. Barvni film.

Filodrammatico 14.45 »Le amorse not di Ali Babà«. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 15.00 »Cartouches«. Claudia Cardinale in Jean Paul Belmondo.

Ideale 15.00 »Latitudine Os. Joseph Cotten in Cesar Romero. Barvni film.

Vittorio Veneto 15.00 »I tre dell'operazione drago«. Bruce Lee. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Abbazia 15.30 »Una ragione per vivere e una per morire«. James Coburn, Bud Spencer.

Astra Zaprto zaradi počitnic do vključno 19. t.m.

Radio 14.30 »Mani che stritolano«. Barvni film.

Poletni kino »Ex Soci« 21.00 »Love story«. Barvni film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

Volta (Milje) 16.00 »Al soldo di tutte le bandiere«. Tony Curtis, Michele Mercier, Charles Bronson. Pustolovski film.

ZA VELIKI ŠMAREN
IZLET NA DUNAJ

Za izlet, ki je bil razpisán na veliko povpraševanje naših bralcev, je na razpolago še nekaj mest. Kdor se želi udeležiti izleta, ki bo od 14. do 16. avgusta 1974, naj se javi najkasneje do 9. julija dopoldne na upravi našega dnevnika, v Ul. Montecchi 6. Cena izleta je 39.000 lir.

UREDNIŠTVO

SEJA SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE

V torek, 9. julija, ob 18. uri bo odborova seja. Na dnevnem redu: konferenca o manjšinah in razno.

Gledališča

ROSSETTI

Pri osrednji blaginji v galeriji Protti se je začela predpodaža vstopnic za prvo in drugo uprizoritev opere »Pri belem konjčku« v soboto, 13. t.m. in v nedeljo, 14. t.m.

Razna obvestila

Slovensko dobrodelno društvo obvešča starše, da bo odhod dečkov v kolonijo v Nabrežini jutri, 8. julija 1974. Otroci naj bodo vsi za 16. uro na sedežu društva v Ul. Machiavelli 22, od kod bo odhod.

Šolske vesti

Upisovanje na drž. učiteljsko »A. M. Slomška« v Trstu se zaključuje 24. julija, in sicer za dijake, ki se prvič vpisujejo na zavod, in za dijake, ki so izdelali v poletnem roku. Dne 20. septembra pa se zaključuje vpis dijakov s popravnimi izpiti.

Navodila za vpisovanje so na šolski oglasni deski, kjer je tudi razpored za izpite v jesenskem roku. Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom »Ziga Zois« - Trst, V. dolska c. 13/2 - sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1974-75 do vključno 25. julija t.l.

Ravnateljstvo državnega strokovnega zavoda za industrijo in obrt s slovenskim učnim jezikom - Trst, Ulica Matteotti št. 14 (tel. 765-76), sporoča, da se zaključuje rok za vpisovanje dne 24. julija 1974.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, brata in nonota

Kamila Sedmaka

se zahvaljujemo vsem za izraženo sožalje, za cvetje in prispevke, ki so jih njegovi svolci, prijatelji in znanci darovali za spomenik NOB v Sv. Križu pri Trstu.

Zalujoci žena in sinovi
in drugo sorodstvo

Sv. Križ pri Trstu, 7. julija 1974

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našega nepozabnega

IVANA HUSA

se iskreno zahvaljujemo

žalujoci družini
HUSA in BAN

Bane, 7. julija 1974

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so na kateri koli način sočustvovali z nami ob izgubi dragega moža, očeta, nonota in strica

IVANA KALCA

Posebna zahvala č.g. župniku in vsem darovalcem cvetja.

Zalujoci:
žena Antonija, sin Milko in hči Silvana z družinama ter drugo sorodstvo
Gropada, Novi Sad, Ljubljana, 7. julija 1974

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

URŠULE PETAROS vd. HERVAT

Posebna zahvala č.g. župniku, pevskemu zboru, sorodnikom, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili k večnemu počitku.

Družine Hervat, Bandi in Družina

Boršt, Boljune, 7. julija 1974

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili na zadnji poti našo drago mamo, babico in prababico

ANO CAHARIJO

Zalujoci družine
Peric, Sulčić, Gartner in Caharija

Slivno, 7. julija 1974

ZAHVALA

Globoko ganjeni se zahvaljujemo vsem, ki so v kakršnikoli obliki sočustvovali z nami v teh bridkih dneh, ko nas je za vedno zapustil naš dragi

ALJOŠA

Posebna zahvala č.g. župnikom štefanu Tonkiju, don Federicu Pensu, Srečku Rejcu ter vsem sorodnikom.

Družine

LOGAR - LEGHISSA

in VAVPETIC

Sesljan, 7. julija 1974

ZAHVALA

Ganjeni zaradi tolikšnih izrazov sočutja ob smrti našega dragega

FRANCA STEFANČIČA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani v težkem trenutku.

Posebna zahvala č.g. župniku iz škendja.

Zalujoci družini Stefančič in Gallo
ter drugo sorodstvo

Trst, 7. julija 1974

Včeraj - danes

jalka Rosanna Auber, pek Giancarlo Turchi in prodajalka Silva Gutman, uradnik Mario Niccoli in gospodinja Antonia Tonetti, univerz. student Roberto Fronda in prodajalka Silvia Dragovina, industrijski izvedenec Gianfranco Perent in knjigovodinja Claudia Colomban, uradnik Sergio Sambraillo in gospodinja Adriana Cumbat, bolničar Walter Lovich in manikerk Lilianna Casuo, učitelj Mario Vatta in univerz. študentka Elvia Levi, električar Antonio Bencic in delavka Tiziana Stabile, delavec Rocco Murro in gospodinja Teresa Minoia, sofer Giorgio Dri in gospodinja Lucia Munno, mehanik Franco Novello in prodajalka Marina Giovannini, učitelj Antonio Sponza in učiteljica Elisa Agnoli, geometer Giovanni Pozzecco in bolničarka Claudia Gregorich, delavec Vincenzo Quarta in gospodinja Laura Vurchio, uradnik Giorgio Puntar in gospodinja Iolanda Macovaz, časninar Stojan Spetić in univerz. študentka Bruna Zorini, zdravnik dr. Roberto Natali in učiteljica Graziella Mizzan, uradnik Adriano Ranuti in uradnica Silva Batini, plekar Graziano Furjan in uradnica Darinka Stepan, paznik Pietro Santaguida in prodajalka Bruna Polidruo, pristanišnik Walter Lanzoni in delavka Adriana De Lorenzi, pristanišnik Furio Sukan in kemistki delavci Daniela Kuhar, inženir Dario Rossi in gospodinja Giovanna Onorato, trgovce Diego Castagna in prodajalka Patricia Varceno, železničar Angelo Ceglia in delavka Patrizia Lo Casto, študentka Eugenia Bevtori in študentka Gloriana Candusso, uradnik Elio Michelazzi in uradnica Anastasia Schipani, knjigovodja Giordano Trussini in učitelj

Danes, NEDELJA, 7. julija

MANICA

Sonce vzhaja ob 5.23 in zahaja ob 20.56 - Dolžina dneva 15.33 - Luna vzhaja ob 22.14 in zahaja ob 8.16.

Juti, PONEDELJEK, 8. julija

LIZA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 26.2 stopinje, najnižja 20.3, ob 19. uri 23.2 stopinje, zračni pritisk 1012.8 mb, rahlo pada, veter 8 km na uro severozahodni, vlaga 75-odstotna, nebo 8 desetink pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 22.4 stopinje.

PO USPEŠNEM ZAKLJUČKU VINSKE RAZSTAVE

Nagrajevanje vinogradnikov v Dolini

V torek zvečer je bilo na vrtu društvene gostilne v Dolini, razdeljene nagrade vinogradnikom, ki so s svojim vinskim pridelkom sodelovali na letošnji osemnajsti občinski razstavi domačih vin v Dolini. Razstava, ki je bila kot vsako leto za največji vaški praznik emajencos je zelo dobro uspela. Svoje pridelke je razstavilo kar šestindvajset vinogradnikov dolinske občine iz Loga, Ricmanj, Boršta, Zabrčja, Hrvatov, Bojuna, Doline, Krogelj, Prebeneja in iz Mačkoli.

V imenu dolinske občinske uprave je imel kratek nagovor župan Dušan Lovriha v katerem je izrekel priznanje in pohvalo vinogradnikom in vsem, ki so s svojim delom pripomogli k uspehu letošnje razstave.

Prvo nagrado za črna vina je prejel Bruno Zahar iz Boršta, za bela vina pa Andrej Hrvat iz Zabrčja-Hrvatov; dobila sta vsak zlato koljano dežele Furlanije - Julijske krajine in hranilno knjižnico s 15.000 lirami od hranilnice in posojilnice z Opčin. Drugo in tretjo nagrado za črna vina sta prejela Josip Sancin in Josip Vodopivec iz Doline. Drugo nagrado za bela vina je dobil Marij Smotlak iz Mačkoli, tretjo pa Albert Derganc iz Loga.

Po nagrajevanju je sledila občinska zakuska, ki sta jo dobro pripravila najemnika društvene gostilne Nerina in Ezio. Vinogradniki in gostje so se zadržali v prijetnem in priskrben vzdušju ob kozarčku pristne domače kapljice, ki so jo za to priložnost poklonili razstavljalci.

Velik uspeh TPPZ na gostovanju v Smedeli pri Kopru

V Smedeli pri Kopru je na proslavi Dneva borca gostoval Tržaški partizanski pevski zbor. Številno občinstvo je navdušeno pozdravilo uspešno interpretacijo partizanskih pesmi.

Zaradi velikega odziva, ki ga je vzbudilo gostovanje Tržaškega partizanskega pevškega zbora, je organizacija Zveze borcev iz Kopra izrazila željo po ponovnem snidenju s tržaškimi pevci. Program bi morali v prihodnje nekoliko spremeniti, osnovna koncepcija zbora pa mora ostati ista: pesmi s tematiko narodnoosvobodilne vojne in odporniškega gibanja.

Tržaški partizanski pevski zbor je

ZVEZA PARTIZANOV OPČINE

priradi v Prosvetnem domu na Opčinah

8. PARTIZANSKI TABOR

PROGRAM:

Danes, 7. julija — Otvoritev ob 16. uri.
Nastop godbe na pihala iz Brega
Podprava govora tovaršev Dušana Košute in Artura Calabrie
Razstava o Čilu
Nastop openskih kotalkarjev

Barvni televizor bo oddajal nogometno tekmo svetovnega prvenstva.
Sledi ples z ansambлом The Lords.

V kioskih bo raznovrstna hrana in pijača

Aktiv socialistične mladine v Zgoniku

V petek se je sestel v Zgoniku aktiv socialistične mladine, na katerem je bil govor o smernicah dela in organizacije mladine na podeželju ter o perečih problemih, ki se tičejo mladine v tržaški pokrajini. Aktiv je vodil član vodstva sekcije socialistične stranke Italije za vzhodni Kras Vojko Kocman. Na njem pa so bili prisotni še pokrajinski tajnik socialistične mladine Carbone ter člani pokrajinskega odbora Zgubi in Dekleva. Aktiv se bo sestel v prihodnje, takoj po končani mednarodni konferenci o manjšinah, ki bo v prihodnjih dneh v Trstu, in bo izdal svoj dokument.

V tednu od 7. do 13. julija bodo opravili statistično anketiranje delavcev, da bi ugotovili stanje brezposelnosti in vzroke tega pojava. Anketiranje, ki ga opravljajo vsake tri mesece, bodo izvedli občinski uslužbenci v 340 družinah, izbranih povsem naključno med vsemi tržaškimi družinami.

OSMICA
Mario Olenik, Prebene 44, je odprl osmico. Toči dobro belo in črno vino.

nepoveal tudi druga gostovanja. V petek, 12. t. m., bo nastopil v Kulturnem domu skupaj s folklorno skupino Dijaškega doma iz Trsta; večer bo posvečen delegatom mednarodne konference za manjšine. 14. t. m. bo na Vrhnikih pel na osrednji proslavi oklepni enot jugoslovanske armade, 28. t. m. na partizanskem mitingu v Nabrežini, 4. avgusta bo gost v Beneški Sloveniji, 1. septembra pa odpotuje v Firence, kjer bo veliko zborovanje odporniškega gibanja.

V NABREŽINI

V petek odprte vinske razstave

V petek bodo v Nabrežini odprli 13. razstavo in pokušnjo domačih vin. Razstava, ki bo letos zadnja občinska razstava v tržaški pokrajini, bo, kot običajno, na vaškem trgu v Nabrežini. Občinska uprava, ki že od vsega začetka prireja to tradicionalno manifestacijo, je tudi za letošnje leto pripravila vrsto obrobnihih prireditev. V petek bo nastopila domača godba na pihala, v soboto godba iz Pridvora, v nedeljo pa godba iz Turriaca. V večernih urah bosta poskrbela za zabavo ansambla Lords in Igo Radovič, v soboto pa tudi duet komikov Ridos. Omenimo naj še, da bo v nedeljo dopoldne nagrajevanje zmagovalcev mladinskih iger, popoldne pa tradicionalna tombola. Za spremembo od prejšnjih let, bodo letos objavili imena zmagovalcev (razstavljenih bo 15 vzorcev belega in 16 vzorcev črnega vina) že v nedeljo zvečer. Nedvomno bo tudi ta razstava, ki ji bo čez štiri najst dni sledila še pokrajinska razstava na Repentabru, privabila številno občinstvo.

OBVESTILO POKRAJINSKEGA ZDRUŽENJA REJCEV

Izšel je deželni zakon z vrsto ukrepov v korist živinoreje

Zakon predvideva številne nagrade za rejo telic

V številki 28 Deželnega vestnika, ki je izšel 24. maja 1974, je bil objavljen deželni zakon 13. 5. 1974 št. 18. Z omenjenim zakonom je deželna uprava izdelala načrt za ohranitev in razvoj živinoreje v naši deželi. Zakon namreč predvideva vrsto ukrepov v korist živinoreje, ki naj bi pripomogli, da se omenjena panoga naglo in učinkovito opomore iz hude krize, v katero je v zadnjem času zašla.

Med ukrepi, ki so že stopili v veljavo in ki neposredno zanimajo živinorejce so sledeči:

1. Nagrade ob rojstvu za teleta obeh spolov, ki so namenjena za pitanje. Rejec se mora obvezati, da bo pital samce do teže 4 stotov, samice pa do teže 3,5 stota za govedo sivojavne pasme; za ostale pasme je predvidena teža 5 oziroma 4,5 stota.
2. Nagrade za pitane samce rojene v hlevih rejcev, ki prosijo za nagrado.
3. Nagrade za pitane samce, ki jih je rejec kupil in ki jih je pital do zgoraj navedene teže.
4. Nagrade ob rojstvu telic na-

menjenih za rejo.

5. Nagrade za rejo brejnih junic. Za podelitev nagrad predvidenih v točkah 1, 2, 3, je pristojen združni organizem, ki bo v kratkem ustanovljen. Do ustanovitve omenjenega organizma pa lahko rejci naslovijo prošnje za podelitev teh nagrad na Pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo do vključno 22. julija 1974.

Za podelitev drugih nagrad predvidenih v točkah 4 in 5 pa je pristojno Pokrajinsko združenje rejcev. O teh nagradah bomo spregovorili podrobneje.

1. NAGRADE OB ROJSTVU ZA TELICE NAMENJENE ZA REJO

Vsi rejci člani in nečlani združenja lahko priložijo prošnjo najkasneje 90 dni po rojstvu telice in se morajo obvezati, da bodo telico reje v svojem hlevu ali pa, da jo bodo prodali v centre za rejo, ki bodo v kratkem ustanovljeni v naši deželi. Vsak rejec lahko priloži vsako leto več prošnje. Ker je bil zakon odoben pred kratkim, je predvidena v začetnem obdobju podelitev nagrad tudi tistim telicam, ki so se rodile 120 dni predno je zakon stopil v veljavo, to se pravi, tudi za telice, ki so se rodile v dneh od 24. januarja do 22. maja 1974. Za te telice morajo biti prošnje priložene do vključno 22. julija 1974.

Naj še poudarimo, da morajo rejci izpolniti za vsako telico posebno dopisnico in jo nasloviti — skupno s potrdilom o oploditvi — s priploženim pismom (bolje je, če jo prinesejo osebo) na Pokrajinsko združenje rejcev. Dopisnice bodo na razpolago (od ponedeljka, 8. julija dalje) na sedežu občine, na sedežu Kmečke zveze in Zveze neposrednih obdelovalcev, na pokrajinskem Nadzornišvu za kmetijstvo in seveda na sedežu Združenja rejcev.

Nagrada znaša 20.000 lir, za gorska področja (v katere spadata tudi devinsko - nabrežinska in zgonska občina) bodo nagrade za 40 odst. večje.

2. NAGRADE ZA REJO BREJNH JUNIC

Te nagrade, ki znaša 20.000 lir in bo za gorska področja povišana za 40 odst., bodo deležne junice, ki so vsaj šest mesecev reje. Rejec bo imel pravico do te nagrade le, če se obveže, da bo redil junico v svojem hlevu vsaj še tri mesece po otelevitvi.

Kar se tiče roka za naslovice

prošenj velja kar je bilo rečeno v zvezi z nagrado o telicah. Dodati je le treba, da je tudi za te nagrade predvidena retroaktivnost 120 dni, to se pravi, da so jih deležne tudi junice, ki so bile vsaj šest mesecev breje v obdobju, ki gre od 24. januarja do 23. maja.

Umetno je še enkrat poudariti, da do zadnjih dveh nagrad (4 in 5) imajo pravico vsi rejci in ne samo člani združenja.

Za morebitna pojasnila in informacije se lahko rejci zglasijo na združenju, ki ima svoj sedež na Trgu Scorcola 4 (tel. 35245) vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 12.30.

Važno obvestilo KZ dvolastnikom

Kmečka zveza opozarja dvolastnike, ki nameravajo sekati drva na jugoslovanskem področju, naj pravčasno predložijo prošnje. V ta namen naj se javijo v pisarni Kmečke zveze — UL Cicerone 8/b, priložijo med uradnimi urami (od 8. do 14. in ob četrtkih od 9. do 12. in od 15. do 18. ure). S seboj naj prinesejo dvolastniško knjižico ter številko parcel. Poleg osebnih podatkov je namreč treba navesti v prošnji številko parcele, na kateri nameravajo sekati, katastrsko občino, pod katero parcela spada ter površino parcele in količino drv. Prošnje bomo sprejemali do 27. julija. Tajništvo KZ

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V MACKOLJAH

Viktorija Bracelj iz Zapuž pri Ajdovščini 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIZU

Albert Stefančič 10.000 lir, Viktor Bogatec 10.000 lir, Leopold Vidmar 10.000 lir, Marcello Košta 10.000 lir, Alojz Švab 3.000 lir, Alma Sedmak 8.000 lir.

V spomin pok. Alojzija Bogatec daruje Angel Tence (št. 90) 2.000 lir.

V spomin pok. Cvetkote Sedmaka daruje Karla Sedmak (št. 90) 2.000 lir, Gizela Košta (št. 98) 1.000 lir, Helena in Pavel Jerič (Komen) 100 novih din.

Namesto cvetja na grob Avgusta Komela daruje Danila Kosuta 3 tisoč lir.

V spomin Kamila Sedmaka daruje družina Ida in Milan Filipčič, Viktorija Košta z družino in Boris Košta z družino 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IN OD SV. ANE

Ob priliki oglada zadržne vinske kleti v Krminu in v Dobrovem s Kmečko zadrugo in Zadrugo gostilno Prosek darujejo udeleženci občinske 38.000 lir. ...

V spomin Srečka Šturmana daruje družina Marsič 5.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin ob 7. obletnici smrti soporoge Valerieje daruje Ivan Bojčič 5.000 lir za PD Slavko Škamperle.

Starši osnovne šole s celodnevniim poukom Ricmanje - Domjo darujejo ob zaključku šolskega leta 37.000 lir za šolo v Ricmanjih in 25.000 lir za šolo v Domju.

Za SD Kontovel darujeta Avgust Gruden 2.000 lir in Marcello Da-

nieri 3.000 lir.

V počastitev spomina pok. Urše Hrvat daruje družina Sulli (Boršt 89) 5.000 lir za Tržaško folklorno skupino.

Namesto cvetja pokojni Urški Hrvat daruje družina Auer 3.000 lir za Tržaško folklorno skupino.

V spomin drage strine Josipine Hreščak vd. Petarosa daruje družina Strajn (Zabrežec 59) 3.000 lir za Dijaško matico.

Za Tržaški partizanski pevski zbor darujejo: Namesto svetja na grob Urše Hrvat darujejo družine iz Zabrčja: Zobeč (št. 4), Zahar (št. 18), Skrokaro (št. 15) in Skrokaro (št. 44) 10.000 lir.

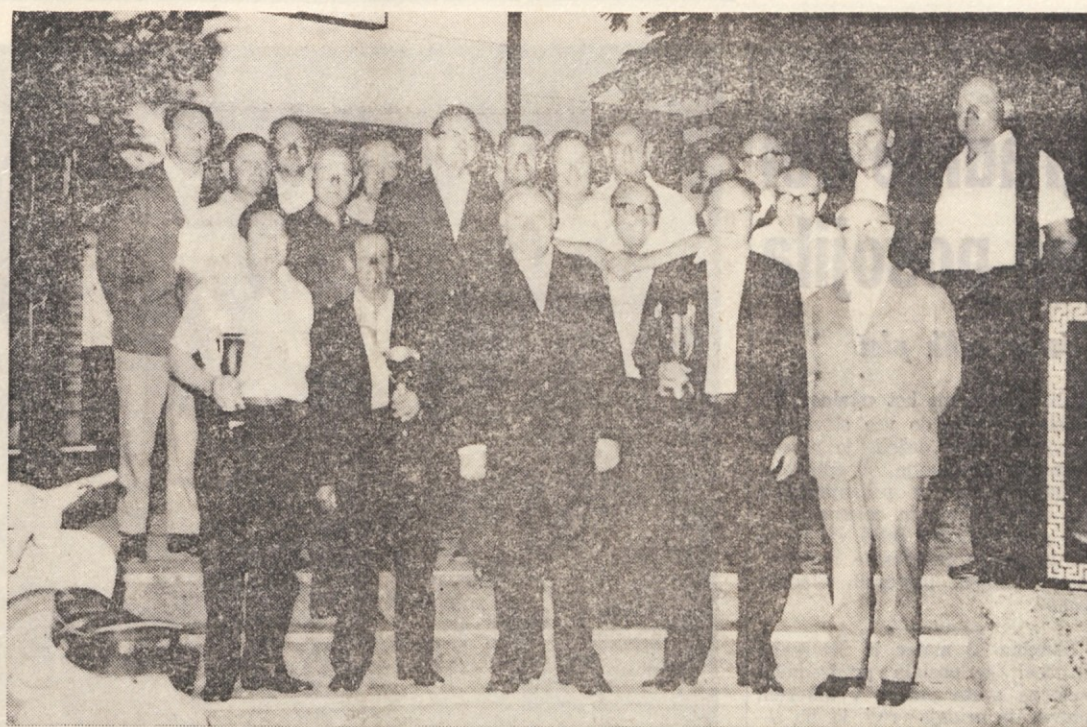
Za Kulturni dom Prosek-Kontovel darujejo: družina Milič Huslovi 15.000 lir, Vitorca Versa 10.000 lir, Viktorija Poljčeva 10.000 lir, Edi Bukavec 5.000 lir, Bruna Giordani 3.000 lir, Justo Colja 12.000 lir, Slavko Štoka 5.000 lir, Marija Štoka 2.500 lir, Gino Lazzarini 5.000 lir, Romano Milič 10.000 lir.

Za Sentjakobsko kulturno društvo darujejo: družina Stopper 10.000 lir, Santina Petarosa 5.000 lir, Josipina Merlin 5.000 lir, N.N. 50.000 lir, N.N. 10.000 lir, N.N. 10.000 lir. Ob krstu Danijela Marca svojci 20.000 lir. Namesto cvetja na grob dr. Aljoše Logarja družini Terčon in Pahor 10.000 lir. Namesto cvetja na grob Doroteje Superine svojci 5.000 lir. V isti namen Ernestina in Ivanka 5.000 lir.

V spomin preminule Marije Skabar daruje Ida Gerlanec 3.000 lir za športno društvo Kontovel.

Za izpolnjene želje v svetovnem nogometnem prvenstvu daruje Boris Daneu 20.000 lir za SD Kontovel.

V spomin pok. žene Marije, hčerke Andreane por. Dobio in sina Angela daruje Jakob Cijak 15.000 lir za PD Prosek - Kontovel in 5.000 lir za Dijaško matico.

Vinogradniki dolinske občine z nagradami

OPČINE

ZADNJA POT MARIJE TAVČARJEVE

mi pridelki vsak dan na tržaški trgu. In prav iz te dobe nam je pokojna pripovedovala mnoge zanimivosti in, segava kot je bila, je marsikatero tudi čisto po svoje obrnila.

Takrat še ni bilo tramvaja in tudi ko je začel obratovati, je bil za naše ljudi veliko predrag. Priljubljen je bila torej tudi Marija preko Vrha, kot se danes imenujejo starejši ljudje današnji Obelisk, pesek po znani Skali santi in seveda vsak dan ne glede na vremenske razmere.

Čeravno je pokojnica mnogo delala, je še vedno našla toliko prostega časa in obiskovala razne veselice in druge naše prireditve. Do zadnjega se je redno udeleževala naših prireditev in je bila tudi redni član slov. prosv. društva Tabor.

Ko je bila stara 20 let se je poročila z domačinom Janezom Rebem, kateremu je rodila dva otroka. Toda mož Janez ji je na žalost umrl in se je po nekaj letih vdovstva zopet omožila z Antonom Tavčerjem in je imela z njim še pet otrok. Mož Anton je leta 1955 umrl in pokojnica je vse do konca svojega življenja ostala pri hčerki Karli.

Draga Marija naj ti bo lahka domača zemljica, katero si tako iskreno ljubila.

K. A.

OBRABLJENE

zlate in srebrne izdelke vseh vrst plačamo po najugodnejši kotaciji, po čistoti in teži.

DARWIL

URE — SREBRNINA
NAKIT — DRAGULJI

TRST

tel.

36231

61932

TRG SV. ANTONA 4

IZKORISTITE PRILOŽNOST:

800 modelov ročnih ur švicarske I. kategorije še vedno po istih cenah. BREZ POVIŠKA

«AUTOAGENZIA CLAUDIO»

ULICA GEPPA 8 - TELEFON 29-714

ZASTOPNIK

ŠKODA

ZA TRST IN POKRAJINO

■ TAKOJSNJA DOBAVA

■ RAZSTAVA NAJNOVEJŠIH MODELOV

Prihranite na bencinu z novimi ŠKODA 74 100 - 100 L - 110 L COUPE R

pri PARADISO della SETA
LARGO BARRIERA VECCHIA 14

Mali oglasi

FESTIVAL LJUBLJANA
22. MEDNARODNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE

6. BALETNI BIENALE

Danes, 7. julija

THE STARS OF FAITH OF BLACK NATIVITY - USA

Jutri, 8. julija

Detoni: Bajka (The Tale)

KOMORNI ANSAMBL SLOBODNOG PLESA - ZAGREB

V torek, 9. julija

Rok Klopčič, violina
Ranko Filjak, klavir

V četrtek, 11. julija

«Tis Goodly Sport»

Mahler: Dark elegies

(Mračne žalostinke)

Subotnick: Embrace tiger and return to the mountains

(Objemi tigra in vrni se v gore)

BALET RAMBERT - LONDON

V petek, 12. julija

PRO ARTE CHORAL ZDA

V soboto, 13. julija

TARTINI TRIO - LJUBLJANA

V nedeljo, 14. julija

Orgelski večer

FRANCOIS DELOR - ŠVICA

Vse prireditve

bodo v Križankah.

Začetek predstav ob 20.30.

Informacije in rezervacije po telefonu (061) 21-768

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO

Bon-Pas Arradamento

POGRINJALA — ODEJE

PREPROGE — ZAVESE

UL. C. Battisti, 14 — tel. 62917

TRST

NASPROTI VELEBLAGOVNICE

STANDA

M. Bevilacqua

TRST - Via Conti 9/1

TELEFON (040) 793071

Stroji in orodja za mehanike in mizarstvo!

ZA RAZLIČNE IZDELKE POPUST OD 30 DO 40%

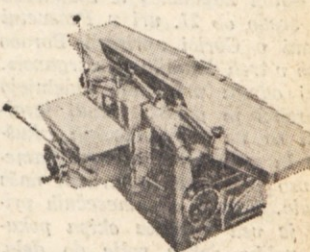
TRST - UL. Boccaccio 3

Telefon 414141

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje, tudi v inozemstvo

— tehnična pomoč in nadomestni deli
— v skladišču imamo na razpolago tudi rabljene stroje: kombinirne na 7 operacij, kompresorje, brusilne stroje in trane žage
— jamstvo 18 mesecev
— v Italiji lahko plačate na obroke

Uspešno se nadaljuje tradicionalni

Popusti 30 - 40 - 50 %

VELIKI SEJEM TEKSTILA

IZREDNO UGODEN ZARADI IZREDNIH POPUSTOV

Velika izbira: BLAGA IZ VOLNE, SVILE, BOMBAŽA, PLETENE KONFEKCIJE, ŽENSKIH HLAČ IN SRAJČ, TORBIČ, PAVOV IN GUMBOV

OGLEJTE SI IZLOŽBE IN PRIMERJAJTE CENE!

ZARADI POMANJKANJA DENARJA

Občine ne morejo pričeti gradnje del ker je država blokirala razna posojila

Verjetno uslužbenci bolnišnice ta mesec ne bodo dobili celih plač

Denarna kriza, ki je zajela vsa naša država z restrikcijo kreditov s strani bank tako tovarnam kot trgovcem in krajevnim upravam, je zajela tudi naše občine in bolnišnice. Državna blagajna zavlačuje izplačilo raznih posojil občinam, medtem ko precej redno dobavljajo prispevke, ki jih mora dajati država občinam kot nadomestilo za izgubljene strošarine in druge občinske davke. Ta denar pa služi samo za križje vsakodnevnih stroškov in ne dovoljuje niti najmanjšega izrednega posega. Ni pa denarja, in to so velike vsote, iz vsakotnih posojil, ki služijo občinam za kritje primanjkljaja. Država je izplačilo teh posojil zavlekla in marsikatera občina se nahaja v škripčih.

Med temi je tudi goriška, ki je morala v teh dneh poseči po bančnem posojilu. Goriška občina je sicer doslej imela precej visoke primanjkljaje, je pa zanje dobivala posojila iz Rima in ji ni bilo treba iskati drugih posojil pri tujeknih bankah. Sedaj pa je do tega prišlo in to pomeni, da bo morala goriška občina plačevati dvojne obresti. Prav tako ni obljubljenih dotacij in posojil za razna javna dela, zaradi česar grozi gradbeništvu, huda kriza, ker ne bo moč prirediti nobenega javnega dela.

V podobnem položaju so bolnišnice. Na Goriškem so imeli doslej nekoliko boljši položaj kot v sosednjih videmskih pokrajinah. V goriški bolnišnici, pa tudi v krminski, so junija izplačali osebu celotne dohodka, tako v Gorici kot v Krmini pa so upravitelji obvestili sindikate, da ne morejo zagotoviti izplačila plač za mesec julij; to iz preproste razloga, ker v blagajni ni denarja. Bolnišnice imajo že ogromne dolge pri tujakih bankah za normalno poslovanje, seveda pa imajo še večje, milijardne terjatve, do raznih bolniških blagin. Te pa spet nimajo denarja, da bi svoje dolge plačale.

V sosednji videmski pokrajini je položaj še hujši kot na Goriškem. V nekaterih bolnišnicah videmske pokrajine niso že v juniju izplačali vseh plač. Dali so uslužbencem le predpuno, po sto, dvesto, tristisoč lir. V enem primeru pa so izplačili le redne mesečne plače, niso pa

imeli denarja za izplačilo nadur in drugih dodatkov. Precej razburjenja je vzbudila med sindikati odločitev upraviteljev videmske bolnišnice, da izplačajo bolničarjem in drugemu pomožnemu ter upravnemu osebju samo plače, zdravnikom pa so izplačali ne le plače, marveč tudi vse dodatke. Za bolničarje torej niso imeli videmski upravitelji deset, dvajset tisoč lir mesečnega dodatka, za zdravnike pa so takoj našli dodatke, ki gre v stotisoče lir.

Ce ne bo vlada poskrbela za hitro dotacijo fondov bolnišnicam, ki nimajo denarja ne le za plače, marveč niti za nakup najnujnejših zdravstvenih pripomočkov, bomo imeli tudi na tem področju kmalu hudo krizo.

PREDLOG RESOLUCIJE

Pokrajina naj bo solidarna s slovenskim gledališčem

Pokrajinski svet naj izrazi solidarnost s Stalnim slovenskim gledališčem, ki se nahaja v hudem finančnem položaju. To je osnutek resolucije, ki jo je včeraj socialistični svetovalec Marko Waltritsch poslal predsedniku pokrajine z zahtevom, da predloži to resolucijo, kot izredno točko na dnevni red seje pokrajinskega sveta, ki bo v petek.

V osnutek resolucije je poudarjen hudi finančni položaj, v katerem se nahaja Stalno slovensko gledališče v Trstu, ki je gledališče vse slovenske skupnosti v naši deželi. Za to sta krivi tako ministrstvo za turizem in predstave kot znanje ministrstvo, ki početa dati svojega pristanka, da bi bilo naše

PD «SOVODNJE»

vabi na zaključne prireditve

LJUDESKEGA TABORA

Danes ples s tekmovalcem v valčku.

Igral bo orkester «The Lovers».

Deloval bo dobro založeni bife. V Kulturnem domu je odprta za nimiva fotografska razstava.

gledališče priznalo kot «stalno». To je diskriminacija do vse slovenske skupnosti v naši deželi, je rečeno v osnutek resolucije. Predlagana je tudi solidarnost pokrajinskega sveta upraviteljem in celotnemu osebju gledališča ter želja, da bi se sedanje težave premostile s popolnim priznanjem ustreznih vladnih organov.

● Skupina 33 mater iz Šlovenca pri Moši je poslala predsedniku deželne sveta pismo, v katerem zahteva, da pridejo vrtci, ki jih sedaj upravlja ustanova ONAIRC v deželno pristojnost. Istočasno podpirajo omenjene matere sindikalne zahteve osebja teh vrtcev, ki so popolnoma upravičene.

PROFESORSKA KOMISIJA JE OCENILA VSEH PET DIJAKOV

Na slovenski trgovski šoli v Gorici so se včeraj zaključili zrelostni izpiti

V glavnem so se dijaki dobro pripravili za zadnji šolski trud

Včeraj se je na trgovski šoli zaključila maturazna za pet dijakov tega zavoda. Letošnji zrelostni izpiti na tej šoli so bili prvi v Gorici in prvi v zgodovini slovenskega šolstva. Pred mnogimi leti smo namreč že imeli v Gorici zrelostne izpite na liceju in učiteljsko. Tem pa je vedno predsedoval italijanski profesor. Na letošnji maturi pa je bil profsorski zbor v celoti sestavljen iz slovenskih profesorjev. Predsednik je bil ravnatelj slovenskega učiteljskega «A. M. Slomske» iz Trsta dr. Janko Jež, člani komisije pa so bili prof. Vera Bedendo-Semenič (za italijansko), prof. Franc Škerlj (za slovensko) prof. Leopold Zubalčič (za politično ekonomijo), prof. Marijan Bajc (za pravo) ter prof. Vladimir Sturm, katerega so izbrali kot predstavnika razreda.

Ob tej priložnosti je bil prav, da izrazimo misel glede ostalih dveh matur v Gorici. Kar se tiče zve

lastnih izpitov na učiteljsko in klasičnem liceju morajo dijaki že več let v Trstu, kjer polagajo izpite skupno s Tržačani. Zdi se nam, da bi bilo prav, da bi mature goriški dijaki opravili kar v Gorici ali pa da bi bile mature izmenično v Gorici in v Trstu.

Vrnimo se k dijakom trgovske šole. Včeraj smo prisostvovali izpraševanju dveh kandidatov. Prva ljen vrsti je bila Alenka Černic, ki si je izbrala slovensko, profesor-ska komisija pa ji je dala še politično ekonomijo. Začetna trema mlade dijakinje se je zgubila ob prijaznem pogovoru s profesorji. Ko je bila na vrsti politična ekonomija je profesor pokazal dijakinji kovance za sto lir ter bankovca za 500 in 1.000 lir ter jo vprašal za naziv. Vprašanje je tudi nas prišlo. Vprašanje je brez obotavljanja povedala da 100 in 500 lir izdaja država, medtem ko bankovce za 1.000 lir izdaja banka.

Na vrsti je prišel Igor Kovel, ki si je izbral pravo, kot drugi predmet pa je dobil italijansko. Profesor je takoj natrosil vrsto vprašanj: kaj je finančno leto, kako ga merijo v nekaterih državah, kako v drugih, kaj je finančna služba, dejanja, ki obsegajo v finančnem letu. Kandidat je na vsa vprašanja mirno odgovarjal in poznalo se je, da mu snov ni nova in da se je za to dobro pripravil. Ozrl smo se na ostale dijakke, ki so čakali na spraševanje. Dekleti sta razburjeno komentirali Igorjeve odgovore, medtem ko je Janko ostal raje kar na hodniku in ponavljal «futuristi». Pogovor je nato prešel na finančni primanjkljaj v Italiji, zakaj je do tega prišlo, kako je sestavljen parlament, kaj so delegirani zakoni in zakonski odloki. Pri zadnjih vprašanjih se je dijak nekoliko obotavljal in se nekoliko zmotil. Se eno vprašanje pa je bilo prava konec: kandidat je moral povedati katere so dolžnosti delodajalca in delojemalca.

Igor je ob pisnem nalogi pisal precej dobro, kar ga je vsekakor opogumilo in korajžno stopil do profesorice za italijansko. Vseka-

Resolucija v deželnem svetu

Odpraviti težave za odprtje novega obmejnega prehoda

V debati o osnutek deželne zakon št. 71, v katerem je tudi predlog za financiranje nadaljnjega avtocestnega priključka Vileš — Gorica v vrednosti 650 milijonov lir s strani dežele, ki je bila v deželnem svetu, so komunistični svetovalec Bergomas, Zorzenon in Colli predlagali resolucijo, ki jo je deželni odbor tudi sprejel.

V resoluciji je rečeno, da finančno pomoč dežele za gradnjo avtocestnega priključka ne bo uspešna, če ne bodo rešili mednarodno-političnih in diplomatskih problemov, ki se vedno zavirajo odprtje mednarodnega prehoda na avtocestnem priključku pri Standrežu. Zaradi tega je deželni svet mnenja, da se mora deželni odbor zavzeti na pristojnih mestih, da se čimprej izda dovoljenje za odprtje novega cestnega mednarodnega prehoda pri Gorici.

PRIREDI DRUŠTVO «DANICA»

Prihodnjo nedeljo na Vrhu tradicionalni piknik

Na Vrhu bo konec tedna, v prireditvi domačega prosvetnega društva «Danica» tradicionalni poletni piknik. Praznovanja se bodo pričela v petek, nadaljevala v soboto, zaključila pa v nedeljo.

Za razliko od lanskega praznika, ki je imel združen z osrednjo proslavo kmečkih puntov, izrazit kulturni značaj, bo letošnja prireditev izključno zabavno-rekreativnega značaja. Sicer so letos že imeli na Vrhu, ob priliki odkritja spomenika padlim v NOB, veliko kulturno manifestacijo.

Za ples bo igral sovođenski ansambel «The Lovers», deloval bo dobro založen bife. Ker je na prireditvenem prostoru na Largi zelo lep razgled na vso goriško kotlino in tudi ker tu gori zvečer biha hladna sapica, so vrhovski prosvetarji prepričani, da bodo imeli tudi letos na Vrhu precej obiskovalcev.

Profesorska komisija med ocenjevanjem kandidatovega znanja na zrelostnih izpitih na slovenski trgovski šoli v Gorici

21. JULIJA LETOS

V polnem teku priprave za izlet SPZ v Železnike

V teku so pospešene priprave za množični izlet v Železnike, ki ga prireja Slovenska prosvetna zveza. Ob tej priliki bodo, kot smo že poročali, nastopili v Železnikih goriški združeni pevski zbori z doberdobsko godbo na pihala.

Vodstvo SPZ obvešča pevce goriški skit zborov, da bodo vaje v posameznih društvih v torek in v petek ta teden, naslednji teden, v sredo, 17. julija in petek, 19. julija pa bosta skupni vaji z godbo v Doberdobi.

Za izlet, ki bo v nedeljo, 21. julija, se je vpisovanje skoro zaključilo. Na razpolago pa je še nekaj mest. Zaradi tega vabimo te, ki bi radi šli v Železnike, da se javijo pri društvenih zastopnikih v raznih krajih. Ti so Ivan Humar v Števerjanu, Rudi Pavšič v Pevmli, Edi Maligolj v Podgori, Stano Pavlin v Standrežu, Janko Čotič v Sovodnjah, dr. Leopold Devetak na Vrhu, Joržan Vižintin v Dolu, Karel Forčetič v Doberdobi, društvo «S. Kosovel» v Ronkah. V Gorici pa se vpisovanje vrši na sedežu SPZ v Ulici Malta 2.

● Državna knjižnica v Ulici Marneli v Gorici bo, po navodilih prosvetnega ministrstva, odprta v poletnih mesecih, od ponedeljka dalje, samo predpolne, od 9. do 14. ure.

● Slovensko planinsko društvo v Gorici javlja, da bo v poletnih mesecih društvena pisarna odprta samo dopoldne, in sicer od 9.30 do 12.30.

NA HRIBU GRADINA BLIZU DOBERDOBA

Izobraženec in vnet cvetličar Mario Lozej živi kot samotar daleč od napredka in ljudi

Med fašizmom je bil odpuščen z delovnega mesta ter obsojen na več let ječe od posebnega sodišča - Pravice političnega preganjenca, ki mu niso bile nikoli priznane

Na hribu Gradina pri Doberdobi stanuje, daleč od cestnega hrupa, in odmaknjen vsakodnevnemu vrvežu modernega sveta, Mario Lozej, 66-letni samotar, kot se tudi sam rad naziva, po rodu iz Komna na Krasu, živi v zapuščenih hiši nad kamnom Solvaj, v katerem je nekoč stanoval čuvaj te velike kemične industrije. Prišel je na Gradino pred trinajstimi leti, po razgibanem «hajanju od Hajfeza do Herodeza», in tam se v miru naseli. Za sostanovca si je pripeljal s seboj dva psa opogumilo in korajžno stopil do profesorice za italijansko. Vseka-

Boj kot radovednost, nas je mikal njegov hoby za cvetličarstvo, videti način njegovega življenja in za trenutke okusit užitek samotarjenja, ki ga sam že toliko let uživa. Pospremil nas je v bližnjo dolino, kjer ima vse naokrog polno cvetličnih grmov v zemljatih loncih, pločevinastih in plastičnih posodah, ter posejanih kar med drevmi, travo in robidovjem. V dolini je tudi kakih 50 metrov dolg v skali izveden rov iz prve svetovne vojne. V njem je bodisi poleti kakor tudi pozimi vedno enaka temperatura. Zato čez zimo spravi vse posode s cvet-

licami v to izdolino, da se ohranijo pred mrazom in snegom. Naštevaj nam je raznovrstne pitane srebrote, snežinke, nevestice ter druge vrste cvetlice kar z botaničnimi izrazi kot so klementis, hibiscus, plumbaginus in druge. Po vseh kotih so bili rdečici in beli oleandri, kresnice, hijacinti, meci, vijolice, vrtnice. Najraje nam je pripovedoval, kako razmnožuje boughenvilli. Ker ga ni mogel zaslediti v naših krajih, si ga je nabavil pred leti v Rimu in ga sedaj skrbno čuva. Čez zimo ga drži kar v kuhinji pri štedilniku, da se cvet bolj sveže ohrani na pomlad. Največ težave ima s preskrbo vode, ker občinski vodovod ne seže tako visoko. Zato ima Lozej okrog hiše našeto plastičnih posod, v katere se s strehe steka deževnica, da potem lahko z njo namoča cvetlice čez poletje. Večkrat nam sam s kolešom v vas po vodo in jo v velikih plastičnih posodah vozijo na hrib. Čestokrat pripelje v doberdobske cerkev po nekaj dni za okras najlepše rastline v cvetu. V velikih vazah, opremljenih z velikimi lesenimi polkrožnimi loki se opeljeta cvetlice plazilke različnih barv v čudo in veselje ljubiteljev cvetlic.

Tegobe, ki žulijo njegova leta v pokoji, nam je Mario Lozej razodel ob skodelici kave v hiši. Še paglavih nog se je izučil krojaškega poklica, na katerega ni bil preveč navezan. Zato se je po opravljenem vojaškem roku zaposlil, kot številni drugi kraški fantje, v tržiški ladjedelnici. Kmalu po zaposlitvi je segla tudi po njem fašistična zatiralna roka. Najprej so ga odpustili iz službe, nato ga aretirali in obtožili prevratništva. Z mnogimi drugimi Slovenci je bil sojen v Rimu od posebnega sodišča. Naprtli so mu 3 leta zapore in 2 leti strogega nadzorstva. Njegovo ime je za beleženo v knjižici «Aula IV», ki je izšla pred leti in v kateri je naštet cel vrsta antifasistov, ki jih je obsodilo posebno fašistično sodišče. Po dveh letih zapore je bil pomiloščen, ostal pa je brez službe. Leta 1943 je zbežal v Jugoslavijo, kjer se je v Ljubljani ponovno zaposlil kot krojač. Po prihodu italijanske okupacijske vojske leta 1941 v Ljubljano je bil ponovno aretiran in brez procesa dva meseca zaprt. Po izpustitvi se je zatekel k sorodnikom v Doberdobi, prav ko so Nemci pobijali sumljive ljudi in pustošili kraške domove. 15. januarja leta 1944 se je znašel v Matevževi hiši, kjer so Nemci s pomočjo izdajalca mučili zajete talce po vasi. Po celodnevem mučenju, so Nemci istega večera šest domačinov in eno dekle iz Lovicke na Krasu zaprli v Jelenovo klet in stavbo z dinamitom

V PETEK BO SPET REDNA SEJA

Na dnevnem redu pokrajinskega sveta vrsta resolucij in predlogov

Bodo imenovali zastopnike v deželno komisijo za slovenske šole?

V petek zvečer se bo ponovno sestala pokrajinski svet v Gorici. Do seje bo prišlo po doglednem času. Na dnevnem redu imajo celo vrsto resolucij, ki so jih predložili v glavnem svetovalci opozicije. Med temi so interpelacije in resolucije o položaju omejenih struktur pri Gorici ter o slovenskih napisih ulic v sovođenski občini. Na dnevnem redu so tudi resolucije, ki so jih predstavili razni svetovalci ob priliki proračunske debate v letih 1973 in 1974. Odobriti morajo tudi obračune pokrajinske uprave za leta 1970, 1971 in 1972. Kot lahko vidimo je kriza, do katere je prišlo v pokrajinski upravi, močno odjeknila tudi v njenem normalnem poslovanju.

Na dnevnem redu so tudi sklepi, ki zanimajo stalež osebja raznih pokrajinskih ustanov, dalje imenovanja pokrajinskih predstavnikov v razne organe in komisije. Imenovati bi morali tudi dva zastopnika goriške pokrajine v deželno komisijo za slovenske šole. Vse organizacije in ustanove, ki imajo to nalogo, so svoje predstavnike že imenovali, manjkata samo predstavnik goriške pokrajine, da bi lahko komisija pričela s svojim delom.

Vse to so točke, ki so bile na dnevnem redu že na prejšnjih sejah pokrajinskega sveta. Teh točk je 50 in same bodo zavzele brez dvoma veliko ur razprave. Potrebni bi bilo več seji. Dodali pa so še nekaj novih točk. Med temi so resolucija o gmočnem položaju občinske glasbene ustanove, točka o povračilu stroškov svetovalcem in odbornikom, sklep o stroških za redno popraviljanje pokrajinskih cest, načrt za gradnjo avtocestnega priključka med letališčem v Ronkah in avtocesto pri Redipugli. Na dnevnem redu je tudi odobritev stroška za napeljavno centralno kurjavo v pokrajinskem muzeju na grajskem griču. Na tajnem delu pokrajinske seje pa so na dnevnem redu vprašanja osebja; med temi tudi imenovanje dr. Giuseppe Bresana za generalnega podtajnika pokrajinske uprave.

● Goriški taborniki, člani Rodu modrega vala, bodo odgovorili na letošnje taborjenje v Bohinj jutri, v ponedeljek, ob 12.15 z železniške postaje v Novi Gorici.

Danes dežurne

bencinske črpalke

Na Goriškem so danes dežurne naslednje bencinske črpalke. Občina Gorica: Shell, Ulica Lungo Isonzo Argentina; Esso, Korzo Italija; Agip, Ulica Duca d'Aosta; Esso, Travnik; Texaco, Ulica Leon; Chevron, Ulica Brigata Re. Občina Krmin: Api, Drevored Venetia Giulia. Občina Šlovenca: Agip, črpalka na državni cesti. Občina Marian: BP, Ulica Dante. Občina Ronke: Total, Ulica Redipuglia; Chevron, črpalka na državni cesti. Občina Vileš: Chevron, črpalka pri avtocesti. Občina Doberdob: Chevron, Dol. Občina Trbiž: Esso, Ulica Boito; Apl, Ulica Cosulich; Mobil, Ulica Boito; Agip, Ulica Duca d'Aosta. Občina Gradisce: Shell, Trg Unità. Občina Škocjan: Esso. Občina Gradiš: BP, Mariri.

Kino

Gorica

VERDI 15.15—22.00 «Spasmo». Robert Hoffman in Suzy Kendall. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

CORSO 15.15—22.00 «Un duro al servizio della polizia». G. Braun. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

MODERNISSIMO Zaprti.

VITTORIA Zaprti.

CENTRALE 15.00—21.30 «La mia pistola per Billy». Gregory Peck in D. Arnold. Barvni film.

Tržišč

AZZURRO 14.00—22.00 «La profanazione». Barvni film.

EXCELSIOR 14.00—22.00 «Joe Valla-chi». Barvni film.

PRINCIPE 14.00—22.00 «L'uomo che uccise se stesso». Barvni film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Pontoni e Bassi, Raštel, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Rismond, Ulica Enrico Toti, tel. 72701.

Izleti

Prosvetno društvo «Briški grič» iz Števerjana priredi dvodnevni izlet 15. in 16. avgusta v Velenje, Ptuj, Ljutomer, Radence, Moravske toplice, Vavržin in Zagreb. Poleg ogleda turističnih zanimivosti obiskanih krajev, si bodo izletniki ogledali še vinko klet in kmetijski kombinat v Ljutomeru.

Vpisati se je treba čimprej pri članih društva Ivanu Humarju, Sonji Terpin in Lavreti Maraž, da si pravčasno rezervirajo mesta. Prevoz, hrana in prenočišče so vključeni v skupni cenizleta.

Slovensko planinsko društvo priredi 28. julija družinski izlet na Koroško (Beljak, Št. Vid, Ostrovica ter Osojko in Vrbsko jezero). Izletniki morajo imeti s seboj veljavno osebno izkaznico ali potni list. Vpisovanje se je že pričelo na sedežu SPD, Ulica Malta 2 (tel. 24-95).

V pisarnah Delavske zbornice v Gorici, Ul. 24. maja 1, in v Trzinu, Ul. 25. aprila, deluje turistični sindikati ulaz ETIL. Na voljo imajo celo vrsto izletov v razne evropske države in tudi po Italiji. Podrobnosti seznaj izletov lahko dobijo zainteresirani na sindikalnih sedežih.

Mali oglasi

Zobozdravnik išče mlajšo dekle za ambulantno delo. Zglasti se med tednom ob 18.30 v Ulici Carducci 17 v Gorici, tel. 2909.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega in nepozabnega

Ivana Batistića

iz Podgore, se iskreno zahvaljujemo g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so z nami sočustvovali.

Zena Pavla, hči Stojana in sin Walter

Podgora, 7. julija 1974

V Podgori umrl čevljar Ivan Batistić

Zadnje dni junija je v Podgori preminil priljubljeni domači čevljar Ivan Batistić. Po rodu je bil iz Mirna pri Vipavi, z družino je prišel v Podgora leta 1941 in se naselil v Ul. Slataper. Zbolel je pred petimi meseci za neozdravljivo boleznijo. Videmski zdravniki so s tvegano operacijo skušali rešiti Batistića življenje, vendar zaman.

Med drugo svetovno vojno je bil celih šest let odsoten od doma, ko je bil prisiljen slediti vojaškim ukazom na bojišče v Gradi. Po osvoboditvi je ponovno začel s svojim

Ob koncu naj povem, da ne bo igra na odrskih deskah izgledala strogo dovršena. Opozarjam pa, da je treba upoštevati napore in tehnične težave, s katerimi smo se srečali v pripravah Borove drame.

Miloš Tabaj, ki bo nastopil v drami in bo uprizarjal lik Ferleže, je pri standreškem prosvetnem društvu referent za dramsko skupino. Tudi on nam je izrazil nekaj misli ob premieri tega dela. «Mislim, da je ta predstava idejna za ljudski

Samotar s svojim psom

KMEČKA BANKA

USTANOVljena leta 1909

GORICA - Ul. Morelli 14

Tel. 2206 - 2207

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 GORICA

PREVZEMAMO PREVoz VSAKOVRSNEGA BLAGA

OB VISOKEM PRIZNANJU PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Velik pomen revije «Borec» za ohranjanje tradicij NOB

V 25 letnikih revije je zbrano ogromno vsebinsko bogastvo, velik pa je tudi njen politični in vzgojni pomen

V ponedeljek, 1. julija, je predsednik republike konferenco SZDL Slovenije Mitja Ribičič na kratki svečanosti v sejni dvorani republiškega odbora Zveze združenih borcev NOV Slovenije izročil odgovornemu uredniku revije «Borec» red zasluge za narod s srebrnimi žarki, s katerimi je predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval to revijo ob njenem pomembnem jubileju.

Mitja Ribičič je čestitil uredniškemu odboru in sodelavcem revije ter poudaril ne samo njene izredne kvalitete in količinske dosežke, ampak predvsem vsebinsko bogastvo ter politični in vzgojni pomen revije, ki z objavljanjem spominskih, zgodovinskih in drugega gradiva o narodnoosvobodilnem boju ter revoluciji v Sloveniji prispeva velik delež k zgodovinski in ohranjanju tradicij NOB.

Za visoko priznanje se je v imenu uredniškega kolektiva zahvalil odgovorni urednik Črtomir Šinkovec, nato pa je sledila tiškovna konferenca.

Črtomir Šinkovec je ob Borcu med drugim povedal naslednje misli in ugotovitve.

«Prvkratk je Borec izšel julija 1943 kot glasilo Cankarjeve brigade, redno pa je začel izhajati v avgustu 1949 — po ustanovitvi Zveze borcev — kot njen organizacijsko glasilo. Borec s tem izpolnjuje, da je bil tedaj zasidran v NOV, kot glasilo ene izmed štirih najslavnejših slovenskih udarnih brigad, ki je bila poimenovana po Ivanu Cankarju, in kot glasilo Zveze borcev v povojnem obdobju.

Ako prelistamo vse zajete letnike Borca, ki so izšli kot gla-

silo Zveze borcev, zlahka ugotovimo njegovo pomembnost in vlogo, ki ga je odigral zlasti na območju borbene organizacije, pa tudi zgodovinskega NOB slovenskega naroda, jugoslovanskega naroda in osvobodilnih revolucionarnih gibanj v svetu. Letniki Borca so prava zakladnica zgodovinskih in spominskih zapisov, pa tudi literarnih in umetniških prizadevanj v medvojnem in povojnem obdobju, mimo katere ne more nihče, ki se kakorkoli ukvarja z raziskovanjem tega obdobja.

Kot sedanjí urednik je povedal:

«Ko sem leta 1971 prevzel uredništvo Borca, smo najprej izdelali določeno vsebinsko zasnovo revije, da bi čimbolj opravičala, kot edina revija te vrste v Sloveniji, svoje zgodovinske in politične poslanstvo ter s tem upravičila svoj obstoj. V okviru tega koncepta si uredništvo z uredniškim svetom prizadeva in postopoma uresničuje namembnost revije z zgodovinsko, politično, vsebinsko, z družbeno-moralno-etičnimi pogledi, ki so poglavitno korenine v našem narodnoosvobodilnem boju. Kot tak Borec ni več namenjen organizacijskim vprašanjem — to opravlja «TV-15» — temveč vsem, ki se kakorkoli ukvarjajo z zgodovinskimi, socialnimi in moralno-etičnimi vprašanji v obdobju narodnoosvobodilnega boja, skriva pa v sebi še drug namen; da bi služil šolnikom, šolski mladini, mladini na sploh kot zgodovinsko učno branje v šolah. Prav rod, ki raste, bo namreč moral na osnovah pridobitve osvobodilnega boja in revolucije graditi svojo srečnejšo in varnejšo prihodnost.

Večkrat se vprašujem, če se danja zasnova revije ustreza svojemu namenu. Pri urejanju se namreč držimo že zgoraj omenjenega vsebinskega načela. Tako smo v letu 1971 objavljali v glavnem prispevke, ki so obravnavali najpomembnejše dogodke pred tridesetimi leti, se pravi, v letu 1941. To smo nadaljevali tudi v letnikih 1972 in 1973 in nadaljujemo v letošnjem. Na ta način bo v letnikih Borca od 1971 do 1975 zbrano in zaokroženo vsaj najpomembnejše gradivo iz let narodnoosvobodilne vojne. Da je takšna vsebinska zasnova pravilna, se je pokazalo zlasti v lanskem letu, saj se je nanovo naročilo blizu 600 novih naročnikov, med katerimi so šole na prvem mestu. Ob tem je treba pripomniti, da je pridobivanje afirmacije in odmevnosti dokaj dolgotrajna zadeva. Vsekakor pa bo treba, po teh prvih sadovih, ki se izražajo v večjem zanimanju za revijo, delo nadaljevati.

O letošnjem letniku je dejal:

«V letu 1974 vsebina revije temelji na odličnih političnih in vojaških dogodkih izpred trideset let, to je v letu 1944. Poudarek je na gradivni slovenske državnosti v okviru federativne Jugoslavije (SNOS v Črnoljubi), na utrjevanju slovenske oblasti (volitve v NOO), na razvoju NOV, na ustanovitvi VII. in IX. korpusa. V zvezi z razvojem ljudske oblasti je tudi razmah partizanskega šolstva, kar je imelo velik politični pomen. V letu 1944 je bil v ospredju tudi boj proti okupatorju in njegovim hlapcem-domobrancem, pa tudi čedalje tesnejše sodelovanje z zavezniki, pa diplomatske in vo-

jaske priprave na bližajoči se konec vojne. 20. oktobra 1944 je bila osvobodjena prestolnica Jugoslavije — Beograd.

Menim, da je takšen koncept revije treba obdržati vsaj do konca vojne, do 4. letnice zmage in osvoboditve. Tedaj bo ta vsebinska zasnova zaokrožena in vsekakor bo treba razmisliti, kako usmeriti revijo, da bo čimbolj ustrezala svojemu namenu. Ne dvomno pa bo treba to delo nadaljevati, ga razvijati s še bolj izbranim, izvirnim in zanimivim gradivom.

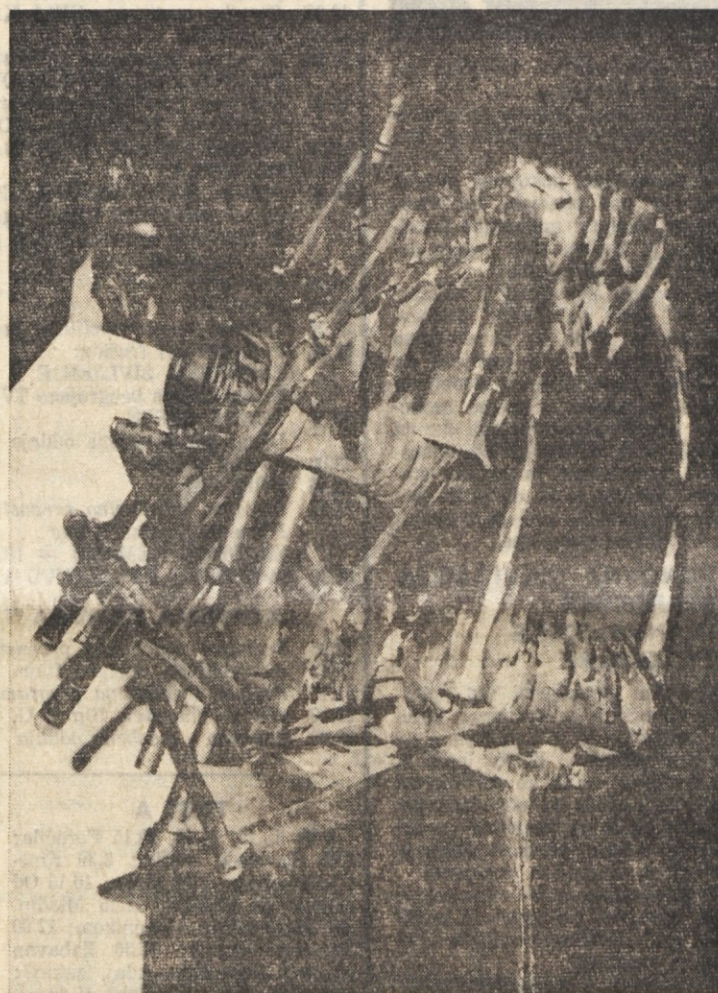
Galerija Ajdovščina: razstava Grupe 69

(Foto: A. Skrabonja)

IZ PRIMORSKIH UMETNOSTNIH GALERIJ

Razstava Grupe 69 v Ajdovščini z gostoma Mušičem in Spacalom

Galerija je bila odprta lansko jesen in poseduje dokaj bogato zbirko del Vena Pilona

V foyeru Avditorija v Portorožu razstavlja svoje kovinske skulpture pisatelj in kipar Tone Svetina. Na sliki skulptura «Čeljusti», ki nazorno prikazuje strahotnost uničevalnega vojnega stroja (Foto M. Magajna)

ROBERT ŠKRJL

V Galeriji v Ajdovščini so se kot zadnji razstavljalci v pomladni sezoni predstavili s svojo novejšo produkcijo člani renomirane skupine GRUPE 69 z gostoma Zoranom Mušičem in Lojzom Spacalom. Svoje slike, skulpture in grafike je razstavilo skupno šestnajst avtorjev, med njimi nekateri vodilni predstavniki ljubljanske grafične šole ter v svetovnem merilu uveljavljeni slovenski likovniki. Skupino združujejo zgolj delovni interesi in ne kakšna skupna slogovna ali vsebinska orientacija, zato se bomo skušali približati ustvarjanju vsakega njegovega člana posebej.

V Parizu živeči gorški rojak Zoran Mušič, znan po svojih abstraktnih interpretacijah dalmatinske krajine, je v Ajdovščino poslal tri grafične liste iz cikla, ki je nastal kot reminiscenca na umetnikovo doživljanje trpljenja v nemških koncentracijskih taboriščih; njegovo sporočilo je univerzalna obsodba nasilja. Tudi Lojze Spacal v svoji jasno izoblikovani likovni govornici poleg ljubljenskih kraških motivov poudarja svoje doživljanje aktualnega političnega dogodka (kolaz Črni udar Čile 1973) ter se s tem opredeljuje za angažirano umetnost.

Univerzalna kompozicija Andree Jemca, estetsko prečiščena, grafična barvna dinamika, amebnih form, dosledno udejanjanje, ki jo označuje: umetnik je izbrano formalno strukturo, odvisno v tehniki sitotiska v več barvnih variantah, jo z akrilnimi barvami naslikal na platno ter izdelal kompozibilni model v lesu in tako v treh medijih dokazal njeno univerzalnost.

Riko Debenjak vztrajno raziskuje «magične dimenzije», njegov grafični izraz je izoblikovan do popolnosti, njegovo odkrivanje novih likovnih kombinacij vedno presenetljivo in sugestivno. Dževad Hozo je opustil motive s stevkov, ki so v njegovih prejšnjih grafičnih serijah zavzemali osrednje mesto; njegove novejša akvate iz cikla Srečanja temeljijo na združevanju grafične ploskovnosti z biomorfnimi elementi. Adriana Maraz se je od popartistične ikonografije (npr. grafike na lanskotnem ljubljanskem bienalu) vrnila k svoji ljubljenski motiviki oblačenega pohištva, vendar v novi, simbolično nadrealistični različici. Sitotiski Meska Kiarja z obrabljenimi pripodobami klavirja in plesalk ter skicno lahkotnostjo izvedbe učinkujejo plemenito in neprepričljivo.

Od slikarjev je najizvirnejši raziskovalec Janez Bernik, ki dosledno uveljavlja ploskovno, nemimetično slikanje, upoštevajoč tudi pridobitve konceptualne umetnosti. Vsak element njegovih slik je nosilec vrednosti že sam po sebi, združen v kompozicijsko celoto pa odpira novo pomensko kvaliteto. France Mihelič slika

«Ščelunkunčica» P. I. Čajkovskega in iz Minkusovega baleta «Don Kihota», so izvedli niz baletnih točk, ki so s svojim znanjem in s prepričljivim plesnim šarmom in brezhibno muzikalno igrivostjo nadkriljevale druga drugo.

V festivalski program sta bila uvrščena tudi dva koncerta. Duma in po svetu znani Akademski zbor Collegium Musicum, ki ga sestavljajo študentke fakultete glasbene umetnosti v Beogradu, se predstavljajo pod vodstvom zborovodje Darinke Matić-Marovićevic z osmerajstimi skladbami od najstarejših do modernih domačih in tujih kompozitorjev. Zavidljiva je zborovska disciplina pevsk s kristalno čistimi glasovi, čudovita ubranost in razkošno interpretativno niansiranje petja. Vrline, s katerimi vselej navdušijo občinstvo kot glasbenike.

Godalni kvartet «Pro arte» iz Zagreba je v posebni dvorani gledališča izvedel koncert hrvaških kompozitorjev. Med deli sta bili tudi kompoziciji umetniškega vodje kvarteta in violinista Miroslava Miletića in občutena Serenata Branimira Sakača, ki je bil navzoč in ga je občinstvo po izvedbi njegove skladbe prisrčno pozdravilo.

Godalni ansambel je z umetniškim navdahnjenjem dovršeno predstavil programirana dela. S svojo visoko kvaliteto ravnanja ne uživa zaman doma in v inozemstvu sloves izvrstnega muzicirajočega komornega ansambla.

EMIL FRELH

Pesniški list 19: Jakob Renko

Oblikovno so pesniški listi novost. Ne dajejo bralcu mrtve, že zaključene celote. Posamezni listi so zbrani v mapi in dopuščajo (celo vsiljujejo) bralcu svobodo razvrščanja in izbire poezij. Že sama oblika zahteva od bralca soustvarjanje in polno angažiranost; pa ne samo pri razvrščanju pesmi v vrstni red. Kratke poezije, utrki so kot nalašč ustvarjalne za življenje na posameznih listih. Vsaka pesem postane tako na nekak način edinstvena. Poezija Jakoba Renka je ravno take vrste, da s svojo oprijetostjo in kratkostjo, vendar pa vsebinsko polnostjo, osmisli ploskev lista. V vrsticah pesmi zaživi neko novo življenje, ki nam v siromašnem vsakdanju dobesedno uhaia izpod rok spoznanja. Zamrgli predmeti, osebnosti se neznane dimenzije razmerja med človekom in svetom; predmetnost in človek se združita v skupnem utripu.

Nenadoma zaživi galerija likov, predmetov: «estebria», «stolica»,

«miza», «postelja», «reka», «vet», «erčič pegaz», «bika», «pačevina». Poezija odgrne zaveso v nov svet; «kot ptič vzleti v praznik in razkrija večnost». Vsak predmet zaigra svojo vlogo, vse igre stvari pa se gibljejo okrog osrednje koordinate: človeka. Vse se na nekak način odločijo in vse zaradi tega oživi: «estebria so prijatelji senc», «sebi imaš stolica nekak otročje». Stolica govori. Razgalja se trpkost osamljenosti, ko se «postelja objema z nočjo» in ko sanje želijo združiti in ko se vse razbini v trpkosti spoznanja laži. Tudi «družbenost» je element, ki je vsebovan v Renkovih pesmih. Nenadno spoznanje, da je vse, kar je v tvojih gibih in rutinskih dejanjih samo golo «pospemanje», samo igranje v slabem filmu. Tudi ko zmos doživlja svojo oživitve. «Luna in Sonce se ljubita». Vendar kozmos ne živi samo v planetih, v Lunini Soncu, temveč je kozmos tudi tista nepomembna maj-

hnost, ki nas iz dneva v dan obdaja. Tudi navadno cvetje je kozmos.

V skoraj vseh pesmih zbirke obstaja razklnost. Najprej zamaknjenost, zasanjanost, odkritje nečesa novega, nato pa doom in skepsa.

Odkrivamo dvojnost: «poezija je božanskost», «sicer je tudi konkretna». Napad na družbeno racionalnost: «estebria so prijatelji senc». «Tudi nič je smisel». «Prodorno gre vlak skozi najino ljubezen», «čelim biti samotna».

Človeka vznemirjajo misli («Človeška usoda je brezoseben otrok») in vprašanja («Ali je sonce neutrudno?»).

Vendar pa vse premike predmetov, vse boje, vse misli in vprašanja prekrije in zmali čas. Čas je močnejši od smrti. «Čas prehlteva smrt». Vendar spoznati predmete, spoznati sebe in zaživeti s stvarmi — to je «uloviti čas in živeti».

ROBERT ŠKRJL

Annale 74 komorne opere in baleta v Osijeku

Baletne mojstrovine baletnih ansamblov beograjske Opere, Narodnega gledališča iz Pečuha, Zagrebskega plesnega ansambla, baletnega ansambla SNG Ljubljana, ruskega ansambla «Klasični balet»

II. Operni in baletni ansambel beograjske Opere se je predstavil z odlično izvedenima delima: opero «Grad vojvode Sinjebrada» in baletom «Čudežni Mandarini» deli komponista Bete Bartoka. Pod odličnim muzikalnim vodstvom Dušana Miladinovića je zaživila Bartokova glasba v prelestni barvitosti orkestra, ki je s simfonijo skoraj bravourno in velikim poletom pričaral čudovito glasbeno mojstrovino. V takšnem vzdušju je bila izvedena opera v kateri sta briljirala v vlogi Sinjebrada i deatni Miroslav Čangalović, ki se je razpel, kot do dolgo ne tako, in odlična Radmila Smiljančič kot Judit. S petjem in umetniško interpretacijo sta ustvarila zatejavno, a vedno bolj stopnjevano atmosfero do tiste pretresljivosti, da je zastajal dihal gledalec. Oba sta zasluženo prejela nagradi za najboljši pevski stvaritvi na letošnjem Annalu.

V enostavni a simbolično stilizirani sceni Dorijana Sokolića je režiser Dinko Svoboda ustvaril sugestivno ozračje z dramatičnimi poudarki, v katerih je prišla do prepričljive umetniške veljave poetičnost mačne zgodbe, ki jo je bilo čuti tako v orkestru kot v interpretaciji obeh umetnikov na odru. Operna predstava, ki je duhovno in vizualno obogatila repertoar komorne opere na Annalu 74.

V drugem delu večera se je predstavil balet beograjske Opere z znanim Bartokovim baletom v enem dejanju «Čudežni Mandarini». V znani, skoraj že klasični koreografiji Dimitrija Parlića, ki mu je bila tokrat priznana diploma za najboljšo koreografijo Annala 74, se je predstavilo šest

izvrstnih plesalcev: Borivoje Mladenović kot Mandarin, ki mu je ljubezenska strast močnejša od smrti, Jovan Despotović kot Stari kavalir, Leo Gaspić kot Mladenović, Vladimir Pokorni, Stevan Zunic in Aleksander Veljaković kot gangsterji. Dekleta-prostitutke je upodobil s potrebnim rafiniranim odlična plesalka Lidija Filipković; vloge je pridala graciozno gibljivost, dramsko razsežnost s tisto tehnično popolnostjo, ki se je povsem skladala s koreografijo in dramatično Bartokovo glasbo. S partnerjem Mladenovićem je dobila odlična plesalka Lidija Filipković; vloge je pridala graciozno gibljivost, dramsko razsežnost s tisto tehnično popolnostjo, ki se je povsem skladala s koreografijo in dramatično Bartokovo glasbo. S partnerjem Mladenovićem je dobila odlična plesalka Lidija Filipković; vloge je pridala graciozno gibljivost, dramsko razsežnost s tisto tehnično popolnostjo, ki se je povsem skladala s koreografijo in dramatično Bartokovo glasbo.

Madžarski baletni ansambel Narodnega gledališča iz Pečuha, se je predstavil z baletnim večerom «Bosono», ki ga je sestavljalo šest baletnih skic. Njihovo izvajanje je bilo sicer na zavidi ljudi tehnični ravni, po umetniški strani pa ni bilo mogoče prepričati v do voljni meri. Vse preveč je bilo zaporednega nizanja vsakovrstnih statičnih gibov in poz, ki sidiijo bolj v ritmično gimnastiko, kot pa v vrst plesne umetnosti. Zato je njihov nastop izvenel bolj kot prikaz telesne spretnosti izvajalcev, kot pa emocionalno doživljanje plesnega ritmičnega izraza. Če bi v zadnjih treh točkah ne bilo pridano nekaj pantomime, bi večer kljub priznani tehnični izvedbi, izvenel kot dolgočasna parada po in skupin, sicer estetsko oblikovanih fantovskih in dekliških teles.

Baletni ansambel SNG Ljubljana je tokrat privrkat nastopil na Annalu. Razen Musorgskega Noč na golem griču, sta bili Jančkov Taras Bulba in balet škotskega komponista Gordona Gavina «Razuzdančev življenje» sploh premijski izvedbi, zadnje delo pa je bilo celo privrkat izvedeno

Vizualna posebnost je bila, da so nastopili bosi in v snežno belih trikotjih in oblekah, prav tako na povsem beli sceni. V začetku je bilo to sicer zanimivo, v celovitejši predstavi pa je postajalo vse bolj dolgočasno.

Zagrebski plesni ansambel se je predstavil z zanimivimi štiri točkami sodobnega baleta pod skupnim naslovom «Figure». V prvi točki Rotte, so se plesale v temnih kostumih stajale v temnih ozadijih; tako so prihajali do efektivnega izraza mehki plesni gibi glav, rok in bosih nog. V naslednji točki «Figure I» so plesalke v več barvnih kostumih izstopale kot gibljive skulpture, katerih edino izrazno sredstvo je bila plastična gibljivost telesa. Točko Sonorno so izvedli brez glasbene spremljave, v prepričanju, da je že zelo malo dovolj za ustvarjanje umetniškega doživljanja. Kombinacije z dolgimi zelenimi trakovi in z ogromnim polvinilastim ovičjem, so pričarale neonehno gibanje, podobno poranju in umiranju insektov. Zadnja Studija A ob spremljavi glasbene improvizacije je slonela s stiliziranim gibanjem in ritmom na folklornem bogastvu avtentičnih motivov. Zanimiv plesni večer sta iznajdljivo in estetsko prefinjeno koreografirali Roda Vlasta Kaurič, vse ostale pa Lela Gluhak-Buneta.

Ruski ansambel «Klasični balet» je zaključil Annale z baletnim večerom, ki so ga pod umetniškim vodstvom Jurija Zdanova izvedli v triurnem programu odlične plesalke in plesalci. Pozgrnili so pred občinstvom pestro lestvico klasične plesne znanja, ki se je odražalo v lahкотnosti, preciznosti, eleganci, lepoti in pestrosti gibov in kretenj. Umetniški ansambel samih mladih baletnikov je izžareval v mladostni zagnanosti, ki je očarala gledalce. Razen baleta Francesca da Rimini v enem dejanju, P. I. Čajkovskega in odlomkov Pas de deux Adanovega baleta «Gusar»,

«Ščelunkunčica» P. I. Čajkovskega in iz Minkusovega baleta «Don Kihota», so izvedli niz baletnih točk, ki so s svojim znanjem in s prepričljivim plesnim šarmom in brezhibno muzikalno igrivostjo nadkriljevale druga drugo.

V festivalski program sta bila uvrščena tudi dva koncerta. Duma in po svetu znani Akademski zbor Collegium Musicum, ki ga sestavljajo študentke fakultete glasbene umetnosti v Beogradu, se predstavljajo pod vodstvom zborovodje Darinke Matić-Marovićevic z osmerajstimi skladbami od najstarejših do modernih domačih in tujih kompozitorjev. Zavidljiva je zborovska disciplina pevsk s kristalno čistimi glasovi, čudovita ubranost in razkošno interpretativno niansiranje petja. Vrline, s katerimi vselej navdušijo občinstvo kot glasbenike.

Godalni kvartet «Pro arte» iz Zagreba je v posebni dvorani gledališča izvedel koncert hrvaških kompozitorjev. Med deli sta bili tudi kompoziciji umetniškega vodje kvarteta in violinista Miroslava Miletića in občutena Serenata Branimira Sakača, ki je bil navzoč in ga je občinstvo po izvedbi njegove skladbe prisrčno pozdravilo.

Godalni ansambel je z umetniškim navdahnjenjem dovršeno predstavil programirana dela. S svojo visoko kvaliteto ravnanja ne uživa zaman doma in v inozemstvu sloves izvrstnega muzicirajočega komornega ansambla.

Riko Debenjak v Piranu

V Piranski mestni galeriji je odprta razstava del Rika Debenjaka, vodilnega jugoslovanskega umetnika na področju barvne grafike, jedkanice in akvinate. Razporeditev slik (akvatint) po razstavnem prostoru je smiselna, razvrščena po kronološkem redu razvoja slikarjeve ustvarjalnosti. Vidimo, kako pred nami raste nemirna, skrajno samosvoja slikarjeva umetniška osebnost.

Slikarjevo «umetniško rojstvo» in prehod v zrelost se začneja v prikazovanju domačih, vsakdanjih stvari, umetnikov notranji, intimni pogovor z značilnim kraškim svetom.

Najprej črna ženska v belem apnenu — krdoš, neomajnost in nepopustljivost, vdanost preproste kmečkega življenja. To je motiv Kraševk.

In še se nadaljuje slikarjev tako značilen odnos — odnos do domačega kraškega sveta. Slika «Kamen»: neprepojno, gosto, tem-

no občutje. Nato «Črni glavnik z rdečo liso»: morda občutimo v tem motivu sledove preteklosti, slikarjeve spomine in doživljanja. Obenem pa se umetnik vse bolj, skoraj neopazno podaja na pota skrivnostnih, navadnemu miselnju neopaznih dimenzij. Podaja se v skrivnost organski svetov in barvnih odsevih. Možnost izražanja s pomočjo barvnih odsevih, senc in barvnih spektrov je slikarja pripeljala v magično razsežnost kozmičnih viđenj. S čopičem nas pripelje do spojev svetlobe, do svetlobnih iger, ki pred nami odprejo svet novih, skrivnostnih dimenzij. Streljavili beli svedri, razpoke v temi, zaključene barvne celote — vse to nam pričara vsaki estetski občutek.

Čili je male retrospektivne razstave je v prvi vrsti prikaz ustvarjanja nekoga umetnika; drugi namen pa je odkriti gledalcu nove dimenzije, ki jih svet barv omogoča.

ROBERT ŠKRJL

S protestnega zborovanja Stalnega slovenskega gledališča v Kulturnem domu. Na sliki predsednik upravnega sveta prof. J. Tavčar, direktor dr. F. Benedetič, igralka Jožka Lukeš in Adrijan Rustja

Davčna posvetovalnica

V tej rubriki seznanja naš davčni izvedenec dr. Stanislav Oblak čitatelje z novostmi, ki jih uvaja nova davčna reforma. Prav tako odgovarja na vprašanja čitateljev, ki se nanašajo na novo davčno reformo in na vprašanja, ki kakorkoli zadevajo davčne obveznosti državljanov. Vprašanja lahko naslovite na uredništvo lista v Trstu (Ul. Montecchi 6) in v Gorici (Ul. 24. Maggio 1) ali na strokovni združenji Slovensko gospodarsko združenje ali Kmečka zveza, obe v Trstu v Ul. Cicerone 8/2.

Dediščni davek

V naših pregledih smo doslej obravnavali vse davčne reforme, ki so ali bodo prizadele v večji ali manjši meri predvsem široke plasti fizičnih davkoplačevalcev. Danes bomo splošno razpravo zaključili z obravnavo dediščnega davka, ki je stopil v veljavo že s 1. januarjem 1973 z dekretom predsednika republike št. 637 od 26. okt. 1972.

Davek se nanaša na čisto premoženjsko in nepremičninsko premoženje, ki ob smrti zapustnika pripada testamentarni ali testatarni dedičem. Reklamo smo čisto premoženje, kajti od dedne mase se lahko odšteje dolgi za zapustnika, ki pa se morajo dokazati s precej zapletenimi postopki. Zdravstveni stroški zadnjih šestih mesecev življenja zapustnika, kakor tudi pogrebni stroški do največ meje pol milijona lir so prav tako odstopni od dednega aktivna, v kolikor so primerno dokumentirani.

Dediči so dolžni v roku 6 mesecev po smrti zapustnika ali po odprtju dednega postopka predložiti finančni upravi ustrezno prijavo s predpisanimi prilogi predvsem pa z navedbo vrednosti tako nepremičninskega kakor premoženjskega zapuščine. Če gre za zgolj premoženjsko zapuščino do vrednosti 15 milijonov lir, prijava ni potrebna. Ob tej priložnosti naj navedemo po mnenju poznavalcev protustavno določbo čl. 49 navedenega zakona, po kateri se morajo varnostne skrinjice (cassette di sicurezza) pri bančnih zavodih ob smrti imetnika obvezno odpreti ob prisotnosti zastopnika finančne uprave.

Absolutna novost je določba, da se v pogledu dediščnega davka ne bodo upoštevali prenosi lastnine, ki so nastali v zadnjih šestih mesecih življenja zapustnika. Z drugimi besedami povedano morajo dediči prijaviti tudi morebitne nepremičnine, ki jih je zapustnik kakor koli odčul v šestmesečju pred svojo smrtjo.

Ob dedni prijavi morajo dediči vložiti tudi prijavo, ki se nanaša na davek na prihodek vrednosti nepremičnin (INVM). Opozorjamo na skrajno kočljivo vprašanje v prijavi navedene vrednosti, ki bo služila za obdavčitev tako prvega, kakor drugega davka. Globe za »nezvesto prijavo« pri obeh davkih so zelo občutne, rekli bi celo krični, saj se dediči ne morejo nanašati na primer na realno kupnino, kot se to dogaja ob kupoprodajnih pogodbah. Vsekakor bi ne podpirali, če prirojen teženje po penziki oceeni podedovanega nepremičninskega premoženja.

Ob prijavljene nepremičninske vrednosti za odmero dediščnega davka lahko odtegnemo, poleg že navedenih postavk, tudi znesek, ki smo ga izračunali za INVM. Pri poslednjem davku pa nastane še komplikacija: če namreč dediči niso ugotovili zbirati ob prijavi vseh podatkov o odtegnilih stroških za davce, doživajo itd. pa tudi za pasivne postavke, jim zakon dopušča daljše roke za tovrstne dokončne prijave.

V primerjavi s starimi določbami odmerjajo nov davek zlasti za dedovanje v ravni črti navzgor in navzdol s precej nižjimi ali kvotami, ki so približno in povprečno trikrat manjši, kot so bili po starem. Poleg tega so znatno povišali neobdavčljivo osnovo, ki je na primer

- Kateg. A) Krvni dediči navzdol in navzgor;
B) Bratje in sestre, nekrvni sorodniki v ravni črti;
C) Drugi krvni in nekrvni sorodniki do 3. kolena;
D) Drugi subjekti.

Pripominjamo, da veljajo iste ali kvote tudi za nepremičninske daritvene pogodbe, le da je v tem primeru daritvena vrednost podvržena še registrskims taksam.

Vsem priporočamo, da se v primeru dediščine in zadevne prijave zatečejo po nasvet k izkušenemu izvedencu ali poznavalcu.

BREZ SKRBI!

Mnogi naši bralci se zanimajo, zakaj niso še prešli davčnega poplavlja (cartella) za plačilo nepremičninskih davkov. Nekateri so sicer zaskrbljeni in vprašujejo, če ne bodo morda podvrženi globam, za mudnim obrestim itd.

Kot smo prav v zadnjem pogovoru omenili, so s 1. januarjem letos uveljavili dva nova neposredna davka in

Obdavčljiva vrednost	Davčni odstotki po vrsti dedičev
nad 1 do 2 milijona lir	A B C D
od 2 do 3,5 milijona lir	— — — 3
» 3,5 » 5 milijonov lir	— — — 4
» 5 » 10 »	— — — 6
» 10 » 20 »	— — — 7
» 20 » 50 »	— — — 11
» 50 » 100 »	3 9 12 17
» 100 » 175 »	5 11 15 20
» 175 » 250 »	8 12 17 22
» 250 » 350 »	11 14 19 24
» 350 » 500 »	15 15 20 25
» 500 » 700 »	19 16 21 26
» 700 » 1000 »	23 17 22 27
nad 1000 »	27 18 23 28
	31 19 24 29

Patronat KZ - INAC svetuje

V tej rubriki Boris Simoneta seznanja čitatelje Primorskega dnevnika z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze. Za vsa pojasnila se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat Kmečke zveze INAC, Ul. Cicerone 8/b, tel. 62-785. Urad je odprta vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 18. ure. Ob sobotah pa urad sprejema od 8.30 do 12. ure.

Dodatna pokojnina

Do 30. junija 1972 je lahko delavec, ki ni bil več vpisan v splošno obvezno zavarovanje INPS, in začel plačevati prispevke v drugi pokojninski sklad (n.p.r. kot državni uslužbenec), samostojno nakazoval protostolno prispevke v zavarovalni sklad INPS. Na ta način si je povečal pripadajoči pokojninski znesek pri INPS: v večini primerov pa je delavec s protostolnim plačevanjem dosegel minimalno število potrebnih prispevkov za samostojno invalidsko, starostno ali družinsko pokojnino pri splošnem obveznem zavarovanju.

Od 1. julija 1972 pa ne morejo zavarovanci, ki so bili že vpisani pri INPS, vendar trenutno pripadajo drugemu zavarovanju, doseči dovoljenja za protostolno plačevanje. Prispevke, ki so bili nakazani v sklad INPS in ki ne zadostajo za samostojno pokojnino, lahko upravičenci uveljavijo za doseg dodatne pokojnine. Oglejmo si približno posamezne možne primere:

1. Če delavec ni vpisan več v splošno obvezno zavarovanje, ker je n.p.r. državni uslužbenec, vendar uveljavlja pri INPS, zadostno število prispevkov za minimalno pokojnino, ima pravico do samostojne pokojnine pri INPS, kar ne izključuje možnosti, da zavarovane doseže tudi pri državnem zavarovanju pokojnino, če izpolnjuje predpisane pogoje. Praktičen primer: če je zavarovane nakazal ustanovi INPS kot podrejeni delavec zadostno število prispevkov za dodatno starostno pokojnino INPS na podlagi nakazanih prispevkov, ko mu je nakazana pokojnina pri drugem skladu (n.p.r. državna pokojnina) in ko je do polnil 60. leto (moški) ali 55. leto (ženska). Dodatna pokojnina pri ustanovi INPS je lahko tudi invalidska: v tem primeru ni več predpisana starostna omejitev, vendar mora zavarovane prejeti doseči invalidsko pok. pri drugem pokojninskem skladu, v katerega nakazuje prispevke. Tako starostna kot invalidska dodatna pokojnina dajeta v primeru smrti u-

Z današnjim dnem prekinja se čez poletje davčno ter odvetniško posvetovalnico ter Kmečko zvezo INAC, ki jih bomo obnovili po poletnih počitnicah.

Julija in avgusta je urad odprta vsak dan samo jutraj od 8.30 do 12.30, ob sobotah od 8.30 do 12. ure, v četrtih pa urad sprejema tudi popoldne od 15. do 18. ure.

kojino, ima pravico, da vpraša za dodatno starostno pokojnino INPS na podlagi nakazanih prispevkov, ko mu je nakazana pokojnina pri drugem skladu (n.p.r. državna pokojnina) in ko je do polnil 60. leto (moški) ali 55. leto (ženska). Dodatna pokojnina pri ustanovi INPS je lahko tudi invalidska: v tem primeru ni več predpisana starostna omejitev, vendar mora zavarovane prejeti doseči invalidsko pok. pri drugem pokojninskem skladu, v katerega nakazuje prispevke. Tako starostna kot invalidska dodatna pokojnina dajeta v primeru smrti u-

več je plinov zavoljo povečane cestnega prometa, prav tako obilo sintetičnih sestavin, ki povzročajo vse več novih oblik alergije.

Bržda obstoji alergija že od davine, le da je niso spoznali. Mimo tega vemo, da je alergija dostikrat podedovana. Priznati moramo, da je bila alergija nekoč precej mišičen pojem, saj se je naslanjala bolj na filozofijo kot na znanost, in vse do sredine devetnajstega stoletja.

Pirquet in Schick sta na osnovi svojih poskusov ugotovila, da organizem lahko po prvem dotiku telesa s tujo snovjo, tj. alergenom, reagira s stanjem preobčutljivosti, ki je Pirquet imenoval *alergija*. Sedaj se je laboratorijsko raziskovanje še bolj razvilo in v medicinski literaturi je začela poročati o opažanjih *alergije*.

Večina avtorjev danes ne priznava Pirquetove definicije alergije, ampak mislijo, da alergija samo tako imenovano hipersenzibilnost, ki je torej preobčutljivost organizma za določene snovi-alergene. Glede na čas nastanka razločujemo: takojšnji in kasni tip preobčutljivosti. K takojšnjim reakcijam pristevamo: anafilaktično, Arthusovo reakcijo, serumsko bolezen, bronhialno astmo, alergijski nahod, atopijski dermatitis itd. H kasnemu tipu alergijske reakcije pa pristevamo: kontaktni dermatitis (ekcem), nekatere oblike alergije na zdravila, tuberkulinsko preobčutljivost, infektivno bronhialno astmo pa se zavračanje pre sadka (transplantata) in avtoalergijske bolezni.

dr. D. Č.

sicer davek na dohodke fizičnih oseb in davek za krajevne ustanove ILOR. Obenem so odpravili vse do takrat obstoječe davek, med temi premoženjski davek (ricchezza mobile), dopolnilni davek (complementare), družinski davek (imposta di famiglia), zgradinski davek (imposta fabbricati) ter zemljiške davke (imposta sul reddito domenicale e agrario). V desetletni pripravi davčne reforme pa so visoki birokrati finančne uprave in drugi veljaki pozabili, da bo očitno nujno nastala praznina v državnih blagajnah, ker bi se morali davki plačevalci šele po prvi novi prijavi »preti«, to je za državo v najboljšem primeru sredi leta 1975. Morda so bili reformatorji na drugi strani preveč zaposleni s skrbjo, kako obratiti delojemalce in upokojece, edino kategorijo, ki jo sproti obdavčitev do zadnje lire dohodka. Fred kratkim so izglasovali zakon, po katerem bodo vsi davkoplačevalci morali plačevati nekakšno predplačilo na bodočo odmero davka in sicer v raznih odstotkih (povprečno 10 odst.) na prijavljene dohodek ob zadnji »vanoni«. Predplačilo bodo verjetno podvojili z najnovejšim davčnim »paketom«.

Naj bodo torej naši bralci in pošteti slovenski davkoplačevalci v tem oziru brez skrbi!

PRIPOMBA

Našo rubriko bomo prekinili zaradi polnega premora do konca septembra, ko bo bomo redno nadaljevali, predvsem kot pripravilo nove davčne prijave v začetku prihodnjega leta. Medtem naj bralci le nadaljujejo z vprašanji. V nujnih in neodložljivih primerih bo zainteresirani prejel osebni, pisni, odgovor.

Za sedaj se zahvaljujemo vsem, ki so našim pogovorom sledili in se opravičujemo za morebitne, sicer pri taki materiji skoraj neizbežno pomanjkljivosti, zlasti glede dostopnosti in razumljivosti.

pravičena pravico svojem do družinskih pokojnine.

Razlika med dodatno in katerokoli samostojno pokojnino je sledeča:

a) samostojna pokojnina je odobrena le pod pogojem, da upravičenci uveljavljajo minimalne pokojninske in zavarovalne pogoje določene vrste pokojnine; b) dodatna pokojnina je nakazana ne glede na število prispevkov in ne glede na zavarovalno dobo, vendar le pod pogojem, da je bila zainteresiranec dodeljena druga pokojnina v breme različnega zavarovalnega sklada (ne od INPS) in da so dosegli 60. odnosno 55. leto starosti za dodatno starostno pokojnino, ali da je bil priznan za invalida v slučaju dodatne invalidske pokojnine.

PONOVNA LIKVIDACIJA STAROSTNE IN INVALIDSKE POKOJNINE

Starostni upokojeenci pri splošnem obveznem zavarovanju, kateri pokojnina je bila nakazana na podlagi zakonskih določil pred 1. majem 1968, se lahko odločijo za ponovno likvidacijo obstoječe pokojnine glede na prejemke in zavarovalno dobo. Možnost izbire je potrjena sledečim pogojem: 1. Upokojeenci je bil zaposlen za časa odobritve pokojnine in je bil do 2. maja 1974 neprekinjeno v delovnem razmerju. 2. Prošnjo mora predložiti na INPS do 30. oktobra letos. Tudi invalidski upokojeenci pri splošnem zavarovanju, ki uživajo

Julija in avgusta je urad odprta vsak dan samo jutraj od 8.30 do 12.30, ob sobotah od 8.30 do 12. ure, v četrtih pa urad sprejema tudi popoldne od 15. do 18. ure.

kojino pred 1. majem 1968, lahko vprašajo za ponovno likvidacijo pokojnine, upoštevajoč prejemke in zavarovalno dobo. Obstajati morata sledeča pogoja: 1. Upokojeenci je bil po nakazilu pokojnine zaposlen za katerokoli dobi kot podrejeni delavec. 2. Zainteresiranec mora predložiti prošnjo do 30. oktobra 1974. Za ponovno likvidacijo na podlagi prejemkov lahko zaposlovanje tuje osebe prenehalo invalidskega upokoječka, ki bi imel pravico do ponovne likvidacije.

Vse zainteresirane upokojece pozivamo, naj se čimprej zgledajo v našem uradu, da pravočasno uredimo potrebno dokumentacijo in uvedemo ustrezne postopek.

Izvajanje zakona o detergentih

Do 25. septembra so tovarne, laboratoriji ter skladišča detergentov dolžni zahtevati od ministrstva za zdravstvo posebno dovoljenje ali bolj pooblaščen. Gre namreč za izvajanje predpisov glede ekoloških posledic detergentov v smislu zakona od 3. marca 1971. Kot je znano, se detergenti ne razkrajajo in v pretežni večini povzročajo negativne posledice v kanalizacijah in vodnih tokovih ter drugih kamor se stekajo.

Pred tremi leti je izšel zakon, da morajo biti detergenti vsaj za 80 procentov razgradljivi, da se morajo torej po uporabi »raztopiti« v svoje sestavne dele, da bi ne bili ekološko škodljivi, oziroma škarni.

To velja še posebej za sintetične detergente, ki praktično predstavljajo pretežni del sodobnih pralnih praškov in ki v večjih količinah ogrožajo vodne tokove, celo podzemeljske zaloge vode, da ne govorimo o jezerih in stojiščih vodah, če se vanje stekajo odplava iz tovarn in mest oziroma na selji. Morda bo izvajanje teh predpisov vendarle kaj zaleglo.

Radio Vele

NEDELJA, 7. JULIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Kmetijska oddaja
16.40 Napoved programa za prihodnje dni
SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO
16.55 Neposredni prenos finalne tekme: ZAHODNA NEMCIJA — HOLANDSKA za prvo in drugo mesto
18.45 Program za mladino
RISANI FILMI
19.30 SPORTNE VESTI
20.00 DNEVNIK
20.30 ODISEJA
21.25 SPORTNA NEDELJA
Kronike in komentarji glavnih športnih dogodkov
MALICAN PADRE E FIGLIO
TV film, ki ga je pripravil Andrei Yannick
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

- 15.30 Avtomobilske dirke za veliko nagrado Francije
Prenos v evroviziji
20.00 DNEVNIK
21.00 Glasbeno nagradno tekmovanje: MANGIANOTE
Nocoj bo na sporedu že 16. nadaljevanje tega glasbenega nagradnega tekmovanja, ki ga vodijo člani kvarteta Cetra. Trenutno vodi v tem tekmovanju Milancanka Lidia Passerini, ki bo branila svoje prvenstvo pred dvema tekmečema iz osrednje Italije in sicer proti Sergiu Sandru iz Bologne ter proti Cinziji Amati iz Rima. Kot gosta bosta na prireditvi nastopila pevecvarka Aura D'Angelo ter Fausto Leali. Seveda bodo nastopili tudi drugi, med katerimi bosta tudi plesalca Elena Sedlak in Paolo Goslino
22.00 Sedmi dan:
KULTURNE AKTUALNOSTI
PROGRAM ZA PRIHODNJI TEDEEN

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 10.20 W. S. Reymont: KMETIJE
Poljska televizijska nadaljevanja
11.15 KMETIJSKA ODDAJA
Sarajevski TV studio bo prikazal zapis o zadrugi »Dr. Mujhegovic« v Modriču, kjer vsako leto organizirajo »Dan pšenice nega polja«. Dva prispevka bosta prikazala uspehe z vreje govedu v hribovitih krajih Gacka in Bosanskega Graha. Reportaža iz Bugojna pa govori o tem, kaj vse je bilo storjenega za razvoj kmetijstva
12.05 Otroška matineja: BELI KAMEN, MROZI
13.00 POROČILA
16.00 Svetovno nogometno prvenstvo: PRENOS ZAKLJUČNE SLOVESNOSTI
16.50 Svetovno nogometno prvenstvo: ZAHODNA NEMCIJA — HOLANDSKA
18.55 ZENSKI MOSKI IN MEŠANI PEVSKI ZBOR IZ DIVACE POROČILA
19.30 PUSKA, KI JE OSVOJILA ZAHOD
Ve to celovečerni film, ki ga je napravil Willyam Castle pred 20 leti in v katerem igra glavni vlogi Dennis Morgan in Pa-
20.45 RISANKA
21.00 DNEVNIK
21.25 Tedenski zunanepolitični komentar
21.40 V gosteh pri Nušiču: ZAKONSKO ŽIVLJENJE
Tretja oddaja beograjske TV nanizanke
22.30 TEMNE STEZE
Drugi del potopisne oddaje o Pološki jami
23.00 Športni pregled
23.35 DNEVNIK
23.50 Svetovno nogometno prvenstvo: Posnetek finalne tekme ZAHODNA NEMCIJA — HOLANDSKA
SVETOVNO PRVENSTVO V KOSARKI
KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA
16.00 Svetovno nogometno prvenstvo
20.45 »Oddelek F«, serijski film
21.15 Pregled tedenskega programa
21.30 »La provinciale«, film z G. Lollobrigido
23.00 Zabavno - glasbena oddaja

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 10.15 Od nedelje do nedelje; 11.15 Mladinski oder: »Puša z dimnikom; 12.00 Nabožna oddaja; 12.30 Zabavna glasba; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj?; 13.30; Glasba po željah; 15.45 »Ivan Vasiljevič«, drama v treh delih; 17.25 Nedeljski koncert: Smetana »Blanik«; 18.00 Glasba in šport; 19.00 Filmska glasba; 19.30 Sodobni sound; 20.00 Sport; 20.45 Pratik; 22.00 Nedelja v športu;

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila;
7.40 Peveci in ansambli; 8.40 Ploščice; 9.35 Veliki variete; 11.00 Šaljiva oddaja; 12.00 Pozdravljena nedelja z Adamo Giffrejem; 13.00 Kviz narobe; 13.30 Glasbeno - govorni spored; 14.00 Črno in belo, oziroma klavirske skladbe; 14.30 Ploščice; 15.00 Preizkušajo se dilenti; 15.35 Nagradno tekmovanje v klasični glasbi; 16.15 Ploščice; 17.30 Najbolj znani pevci

III. PROGRAM

9.35 Sličice iz Francije; 10.00 Koncert za začetek; 11.00 Skladbe za orgle; 11.30 Plesna in odrska glasba; 12.20 Operna glasba; 13.00 Simfonični koncert; 14.30 Na sporedu so klavirske skladbe; 15.30 Ernst Toller: »Hinkemann«; 17.30 Veliki interpreti; 18.00 Literarna oddaja; 18.40 Ploščice in skeci; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Preteklost in sedanjost; 21.00 Literarna

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 20.30 Poročila; 7.50 Danes za vas; 8.30 Za kmetijske proizvajalce; 8.50 Z mikrofonom v Gorenju; 9.07 Ivo Zorman: Najboljši prijatelj - radijska igra; 9.48 Skladbe za mladino; 10.05 Še pomnite, tovariši...; 11.05 Iščemo povelje poletja; 12.20 Naši poslušalci čestitajo; 15.05 A. Moravija: Naravna stvar - humorizacija; 15.25 Ob lahki glasbi; 16.10 Nedeljski reportaža; 15.30 Popularne operne melodije; 17.00 Radijska igra - Djordje Lebovic: Svetlobo in sence; 18.05 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 V nedeljo večer; 23.20 Jazz za vse; Jimmy Smith in Stanley Turrentine; 00.05 Literarni nokturno - P. Eluard: Pesmi.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 9. DO 13. JULIJA 1974

TOREK, 9. julija
19.00 Oboroženi; 19.15 Veseli tobogan; Ruše; II. del mladinske oddaje; 19.50 Čista in mi, II. oddaja; 20.10 Tiro Lorenz; 20.45 Risanka; 21.00 Dnevnik; 21.35 Zgodba, ki jo morate poznati, dokumentarna oddaja; 22.00 Svetovno prvenstvo v kosarki, prenos iz Portorika; 23.30 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
21.00 Otroški kotiček: risanke; 21.15 Dnevnik; 21.30 Večer narodnih manjšin.

CETREK, 11. julija
18.50 Obzorik; 19.05 Otroci in mi, serijska oddaja; 20.15 Po sledih napredka; 21.45 Risani film; 21.00 Dnevnik; 21.30 Dan in kako na oddaji; 21.40 J. Mach: Mavrica, III. del TV-nadaljevanje; 22.30 Četrtočki razgled: medicinska sestra, oziroma razvoj in problemi nekega poklica; 23.00 Glasbeni nokturno: Primož Ramovš: Simfonija med klavirjem in orkestrom; 23.20 Dnevnik.

SREDA, 10. julija
19.10 Obzorik; 19.25 Družina Smola, serijski film; 20.00 Zabavno - glasbena oddaja; 20.20 Športna oddaja »Na sedmi stezbi«; 20.45 Risanka; 21.00 Dnevnik; 21.30 Pot

PONEDELJEK, 8. JULIJA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 18.15 Program za mladino
18.45 Slike iz sveta
19.15 SPORTNI DNEVNIK
Ital. kronike, Danes v parlamentu in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 PETA ZAPOVED: NE UBIJAJ
Film v režiji Roberta Siodmaka, v glavnih vlogah igrajo Charles Laughton, Ella Raines, Dean Hagard itd.
Robert Siodmak je režiser nemškega porekla, ki pa se je okoli leta 1940 izselil v ZDA in se tam uveljavil z vrsto dobro pripravljenih filmov, v katerih je na svojstven način prikazal strah in napetost. Nekaj teh filmov je italijanska televizija v preteklosti že prikazala. Film »Peta zapoved: ne ubijaj«, ki pride na spored tokrat, spada v dobo njegovih najboljših stvaritev. Siodmak je film napravil v letu 1944, ko je v letu dni napravil kar štiri dobre filme.
V filmu je govor o nesrečnem Marchallu, ki se poroči z neznožno žensko. Vrhu tega izgubi tudi sina, ki ni hotel več živeti z njim. Marchall se v tem ozračju sreča z žensko, ki je posvečen drugačna od njegove žene. Zato mu je žoljenje z zakonsko ženo še neznožnejše. Logično je zato, da bi se od žene ločil. Tega pa ne stori, pač pa jo umori. Kmalu nato se poroči s prijateljico Mary, toda po prvem umoru trešči Marchall še niže in napravi še drugi zločin. In vendar ni blažen! In prhu še zve, da bo drugi plačal njegov račun...

- 22.10 Filmske premiere
22.20 Mednarodni turnir, prenos iz Orvieto
23.00 DNEVNIK
Danes v parlamentu in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 20.30 DNEVNIK
21.00 TV RAZPRAVE
Na dan 31. maja letos je vlada na osnovi nekega zakona izdala šest odlokov o ureditvi pravnega stanja šolskega osebja. S temi dekreti naj bi italijanska šola ubrala hitrejši pot k obnovi. Predvsem bodo takrat pri vodenju šole sodelovali tudi tisti, katerim je šola namenjena in sicer študenti, njihove družine in vse tiste družbene sile, ki jih šola zanima. Šest odlokov se nanaša na ustanovitev in ureditev kolegialnih organov otroških vrtec, osnovne in srednje šole ter umetniških zavodov. Nadalje se odloki nanašajo na juridično stanje učnega osebja na vseh šolah, na eksperimentalno in raziskovalno vzgojno dejavnost šol, na juridično ureditev pomožnega osebja, končno odlok govori o kritju stroškov nadurnega dela vodilnega osebja. O novih zakonih in o šolstvu nasploh bodo razpravljali ministar za šolstvo, predstavnik PSI, predstavnik PSDI ter predstavnik KPI
22.00 SIMFONIČNI KONCERT
22.55 Sedem dni v parlamentu

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 17.50 SVETOVNO PRVENSTVO V KOSARKI
19.15 Obzorik
19.30 Skozi neznan delo
Serijski film
19.55 Mozaik
20.00 MLADI ZA MLADE
20.30 Aktualna tema: KOROŠKI SLOVENCI
20.45 Risanke
21.00 DNEVNIK
21.30 SODOBNA OPREMA
Obvestila in priporočila o aktualni temi: Kako opremljamo stanovanje
21.40 DVA ANIMIRANA FILMA
Z letošnjega festivala risanih filmov
22.00 SVETOVNO PRVENSTVO V KOSARKI
Prenos iz Portorika
23.30 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 21.00 Otroški kotiček: RISANI FILMI
21.15 DNEVNIK
20.30 Enciklopedija živali: MEDVED
22.00 SVETOVNO PRVENSTVO V KOSARKI
Prenos iz Portorika

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umestnost in prireditve; 18.30 Na sporedu je Čajkovski; 19.10 Pravna posvetovalnica; 19.20 Jaz zovska glasba; 20.00 Sportna tribuna; 20.35 Sloves. razgledi: Tolminski bura; 22.15 Klasiki ameriške lahe glasbe.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 1

NA OBISKU PRI BRATIH ONSTRAN KARAVANK

Na Koroškem je sovraštvo do Slovencev kronična bolezen, mlini pa počasi meljejo

Okrepiti moramo medsebojne vezi - V Celovcu ustanovljeno društvo «Kulturni dom» - Slovenska gimnazija, ki je letos imela 434 dijakov, nujno potrebuje svojo zgradbo - Rjave srajce v omarah

Kadar imate nekaj dni prostega časa, posebno poleti, ko imajo vaši otroci počitnice, pojdite na daljši izlet s svojo družino: čez Ljubljano ali Jezersko na Koroško, skozi Podjuno, v Celovec, ob Vrbskem jezeru, mimo Beljaka in Trbiža v Kanalsko dolino, na Višarje mimo Rablja, čez Predel pa po Soški dolini in Krasu domov.

Ne sme se vam muditi. Glejte, opazujte, prisluhnite. Odprite dušo in srce. Spoznali boste čudovite kraje in ljudi, odnesli nebrisne spomine.

Prijazno se smeji to čedno koroško dekle

Tam je Koroška, tam je stoletja živi naš narod in kljubuje hudim pritiskom sil, ki razjedajo njegovo tkivo in ga hočejo na vsak način potlačiti, zbrisati kot narodnostno skupnost. Huda mora, na zunanjo skoraj nevidna, zato pa bolj nevarna in strupena, tlačiti te naše ljudi onstran Karavank. V zadnjih letih je tem silam uspelo, kar jim ni prej v dolgih desetletjih in stoletjih človek ne bi verjel, da se lahko še kaj takega dogaja v srcu Evrope v našem stoletju, po grenkih izkušnjah in groznih strahotah, ki so jih povročili nacisti. Tudi nacizem je bil premagan, a ne zatrt, zlasti tam na Koroškem, kjer je imel, in ima še, svoje leglo, kjer so se poskrili vojni zločinci, ki jih nihče ni preganjal, in jih ne bo, kjer so se povsod vrinili zakrknjeni nacisti in strupeni šovinisti, ki imajo povsod glavno besedo in vpliv v gonji proti Slovincem.

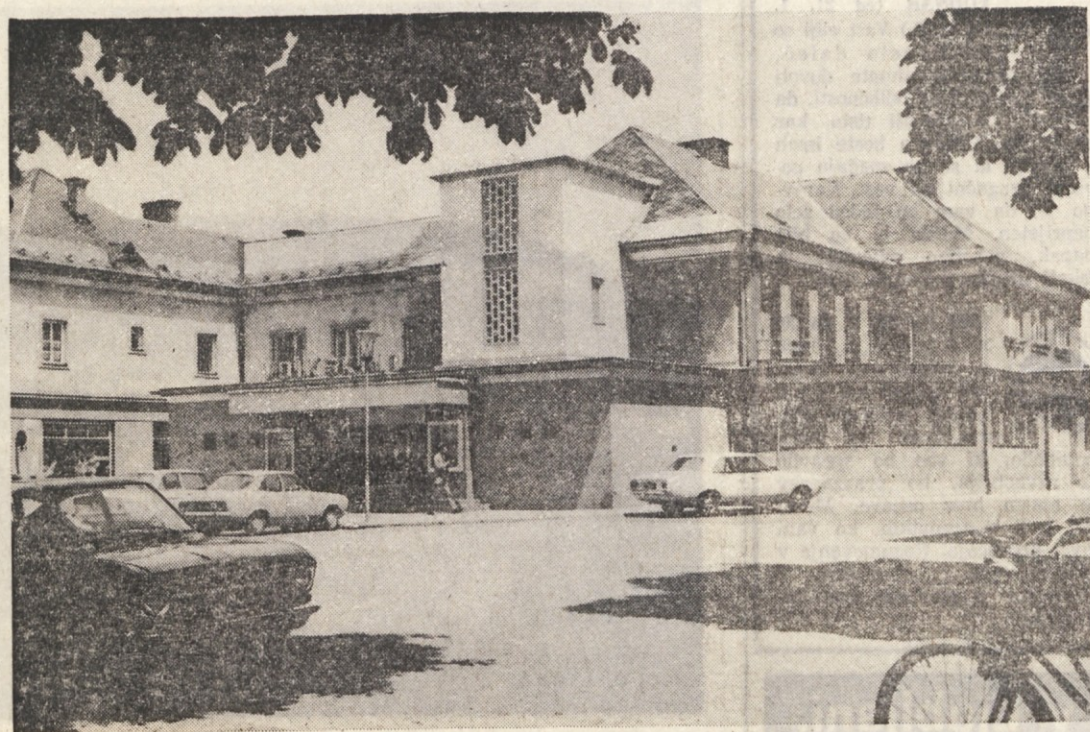
Ob vsaki priložnosti trobijo: «Koroška je nemška, ena in nedeljiva.» (Kdo pa jo hoče še deliti, saj je razdeljena na tri dele že več kot 50 let.)

Za avstrijske nacionaliste in nacistične, kot za Hitlerja, so Slovenci

manj vreden narod, ki ga je treba iztrebiti. Zato se morajo ponemčiti, zato mora izginiti o njih vsak znak, vsaka sled. Zato ne dopustijo niti ene slovenske napisne table. Zato so razstrelili že dva spomenika padlim in oskrnili sedem nagrobnih kamnov, zato je nekdo na visokem mestu pred kratkim trdil, da na Koroškem sploh ni bilo slovenskih partizanov, čeprav jih je 500 padlo. Politične sile, ki bi morale ščititi ogroženo manjšino, popuščajo avstrijskim nacionalistom. Na Koroškem se je v zadnjih časih politična os znatno premaknila na desno, kar pa ne škoduje samo slovenski narodnostni skupnosti, ampak bo znalo pustiti grenke posledice in preglavice tistim, ki kollebo in si otrsajo svojih odgovornosti. Tako stanje muči koroške Slovence, a ne bo jih strlo, saj so preživeli še hujše čase, med samimi Avstrijci pa se porajajo demokratske sile, ki se zavedajo posledice in nevarnosti sedanjega toka.

Počasi rneljejo tukaj mlini, vendar meljejo. Treba je vztrajati in vztrajati, ohraniti prijateljske vezi z demokratičnimi silami. Z naše strani pa bi morali okrepiti medsebojne stike, povezavo, obiske, sodelovanje, tako s Koroško kot s Kanalsko dolino. To smo že večkrat ugovarjali, žal pa premalo uresničevali.

V četrtek, 27. junija, je bil v Celovcu ustanovni občni zbor društva «Kulturni dom». Ustanovni člani so Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Narodni svet koroških Slovencev, Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza. Za predsednika je bil izvoljen dr. Janko Zerzer, profesor na slovenski gimnaziji v Celovcu. Društvo bo poskrbelo za gradnjo in bo lastnik

Kinoplatz 1 v Celovcu. Tu bo zgrajen Kulturni dom

Kulturnega doma v Celovcu. To bo glavno središče prosvetne in kulturne dejavnosti vseh koroških Slovencev. Akcija za gradnjo Kulturnega doma se bo začela v jeseni, takoj po poletnih počitnicah, medtem pa so že kupili zemljišče s staro stavbo na trgu Kinoplatz 1, blizu železniške postaje v Celovcu.

Koroški Slovenci imajo samo eno višjo srednjo šolo — klasično gimnazijo v Celovcu, ki pa je potisnjena — ko nezaželen gost — v stavbo nemške gimnazije in ima

zato na razpolago učne prostore samo v popoldanskih urah. Druge javne slovenske šole na Koroškem sploh ni, saj v tako imenovanih dvojezičnih šolah imajo slovenski otroci le pouk slovensčine, vse predmete pa se učijo v nemščini, dvojezični pouk, — če je — je samo v prvih dveh razredih osnovne ali ljudske šole.

Slovenska gimnazija v Celovcu je začela delovati leta 1958, šolsko poslopje so začeli graditi leta 1972, toda ni še dokončano, kljub stalnim zahtevam in pritiskom. Pred nekaj dnevi je zvezni kancler Kreisky obljubil, da bo šola dograjena do jeseni 1975. Bo držalo? Na slovenski gimnaziji v Celovcu poučuje 30 profesorjev, letos pa je bilo vpisanih 434 dijakov. 33 jih je uspešno opravilo zrelostne izpite.

Slovenska mladina na Koroškem ima torej po dokončanem osemletnem obveznem šolanju le eno izbiro za nadaljnji študij — klasično gimnazijo. V srednji družbi in sprito potrebi narodnostne manjšine postaja vedno bolj resno vprašanje ustanovitve slovenskega tehničnega šolskega zavoda. To ne bi koristilo samo slovenski mladini, ampak vsej družbeni skupnosti na Koroškem, toda pristojni organi imajo za to še zelo gluh ušesa — in so kratkovidni.

Slovenskih otroških vrtcev na Koroškem sploh ni, razen enega zasebnega, ki ga imajo nune. Prav tako ni poklicnih šol, razen strokovne kmetijske šole, ki jo ima v

Podravljah Slovenska kmečka zveza. Šola ima pravico javnosti, prejema pa piko podpore iz javnih sredstev (polovico mesečne plače za profesorje). Učenje na tej šoli, ki ima pomembno vlogo pri strokovnem usposabljanju kmečke mladine, traja dve leti — pouk pa je v pozni jeseni in pozimi — od druge polovice oktobra do konca marca, ker kmečke fante ne morejo pogrešati doma, ko je največ dela. Tako je tudi v vseh podobnih avstrijskih šolah.

Omeniti moram še to, da ima slovenski okrajni šolski nadzornik v Celovcu edino pristojnost, da v tako imenovanih dvojezičnih šolah nadzoruje le pouk slovensčine, in nič več.

Avstrijski nacionalisti hočejo še to malo odvzeti koroškim Slovincem. Na starše pritiskajo, tudi z grožnjami o odpustu z dela, da ne bi vpisali svojih otrok v dvojezično šolo.

Heimatdienst ima svoje člane in vedno večji vpliv v vseh javnih ustanovah, organizacijah, strankah in podjetjih. Trdovratno želi: a prenevanje Slovencev, toda koroški Slovenci dobro vedo, kaj tako ugotavljanje pomeni. Ko je Zveza slovenskih organizacij, po nedavnem sklepu skupine koroških Slovencev o samostojnem nastopu na prihodnjih deželnih volitvah, izjavila, da ne podpira te pobude in da prepusti vsakomur osebno odločitev, so poglani največji krik prav avstrijski nacionalisti s Heimatdien-

stom na čelu, in vpil: «Ni jim všeč, da bi jih preštel!» Kako pa naj bi jih preštevati, na podlagi volitev, saj bo vsak volil po svojem prepričanju in po politični izbiri. Popis, ali ljudje gredo v ugotavljanje narodnosti, pa bo mogoče le tedaj, ko bodo popolnoma urejene razmere, ko bodo Slovenci uživali vse svoje pravice, ko se ne bodo več občutili ogrožene, ko ne bo več nanje prežal kakor pajek na muho Heimatdienst, avstrijski šovinist in nacist, ko bo Avstrija, tudi za slovensko narodnostno skupnost zares demokratična republika.

Te dni se bo začela v Trstu mednarodna konferenca o manjšinah, avstrijski zastopnik pa bo govoril, kako lepo so te stvari uredili v njegovi republiki, ki je podedovala od svoje rajne none stotoletne tradicije, ki si želi dobrih odnosov s sosednimi državami itd. Dobre odnose pa morajo vzpostaviti in gojiti predvsem ljudje in oblasti v omejenih krajih, kjer živi narodnostna manjšina, ki je preko meje povezana s svojim matičnim narodom. Mimo nje, ali preko nje ni mogoče misliti, da bi mostovi imeli trdne temelje. Na Koroškem se mnogi mislijo drugače in si delajo utvare. Nekaterim se celo še skomina po velikem tretjem rajhu in po lohah na Jug. Na Koroškem je sovraštvo do Slovencev kronična bolezen, v omarah pa je shranjenih še dosti rjavih srajc in v predalcih ključastih križev. Dokler bo tako, se ne obeta dosti dobrega za koroške Slovence.

A. B.

Janko Ogris, st., v pogovoru z mladimi nizozemskimi turisti

V tej stavbi v Celovcu je imel dolga leta svojo kavarno Ernst Lerch, desna roka zloglasnega Globocnika na Poljskem in v Trstu

V PONEDELJEK NA ŠKOFIJAH

Domača mladina ustanovila amatersko dramsko skupino

Med pobudniki te iniciative je bil predsednik vaškega mladinskega aktiva Z. Primožič

Na Škofijah je bil v ponedeljek, 1. julija sestanek vaškega mladinskega aktiva. Ta dogodek bi lahko imeli za navaden in vsakdanji, če bi ne prinesel nekaterih pomembnih novosti. Ustanovili so nemreč dramsko skupino.

Pobudo za ustanovitev je dala skupina mladincev, ki je opazila potrebo po kulturni oživitvi vaš. Objektivni pogoji za delo amaterskega gledališča so bili in so zelo ugodni. V razliko od drugih vaških skupnosti, ki že imajo dramske skupine, pa nimajo primernih prostorov, obstaja na Škofijah dvorana z odrom. V pretek-

losti ta dvorana ni bila izkoriščana. V vasi je vladalo kulturno mrtvilo in to mrtvilo je kljubovalo vsem poskusom oživitve dejavnosti; razvila je bila samo športna dejavnost. Postopoma pa se je z menjavo vodstva v mladinskem aktivu posvečali tudi ustvarjalni utrip. Delovali je začela strelska družina, organizirali so gostovanja gledaliških skupin. Ta pozitivni svedci ni morala ostati brez odmeva. Tako se je sčasoma moralo roditi tudi dramsko društvo. Eden med najboljšimi zaslužniki mladinci je tak kulturni razvoj je vsakekoro predsednik aktivna Zvezdan Primožič, ki je neprestano vzpodbujal mladino k dejavnosti. Dramska skupina je šele v povojih, vendar pa je njena ustanovitev naletela na podporo pri vaščanin. Vzpostavljena je bila skupina, ki je opazila potrebo po kulturni oživitvi vaš. Objektivni pogoji za delo amaterskega gledališča so bili in so zelo ugodni. V razliko od drugih vaških skupnosti, ki že imajo dramske skupine, pa nimajo primernih prostorov, obstaja na Škofijah dvorana z odrom. V pretek-

za pevske vaje; nižja srednja šola je prav tako na tesnem s prostori, kajti delavnice so v kleti; slovenski otroški vrtci je že sedaj prekoračil število otrok, ki jih lahko sprejme, medtem ko v stavbi, ki stojiše že vrsto let italijanski vrtci, ki je samo začasno prišel na slovensko šolo. Nato so združena splošna vprašanja: boljše uporabe zelenih površin in dvorišč okrog šole; pravzaprav podlonejskih otrok v šolo ter vrsto drugih vprašanj. Na zahtevu staršev bo tudi zamenjali italijanske občinske formalarje, ki jih uporabljajo v vrtcu, z dvojezičnimi.

R. S.

ZAHTEVA ZDRUŽENJ STARŠEV

Opravi popravila v svetoivanski šoli!

V torek, 2. julija, je tržaška občinska odbornica za šolstvo Luciana Benni ob prisotnosti dr. Gerina sprejela zastopstvo svetoivanskih združenj staršev in sicer osnovne šole «Oton Župančič», srednje šole «St. Ciril in Metod» in iz učiteljskega «A. M. Slomška». Namen tega srečanja je bil, da se začnejo brez odlašanja razna dela, ki so nujno potrebna za šolsko stavbo v Caravaggiu v ulici 4, da bo zagotovljen jeseni redni pouk v vseh prizadetih šolah. Zdrženja so v ta namen sestavili seznam vseh bolj občutljivih plov, predvsem pa popravilo oken in vrat, ki prepuščajo dež, sneg in burjo; prepletkanje prostorov in pobiranje oken in vrat, kar ni bilo opravljeno odkar je bila šola zgrajena; notranja preobloga vseh cementnih površin, z linoleumom; popravilo strehe, ki je v zelo slabem stanju; nadomestitev parnih kotlov za ogrevanje, ki je pomankljivo še nredvsem v tovalodnici, in slačilnicah in v predverju; pomožitev in preureditev stranišč, da bodo zadoščala vsem učencem raznih šol; ter do ločitev primernega prostora za potrebe vseh združenj staršev zaradi večjih nalog, ki čakajo starše z novim šolskim letom. Zdrženja pa so nato prav posebno poudarila potrebo po novih učilnicah, kajti v stavbi manjkajo prostori za nove učilnice predvidene učiteljske šole, za knjižnico, za risalnice.

m. r.

(Na slikah, od leve: Radovan Čok, Brez naslova, Ivo Cotič: Stanje in Zdravko Petejan: Grafika)

Fotografska razstava v sovodenjskem kulturnem domu

Med domačimi prispevki izstopajo predvsem dela mladih Sovodenjcev - Okusno izdelan katalog

Fotografska razstava, ki jo je priredilo v sovodenjskem kulturnem domu domače prosvetno društvo, se tako po zamisli sami kot po kvaliteti prav lepo ujema z ostalimi poglavji letošnjega domačega praznika. Ob dosedanjem molku na tem področju pa je razstava še posebej vzpodbudna. V našem ožjem prostoru imamo precejšnje število ljubiteljev fotografije — in vse prej kot začelnike! — pa vendar nam ni dano, da bi si lahko ogledali njihove stvaritve. Kaj če bi se na Gorškem osnoval fotografski krožek?

Pa vrnimo se k razstavi. Organizatorji so se odločili za prosto temo in povabili sosedo tostran in onstran meje. Nabralo se je veliko število zelo pestrih fotografij, a po kvaliteti dokaj različnih, z onstran meje so se oglašili že dozoreli mojstri, ki obravnavajo s precejšnjo zgovornostjo vsako tehniko. Pa tudi v vsebinskem pogledu jim takoj razbere pretega poteze: kričaste osamelost Jerskih otrok vsekokor pretega običajni pojem fotografije prav tako skrivnostna vsebina Lozarijev portretov. Izredno drama-

tični so po svoji ostrini izrazi Radovana Čoka. Med domačimi prispevki izstopajo predvsem mladi Sovodenjci. Za tako razgibano motiviko ima zaslugu predvsem mojster fotografije Milenko Pegan, ki je letos, za mlade ljubitelje fotografije vodil poseben tečaj. Tem mladim fotografom se pozna da jim je bila motivika ponekod nakazana. Treba pa jim je priznati, da so jo obravnavali z velikim navdušenjem. Zato so njih prispevki iskreni doživeti in prežeti s čustvenim poudarkom, kar je vsekakor dober pogoj za nadaljnji

razvoj. Kljub temu pa je ponekod opaziti še precejšnjo težnjo k fotografiji kot k zunanjemu učinku. Verjetno se ti mladi fotografi še niso utegnili prepričati, da je fotografija izrazilo ne pa izrazitelja. Zato imajo sicer vso pravico, da nam postrežejo s sončnimi zatonji in z razpadajočimi kraškimi domačijami ter z galerijo svojcev. Toda če nam taki fotogrami ne posredujejo nekega svojega občutja, ostane delo plehko in neprepričljivo. Skratka, za fotografa je fotografski aparat, kar je za slikarja čopič ali za kiparja delo: samo orodje.

Zaenkrat je torej pri teh mlajših fotografih težko govoriti o kakik temperamentalnosti, vendar pa je bodisi iz izbire motivov kakor fotografske tehnike možno sklepati o bodočem razvoju. Darij in Ivo Cotič izstopata po svetli odmaknenosti, Joško Prinčič se zavzema predvsem za človeško «dogajanje» (ne brez poudarka na socialno vsebino), medtem ko je Zdravko Petejan ves predan grafičnemu učinku fotografije.

Zelo prijeten vtis napravijo na obiskovalca razstave po tri strnjene fotografije na belem ozadju in vse to na precej razgibanem

Kako je z odnašanjem smeti v Standrežu?

Ljudje v Standrežu so z občinsko upravo upravičeno zelo nezadovoljni. Tokrat imamo v mislih odnašanje smeti. Ko so uvedli občinsko službo za odnašanje smeti, so obljubili, da bodo to opravljali dvakrat tedensko. Že večkrat se je zgodilo, da so ostale najlonske vreče s smetmi na ulicah, pred vrati hiš in stanovanj po teden dni.

Kar se je zgodilo v teh dneh pa presega že vse meje dostojnosti in higijene. Občinski uslužbenci so prišli po smeti v Standrež v petek, 7. junija, potem pa jih ni bilo ves teden na spregled. Vreče so se kopičile na ulicah, da jih je bilo zelo težko videti, marsikatero so mačke raztrgale in smeti so bile spet po ulicah. Ljudje so bili in so še ujavčeno jezni. Šele v torek, t. j. včeraj zjutraj, po več kot desetih dneh, je prišel mož z občinskim tovornjakom in je vreče odpeljal.

Ljudje v Standrežu, ki plačujejo davke kot vsi ostali občani in s temi vred tudi davke za odnašanje smeti, so takega ravnanja siti. Marsikdo je že listal po telefonskem imeniku in iskal naslove občinskih mož. Pravijo, da bodo svoje smeti odnesli pre njihove domove, če se bo to stanje ponovilo.

Standrež je sestavni del goriske občine; ta mora zanje skrbeti prav tako kot skrbi za mestno središče. Tokrat smo se dotaknili le odnašanja smeti. O drugih stvareh pa kdaj drugič.

POPRAVEK

V članku «Matura na tehničnem učiteljskem pred italijansko komisijo v Vidnu», objavljenem v nedeljski številki z dne 30. junija t.l., je nekaj tiskovnih napak. Tiskarski skrat pa je v zaključnem stavku celo spremenil smisel. Ivan Trnko je dejal tolmarskim maturantom: «Če se boste poslužili mojega tolmarskega, si boste samo škodili.»

D. P.

DAN

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Svojo površnost boste morali plačati. Vrh tega boste imeli opravka z nevoščljivimi ljudmi, tako da vam bodo prvi dnevi tedna hudo zagrenjeni. Nato se bo vse popravilo in ob koncu boste kar zadovoljni. Tudi v ljubezni bo najprej nekaj težav, nato pa vse v najboljšem redu. Pazite na svoje živce.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Če boste ubrali pametno, srednje pot, boste imeli srečo, ker bodo z vami soglašali tudi tisti, ki vam radi potkajo polena. Nekoč se vam bo celo ponudil v pomoč, da boste izvozili, če bi slučajno kje zasli s ceste. Z neko osebo se boste najprej sprili, nato pa zaživeli prijetne dni. Prehladili se boste.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Ne ustavljajte se sredi poti, pa čeprav boste gotovo naleteli na težave. Ni priporočljivo v sedanjih razmerah izgubljati časa. Konkurenca je ostra in bo še bolj huda. Kljub utrujenosti boste mogli zavahati rokave. Sicer pa vas čaka zelo prijeten počitek v družbi novega prijateljskega. Prehlad.

Veljaven od 7. do 13. julija 1974

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Srečo boste sicer imeli, toda ne boste je znali izkoristiti, ker se boste zapirali vase in v svojo samoto, s tem pa si onemogočili večji poslovni razmah. In vendar boste ob koncu lahko še kar zadovoljni. Ne boste pa imeli tolikšne sreče v ljubezni. Huda nervoza.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ne bodite preveč zahtevni, ker svojih načrtov ne boste mogli izpeljati. Tudi sicer si ne utvarjate preveč, da bi ne bili na koncu razočarani. Nekaj utehe za nerazpoloženje boste dobili v družbi zelo prijetne osebe. Z zdravjem vse v najboljšem redu.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Naključna malomarnost vas bo spravila v težave. Morda se boste izmazali z nekakšno «avtokritiko», morda pa bo zaveda težja, kajti stari računi prej ali slej pridejo na vrsto. S svojim filozofiranjem pri do- ločenih ljudeh ne boste uspeeli. Prebavne motnje.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Nekdo, ki je dolgo živel na vaš račun, bo svoje zahteve še povečal in prišlo bo do neprijetnega preloma. Vendar je bolje na naglo prelomiti kot zadevo zavlačevati. Svoje težave zaupajte le ljudem, ki so plemenitega značaja. Ne bi bilo napak nekoliko odjenjati.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) V zadnjem trenutku boste zadevo popravili, drugače pa boste morali pospešiti razvoj, da ne zaostanete. Vsekakor vas bo nekaj presenetilo, celo neprijetno. Več previdnosti in več smotnosti. Tudi v novih čustvenih stikih. Pazite na prepih.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Res je, da vas velik zaslužek ali dober finančni uspeh mika. Toda ste na vse pripravljeni? V vašem značaju je, da se držite raje ob strani, ki drugi dvirajo dalje. Tudi tokrat bo tako. Z nekom boste delali načrte za počitniški mesec. Zdravje dobro.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Neki vaš problem, ki ga dolgo odlašate, bo prišel na vrsto. Z iskrenostjo ga boste rešili tako, da ne bo imel zlih posledic. Verjetno bo prišlo med vami in nekom do zaželenega pobotanja, ki bo pozitivno vplivalo na ves nadaljnji razvoj. V čustvih ne iščite prevelikih zadoščenj. Zdravje dobro.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Vaši cilji so daleč, zelo daleč, hkrati nimate dovolj volje in odločnosti, da bi dosegli tisto, kar vas mika. Opravka boste imeli z ljudmi, ki so po značaju povsem drugačni od vas. Naravno je, da vam bo teden zelo neprijeten. Morda bi ne bilo napak, nekoliko odjenjati in iskati družbe prijetnih ljudi.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) S taktom in včasih z nasmehom boste več dosegli kot z odločnim nastopom. Pisimo, vest ali neko sporočilo, ki vas bo spravilo iz ravnoteže, bo pravzaprav le alarm brez osnove. Mirno kri tudi v trenutkih, ko vam živci popuščajo. Razumevanje v ožjem krogu in v družini. Z zdravjem v glavnem kar zadovoljni.

PODOBE IN UTRINKI IZ VREMSKE DOLINE

Razmišljanja «na placu» sredi vasi kjer se je zvrstila domača zgodovina

Navdušenje nad prihodom osvobodilne vojske - Od Trsta se čuje grmenje topov
V vasi je vojaška ambulanta - Ranjenci podlegajo - Kaj vse se je sredi vasi že zgodilo, od jeseni 1918 do spomladi 1945 - Res visoka cena svobode

Dolina Vreme, kjer je še tik pred osvoboditvijo prišlo do spopada med manjšo partizansko enoto in nemško ter italijansko fašistično soldatesko. Nemci in fašisti so pridrli v vas iz gornjega borovega gozda in jo zažgali

ZASIJALA JE ZVEZDA SVOBODE, NAPOČIL JE RADOŠTNI PRVI MAJ

Dan se je nagibal k večeru in časa za žalovanje ni bilo, ker nismo smeli zamuditi svečanega trenutka srečanja s partizani. Dekleta so stekla kar preko polja, kolikor so jih noge nosile. Za njimi se so spustili otroci. Še stare žene so kar pozabile na svoja leta. Vsi smo tekli k cesti, da pozdravimo težko pričakovano jugoslovansko ljudsko armado. Uzrli smo naše mlade fante, ko so zarezali klc drve- li s kamioni in tanki proti Divači in Trstu. Najprej smo jih pozdravili z vzkliki, mahanjem rok in pesmijo, potem smo dekleta in žene stekle domov po cvetje in zastave. Poiskala sem skrivno zastavo, mož Tone pa je hitro pripravil drog, potem pa sva jo visoko dvignila, da je zavihrala. Le kdo bi mogel popisati veselje presrečnega ljudstva? In to se je zgodilo tako hitro, da še dojeti nismo utegnili veličine doživljene trenutke. Še večeraj so bili fašistični mitraljezi neperje- ni proti nam, danes pa smo rešeni te in vseh drugih grozot. Mi, naši otroci ter naši domovi. Kolo- na partizanskih tankov, topov, kamionov in pehote drvi proti Trstu kot nezadržan val in vedno več jih je.

Moj mož Tone, jaz in otroci smo bili vsi vznemirjeni. Vse nas je pre- nevala misel: «Od sedaj nam ne bo treba več bežati in se skrivati po gozdovih. Najbolj ganljiv je bil pri- zor, ko smo zagledali na tanku par- tizana domaćina. Kostelčevega iz Famelj. Kako vzradoščena je šele bila njegova mati, ki že dolgo ni vedela, ali je sploh še živ? Še bolj jo je razveselil s tem, da se je za nekaj ur ustavil doma. Tudi jaz sem čakala svoja dva brata in ju tudi dočakala, toda nista prišla ne tisti dan in ne po tej cesti. Eden je pri- spel v Ljubljano, drugi pa v Istro. Ko je bilo konec boja, sta prišla na dopust. Kako sem ju bila vesela. Od doma sta odšla prisilno v tujo vojsko. Vrnila pa sta se kot slovenska vojak, partizana z zmagoslavno ar- mado. Kolikšna sprememba v tako kratkem času! Pozneje se je vrnil tudi mlajši brat, ki so ga bili Nemci pobrali, ko je bil šele petnajst let star in ga odpeljali v koncentra- cijsko taborišče.

je bitka za osvoboditev Trsta. Naši borci so napadli sovražnika in pre- livali kri, da bi osvobodili mesto. Tudi drugi in naslednji dan je bilo še slišati bobnenje topov. Partizani so pa še vedno prihajali po vseh treh cestah in odhajali proti Trstu, od koder so kmalu začeli voziti k nam ranjence.

V Britofu so uredili začasno bol- nišnico v Makselnovi hiši. Dekleta in mlade ženske so prihiteli, stre- gle ranjenecem in bele ob njih noč in dan. Gospodinje pa smo po hi- šah pripravljale za naše fante o- krepljena jedila — predvsem mle- ko in jajca. Hudo ranjeni pa so navzile močnemu prizadevanju in skrbni zdravniški negi umirali.

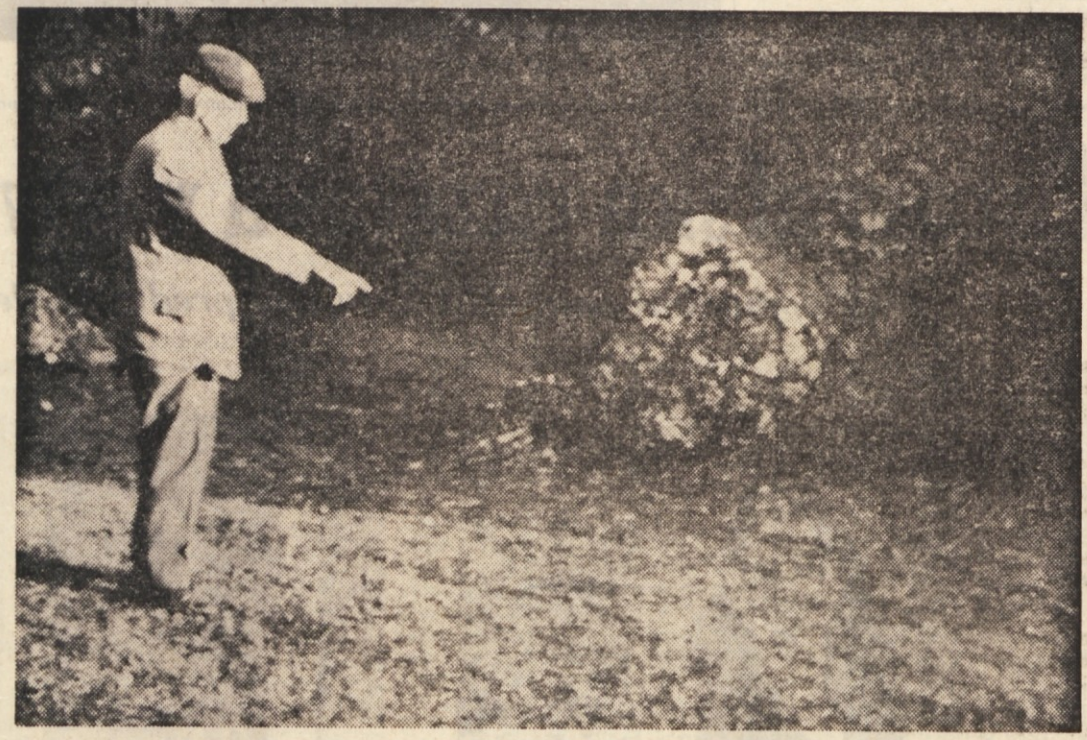
Prvi maj 1945, delavski praznik, prvi v osvobojeni domovini, je bil zame nepozabno žalosten. Obiskala sem ranjene tovariše, odprla težka vrata ter stopila v lopo, v kateri so na slami ležali ranjenci, ki so pod- legli. Pet jih je bilo in bili so po- krili po obrazu. Zamislila sem se nad človeško usodo: večeraj ali pred- večerajšnjem so še peljali tod mimo in veselo s kamionov pozdravljali, danes pa so mrtvi, sem si dejala. Od njih mi je postalo tesnobno v duši.

S temi občutki sem stopila spet na plano in se odpravila «na plac».

(Konec)

MAKS ZADNIK

DAN

Anton Prunk kaže kraj ob skali, kjer je 26. aprila 1945, torej tik pred osvoboditvijo padel partizan Stanko Kleva iz Kort - Dvorov nad Izolo. Padel je pod strel fašističnega poročnika in ga ucieli in fašisti niso pustili pokopati

FESTIVAL LJUBLJANA

Danes, v nedeljo, 7. julija ob 20.30 bo v dvorani TIVOLI nastopil DRŽAVNI ANSAMBEL PESMI IN PLESOV DONSKI KOZAKI iz Sovjetske zveze.

Danes, v nedeljo, 7. julija ob 20.30 bo v poletnem gledališču nastop ansambla THE STARS OF FAITH OF BLACK NATIVITY iz ZDA. Na sporedu bodo črnske du- hovne pesmi.

Jutri, v ponedeljek, 8. julija ob 20.30 bo v Viteški dvorani nastopil KOMORNI ANSAMBEL SLOBOD- NOG PLESA, Zagreb. DETONI: BAJKA. Umetniški vodja: Milana Broš.

DEŽURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praz- nihih ves dan in to v naslednjih e- notah Zdravstvenega doma — Ljub- ljana

Bežigrad: Kržičeva c. 10, telefon 310-533.
Center: Miklošičeva c. 24, telefon 313-063

Vič - Rudnik: Postojnska c. 24, te- lefon 61-121.
Moste - Polje: Prvomajska 5, te- lefon 316-155.

Šiška - Šentvid: Derčeva ulica 5, za občinsko stavbo, telefon 55-221.
Medvode: Medvode, telefon 71-215.

KINO

UNION: ameriški barvni CS film STRAŠILO (Scarecrow). Prod.: Warner Bros 1973. Prikazan na letošnjem FEST! Grand Prix 73 festivala v Cannesu. Glasba Fred Myrow. Fotograf.: Wilmos Zsigmond. Scenarij: Garry Michael White. Režiser: Jerry Schatzberg. Glavne vloge: Gene Hackman, Al Pacino, Dorothy Tristan, An- na Wegworth in drugi. Tednik št. 27. Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma zviša- ne cene!

Poletni kino DOM JLA: predpre- miera ital. barv. CS vesterna IME MU JE MASČEVALEC. Re- žiser: Anthony Ascott. Glavne vloge: John Garko, Pilar Velas- quez, Paul Stevens in drugi. Ted- nik št. 26. Hrvatski podnaslovi! Predstava ob 20.30. Zvišane cene.

KOMUNA: amer. barv. WS film VPLIV GAMA ŽARKOV NA RAST MESEČKOV. Prod.: 20th Century Fox 1973. Prikazan na FEST! Re- žiser: Paul Newman. Glavne vlo- ge: Joanne Woodward (proglase- na kot najboljša igralka in Can- nesu 1973), Nell Newman, Lissy Newman in drugi. Brez tednika! Predstave ob 15., 17., 19., 21. uri. Ob 10. uri matineja amer. barv. risanke HITRI GONZALEZ.

VIC: angl. barv. VV film KES. Prod.: United Artists 1971. Glas- ba: John Cameron. Fotografija: Chris Menges. Scenarij: Barry Hines & Tony Garnett po roma- nu «Sokol na dečka». Režiser: Kend Loach. Glavne vloge: Da- vid Bradley, Lynne Perrie, Fred- die Fletcher in drugi. Brez ted- nika! Hrvatski podnaslovi. Pred- stave ob 16., 18. in 20. uri.

SLOGA: amer. barv. WS erotični film SKOK ČEZ PLOT. Glavne vloge: Wolf Ackva, Doris Arden in drugi. Tednik št. 26. Hrvatski podnaslovi! Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Otrokom ogled filma ni dovoljen.

ŠISKA: repriza amer. barv. filma BOTER (The Godfather). Scena- rij Mario Puzo po lastnem roma- nu. Režiser: Francis Ford Cop- pola. Glavne vloge: Marlon Bran- do, Al Pacino, James Caan in drugi. Brez tednika! Predstavi ob 16. in 19.30. Zaradi dolžine filma zvišane cene.

SAVE: amer. pust. film TARZAN IN SIRENE z Johnnym Weis- mullerjem v vlogi Tarzana. Reži- ser: Robert Forley. Tednik št. 25. Hrvatski podnaslovi! Predsta- va ob 17. in 19. uri. Vstopnice so naprodaj uro pred začetkom pred- stav.

TRIGLAV: amer. barv. pust. ve- stern NA POTI V SHILOH (Jour- ney To Shiloh). Režija: William

danes ob obali

KINO

KOPER: ob 18. in 20.30, ameriški: HEROJI ČRNEGA KOLTA.
IZOLA: ob 18. in 20. uri, ameriški: WEST SIDE STORY.
SKOFIJE: ob 17. in 20. uri, ameriški: LJUBEZEN JE LE BESEDA.
PIRAN: ob 18. in 20.30, ameriški: KO UMIRAJO LEGENDE.
PORTOROŽ: ob 20.30, ameriški: PATTON, JEKLENI GENERAL.

TRGOVINE

PIRAN in **PORTOROŽ** sta ob ne- deljah še brez dežurnih trgovin. V **KOPRU** pa bosta v nedeljo dežu- rali: Market EMONA na Prešer- novem trgu ter trgovina s sadjem in zelenjavo NANOS, prav tako na Prešernovem trgu.

V **IZOLI** pa bodo dežurali: JEST- vina v Ljubljanski ulici in Mesni- ca AGRARIA v ulici Prekomorskih brigad ter trgovina s sadjem in zelenjavo KMETJSKA ZADRUGA v Smrekarjevi ulici.

LEKARNE

V nedeljo dopoldne so odprte vse glavne lekarne v obalnih mestih, za nujne primere pa je popoldan- ska dežurna služba.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
V vseh treh obalnih mestih je organizirana celodnevna zdravniška dežurna služba. Tako v Zdravstve- nem domu v Kopru kot v zdrav- stvenih ustanovah v Izoli in v Pi- ranu, dobite pomoč od 7. ure zjutraj v nedeljo, do 7. ure zjutraj v ponedeljek.

ZABAVE

Čez nedeljo bodo na obali odpr- ta vsa kegljska in vsi drugi šport- ni objekti. Zvečer bodo igrali v vseh večjih lokalih zabavni orke- stri; barski program pa si lahko ogledate v barih hotela Triglav v Kopru, v Palacu, Centralu in Me- tropolu v Portorožu ter Pri treh papigah v Piranu.

danes v Novi Gorici

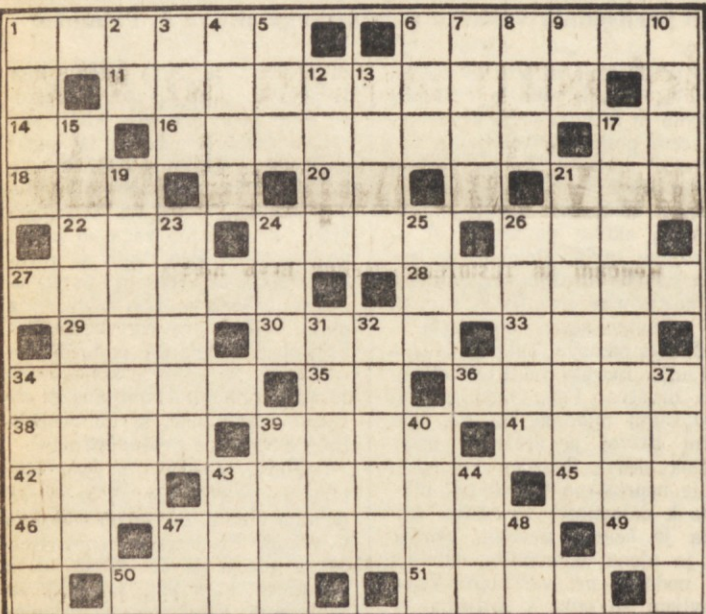
KINO

SOČA: KAKO SKRITI MRTVECA, francoski barvni film ob 18.30 in ob 20.30.
SVOBODA: OBRACUN PRI ZAPU- ŠČENEM RUDNIKU, italijanski barvni film ob 18.30 in ob 20.30.
DESKLE: JOE KID, ameriški barv- ni film ob 17. in 20. uri.
RENČE: JEZDEC MASČEVALEC, ameriški barvni film ob 20. uri.
PRVAČINA: SARTANA, DOLARJI IN MENIH, italijanski barv. film ob 17. in 20. uri.

DEŽURNA LEKARNA

Danes je v Novi Gorici dežurna Centralna lekarna, tel. 21-456, ki je odprta ob 8. do 12. ure. Odprta je tudi vsa preostala dežurna po receptu in za nujne primere. Lekarna opravlja dežurno službo tudi za območja Sempetra, Dornberka in Goriških brd.

KRIŽANKA... z našim krajem

(Rešitev križanke v torkovi številki)

VODORAVNO: 1. Dvodnelna ženska obleka, 6. Konkurenti tabornikov, 11. Slab družbeni delavec, 14. Lili Novy, 16. Najboljši italijanski nogometaš, 17. Italijanski Pad, 18. Zamejska vas pri Repnu, 20. Ka- zalni zaimek, 21. Skrajni točki osi, 22. Italijanske mestne partizanske skupine, 24. Utežna mera, 26. Katica za kategorijo, 27. Grobi, ne- hvaležni, 28. Okusen kot med, 29. Bajeslovna pripoved, 30. Mesto v Piemontu, 33. Orožje za žetev, 34. Jugoslovansko nogometno moštvo, 35. Tantalij, 36. Garibaldijeva že- na, 38. Zlahitni plin, 39. Športno društvo v «našem kraju», 41. Pre- rok, 42. Tekstilna rastlina, 43. Le- deniška groblja, 45. Posameznik, 46. Ivo Sorli, 47. Metati krogle k ba- lom, 49. Znak za iridji, 50. Plemi- škii naslov, 51. Najljubša sorodnica.

NAVPIČNO: 1. Prosvetni delavec iz «našega kraja», 2. Svetovno pr- venstvo, 3. Neelastičen, okoren, 4. Slovan po Ljudevitu Gaju, 5. So- vjetsko letalo, 6. Smučanje v Av- striji, 7. Vsebuje kafein, 8. Vme- Tolstojve junakinje Karenine, 9. Vida Tauffer, 10. Predmet religioz- ne čaščenja, 12. Jugoslovanski predsednik, 13. Perzija, 15. Cryuf- fov kolega, 17. Potlačeni, zatirani, 19. Nestalen, nesiguren, 21. «Naš kraj», 23. Latinski oče, 24. Španska teta, 25. Visoke igralne karte, 26. Pozno, 31. Priletni, 32. Skrit, 34. Ogromen, 37. Svozik, skladnost, 39. Šport za bogataše v «našem kra- ju», 40. Pokrajina v Vietnamu, 43. Kitajski politik, 44. Očka, 47. Bran- ko Rudolf, 48. Ivan Tavčar.

(lako)

in že sta odšla vsaksebi.

Joža se je kmalu prepričal, da Trentar ni lagal. Pred kočo so bila nosila, vrvi in druge priprave za reševanje. Prije- la ga je, da bi se ulegel na nosila in jih počakal. Toda ob misli na Pavlo se je premislil. Tega ne sme napraviti, zdaj ni časa za šale.

«No, kaj me pa gledate, a? Jaz sem, Joža Čop, če mene iščete!»

«Tebe, tebe, Joža, seveda! Kaj pa se je zgodilo?» je vprašal Tomaž.

«Kar pripravite se, gremo! Pavla je ostala v steni!»
«Mrva? Živa? Ranjena?» so deževala vanj vprašanja.
«Ne, je živa. Toda kdo ve, kaj bo, če bomo še odlašali.»
Spil je lonec čaja in nekaj pojedel. Potem pa je z reše- valci krenil po poti, od koder je pravkar prišel. Čakalo jih je najmanj pet ur hoje v strmino in težak spust v steno. Sunki hladnega vetra, ki je kdaj pa kdaj privrščal s te ali one strani, so prinašali skrb: bo zdržala na polici?

4

Del dneva, neskončno dolgo noč in spet dan je preživela Pavla pribita in privezana na prevesno polico med nebom in zemljo. Šele ko je veter odgnal steno in se je skozi modro okno neba razlila k njej svetloba, je povsem jasno videla glo- bino dna pod vzhodnjem steno in shrlije navpičnosti nad se- boj. Takrat si je bila na jasnem, da se v takšno past človek lahko ujame samo v megli.

Cas ji je tekkel komaj zaznavno. Zamotila se je z natanč- nim obnavljanjem dejstev. Ko je Čop od nje izpezel, je za- čutila veliko, bolečo osamljenost. Siva brezvoljnost jo je poča- si hromila. Napela je vse čute in prishiškovala v megleno gluho- to. Skušala je zaznati vsak šum, kamen, ki ga je Čop spoznal, in izračunati, kako visoko je že v steni. Če bo pade- l,

bo slišala udarec telesa ob skalo. Saj so celo drobni kamni si- čaje izginjali mimo nje...

Noč je dočakala v prepričanju, da je srečno izpezel. Ve- ter je prinesel in razcefral vrisk, ki bi bil lahko njegov. V temi se je stena shladila. Dež se je polagoma spreminjal v sneg. Ostri kristali sodre so ji šibali roke in obraz. Zato je potegnila plašč čez glavo. Zavarovati se je hotela tudi pred sunki vetra. Da se ji ne bi telo preveč ohladilo, se je prekla- dala sem in tja, kolikor so ji dopuščale vrvi.

Vso noč je prebila v polsnu. Pravzaprav je nje duh lebdel nad prepadi časa. Spomin ji je razkrla ostrina. Zdelo se ji je, da stoji sredi samotnega polja v brezbržni megli. Vse, kar jo obdaja, so sence, oblike, o katerih samo ugiba, dvo- mi... So to ljudje, s katerimi se je srečavala na poti skozi življenje? Se mar vračajo ali odhajajo? To je vseeno...

Pravzaprav ljudje niso nikoli odkriti. Cenijo te samo toli- ko, kolikor te potrebujejo. Potem pa zlahka zbrisajo. Čimveč si jim storil dobroga in čim večje so bile njihove potrebe, tem manjša je njihova hvaležnost. Živali ne pozabljajo storje- ne dobrote nikoli, človek pa zlahka, posebno tisti, ki mu gre predobro.

Krog njenih prijateljev se je zmanjšal, pobrala jih je vojna. Mnogi so odšli za vselej, drugi so izginili neznano kam. Gostiša, s katerim sta prežela štiri noči v skalaški smrti, se je prav po neumnosti ubil z motorjem. Zdal so se prijatelji vračali kakor sence, ki jih rodi tišina nočnih sten.

Protijutro so jo obiskovali prividi daljnih, blodnih sanj. Bili so kot trohneča znamenja razpadajočega neba. Vračala se je nerazodetna in nerazumljiva preteklost, ki je segala vse do roba smisla stvari.

Zdelo se ji je, da po nebu plahutajo velike ptice z žare- čimi očmi. Vedno je ljubila ptice. Nekoč je našla ptico se- livko, ki ji je strel nalomil perut. Vzela jo je domov, jo po- zdravila in nato vrnila svobodnim daljavam. Ljubila je jate

mestnih golobov in jih hranila. Ljubila je tudi jesen. Takrat je s hrbotov gora opazovala velike jate, ki so s tožnimi kilci jadrali proti jugu.

Nekajkrat se je povsem zbudila in osvestila. Pošastna tiši- na ji je zvenela v krvi, v sencah in v sru, široko je odprla oči. Videla je, kako so se razleteli oblaki in izginjali v mre- žastem nebu. Za hip so zablistele zvezde, mrzle in jasne. Sve- tloba, ki živi in umre... Z eno, ki bo zdržala z neba, bo umrla tudi ona... Brž ko je zaprla oči, se je vrnil blodnjak strahov, v katerem se prepletajo ljudje med vijugami nevidnih bičev. Nešteto cest je, ki držijo vsaka v svojo smer, nešte- to vsakovrstnih znakov nerazodetih pisav... Toda v njej klju- je ena sama misel: kako bi prebredla to črno reko noči. Sa- mo da ne bi podlegla varljivemu snu...

Volja ni klonila. Z dnem so prividi izginili. Bolečina duše pa je zamenjala bolečina telesa. Mišice so se razbolele in otrpnile. Izpod glave je potegnila nahrbtnik in poiskala zad- nje, trde skorje kruha. Košček za koščkom je razkrajala v ustih.

Kazalci ure so se pomikali počasi. Sredi dopoldneva se je pokazalo sonce, stene so postale prijaznejše, potem pa ga je spet zagrnila megla. Sivina je bila podobna veliki vodi, ki je zalila kotanjo. Že je minil čas, ko bi se moral Čop vrniti z reševalci. Začel jo je pekli nemir. Morda je preslišala nje- gov padec? Če jih ne bo, je obsojena, da bo tu počasi umrla. Ves čas je vedela, da je smrt zelo blizu. Odganjal jo je sa- mo upanje in vera, da se ji Čop ni še nikoli izneveril.

Sivina je že temnela, ko je z roba stene zaslišala klice, potem pa nerazumljive glasove. «To bo Joža z reševalci...» je pomislila. Nekajkrat je zavpila, toda megle je požrla njen glas. Pa kaj bi kričala tako onemogla, saj Joža ve, kje je; če pa ni on, kdo bi prišel ponjo v steno? Nič! (Nadaljevanje sledi)

133.

Gotovo ležita kje pod steno ali pa visita v stebru... Ne- kolikanj ga je prevzela grozljivost te misli — tedaj pa je za- skripala ključa vrat, ki so se tiho odprla. Med podboji je stal, na pol zasenčen — Joža Čop.

Vsi so obstali. Je duh ali je živ? Gledal je stekleno, okoli čela je imel belo ruto, roke so mu utrujeno visele ob telesu, po obrazu je bil kosmat, ves premočen...

Sredi noči se je bil dvignil in se spustil po Bambergovi poti proti Luknji. Tam ga je zagrnila tako gosta megla, da ni vedel, ali gre proti Vratom ali v Trento. Znašel se je sre- di pretrganih žicnih ovir nekdanje meje. Komaj je našel pre- hod. Zmotilo ga je proženje kamenja. Stislil se je za skalo in čakal. Zagledal je sključeno postavbo s puško v rokah in gamsom na hrbtu. Spoznal je divjega lovca, Trentarja Kra- vanjo. Spustil ga je povsem blizu do njega in zavpil:

«Stoj, Kravanja!»

Mislil je, da mu bo morda priskočil na pomoč. Trentar tokrat ni skočil. Ustavil se je in zavpil:

«Hej, Čop! Tokrat mi ne boš vzel gamsa! Sem ga pre- težko dobil!»

Komaj ga je prepričal, da mu nič noče. Moral se je zadovoljiti s pojasnilo, da je reševalna skupina v Vratih,

NOGOMET

DANES ZADNI DAN 10. SVETOVNEGA PRVENSTVA

ZRN - Nizozemska za naslov prvaka Poljska osvojila končno tretje mesto

Zmagoviti gol proti Braziliji je za Poljake dosegel najboljši strelec prvenstva Lato - Finalno tekmo bo sodil Anglež Taylor

Poljska — Brazilija 1:0 (0:0)
POLJSKA: Tomaszewski, Szymanski, Gorgon, Musial, Zmuda, Maszczyk, Kasperczak (Cmikiwicz v 72. min.), Deyna, Lato, Szarmach (Kapska v 72. min.), Gadocha.

BRAZILIJA: Leao, M. Marinho, Alfredo, Ze Maria, Carpegiani, Rivelino, Valdomiro, Ademir (Mirandinha v 65. min.), Dirceu, Jairzinho.

STRELEC: Lato v 76. min.
SODNIK: Angonese (Italija), GLEDALCEV: 70.000.

V 71. min. opominjen Zmuda. V malem finalu za tretje mesto je Poljska premagala Brazilijo z 1:0. S tem so pripravili Poljaki veliko presenečenje, kajti nihče ni zanje pričakoval pred pričetkom prvenstva takega uspeha.

V današnjem srečanju so sicer poljski reprezentanti zaigrali nekoliko slabše kot doslej. Kljub temu pa so, predvsem v drugem polčasu, zgradili nekaj odličnih akcij, eno izmed katerih je najboljši strelec prvenstva Lato izkoristil in z njim zapeljal usodo bivših svetovnih prvakov.

Vendar Brazilci niso razočarali, saj so prevladovali skoraj ves prvi polčas in so si pripravili tudi v nadaljevanju nekaj izrednih priložnosti (Rivelino je celo zadel vratnico). V nekaterih trenutkih so zaigrali tako hitro in duhovito, kot pred štirimi leti v Mehiki. Toda tudi v tem zadnjem srečanju so se pokazale stare hibe te reprezentacije: njeni napadalci so bili v preveč nespretni in jalovi. Trener Zagalo bo moral zato v prihodnosti zamenjati precej igralcev, če bo hotel, da se bo brazilska igra povrnila na visok standard. Edina, ki sta vse dosedanje tekme odigrala prepričljivo in zanesljivo sta bila branila Ze Maria in Francisco Marinho.

Tekma ni bila izredno napeta, čeprav sta se ekipi trudili, da bi zaposlili nasprotnika. Nedvomno se je pri tem poznala utrujenost iz prejšnjih nastopov. V začetku je prevladovala Brazilija, Poljaki pa so strnili sredino igrišča in tako onemogočili hitro prodiranje brazilskih krilcev. V drugem polčasu je bilo stanje podobno, južni Američani so se bolj pritiskali (zamenjali so krilca Ademira z napadalcem Mirandinho), da bi tako porabili celotni izkupicek. S tem se je

nevarno odprla obramba, kar je Lato s hitrim protinapadom spetno izkoristil.

Danes: ZRN — Nizozemska

MÜNCHEN, 6. — Svetovno nogometno prvenstvo se približuje svojemu zadnjemu dejanju. Jutri popoldne ob 17. uri bosta na Münchensko nogometno igrišče stopili državni reprezentanti Zah. Nemčije in Nizozemske, ki sta si po hudih bojih priborili pravico nastopa v finalnem kolu za osvojitve naslova svetovnega nogometnega prvaka, ki ga je branila Brazilija in za osvojitve dragocenega pokala FIFA.

KOLESARSTVO

Včeraj končni cilj v Zagrebu

Poslušny zmagovalec dirke po Jugoslaviji

V Zagrebu je zmagal Poljak Nowicki - Italijan Ditano tretji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 6. — Z današnje 13. etape od Ljubljane do Zagreba se je končala jubilejna 30. mednarodna kolesarska dirka po Jugoslaviji, ki jo je organiziral Slovenski kolesarski zveza. Včeraj je v Zagrebu zmagal Poljak Nowicki, Italijan Ditano tretji.

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 6. — Z današnje 13. etape od Ljubljane do Zagreba se je končala jubilejna 30. mednarodna kolesarska dirka po Jugoslaviji, ki jo je organiziral Slovenski kolesarski zveza. Včeraj je v Zagrebu zmagal Poljak Nowicki, Italijan Ditano tretji.

zvezo in ZDA vodi sovjetska reprezentanca z 90:75. Pri moških vodijo Sovjeti s 54:49, pri ženskah pa prav tako sovjetske atletinje s 36:26. Med važnejšimi rezultati je nov državni rekord Vojkova (SZ), ki je vrgl kroglo 20,69 m daleč.

NA PETKOVEM OBČNEM ZBORU ŠD PRIMOREC V TREBČAH

Vse moči usmerjene v ustanovitev mladinske nogometne enajsterice

Lepo število prisotnih, predvsem mladine - Izvoljenih novih 15 odbornikov - Posebna pohvala Marčelu Kralju za požrtvovalno delo

Športno društvo Primorec iz Trebeča je v petek zvečer priredilo 8. redni občni zbor, ki se ga je udeležilo veliko število članov. Še posebno razveseljevalo pa je bilo dejstvo, da je bilo na občnem zboru dokajšnje število mladine, kar kaže, da je društvo v tej skromni, toda aktivni in priključni vasi še vedno živo.

Najprej je spregovoril predsednik Tulo Možina, ki je na kratko orisal delovanje društva. Dejal je, da je sledilo društveno delovanje, dvema smernicama: aktivno športno delovanje z nastopom v nogometu in v odbojki; 2. sodelovanje pri organizaciji, in še posebno pomoč pri gradnji novega nogometnega igrišča. Predsednik Možina se je ob zaključku svojega govora zahvalil prisotnim za udeležbo, obenem pa se je zahvalil vsem tistim, ki so na kakršni koli način pomagali društvu. Novemu odboru pa je zaželel uspešno delo.

Nato je podal izčrpano poročilo tajnik društva Gilbert Kralj, ki je dejal, da je bilo delovanje društva v minuli sezoni pestro in tudi uspešno. Nogometno moštvo Primorca se je namreč v tretji amaterski kategoriji uvrstilo na odlično drugo mesto, poleg tega so nogometaši zasedli peto mesto na turnirju «Ronche». Nekateri igralci Primorca pa so celo igrali s slovensko reprezentanco, ki je na Proseku odigrala mednarodno prijateljsko tekmo proti ljubljanskim Olimpijcem. Razen tega je društvo nastopilo na športnih igrah in sodelovalo pri smučarskih tekmovanjih. Prisotne je opomnil na finančne in druge težave, s katerimi se je moral spoprijeti društvo med minulo sezono. Pri tem pa se je zahvalil vsem, ki so društvu priskočili na pomoč.

Blagajniško poročilo pa je podal Alfred Kralj. Pri najvažnejši točki petkovskega večera, to je pri ustanovitvi mladinske nogometne sekcije, se je razvila živahna diskusija. Marčelo Kralj je orisal važnost mladinske sekcije, saj ne bi mogel nogomet v vasi uspevati, ko bi ne imela članske ekipa širšega zaledja. Starejši nogometaši bodo morda prav kmalu nujno rabili nadomestitev, brez mladih sil pa bi bila nadaljnja nogometna aktivnost nemogoča. S tem se je seveda strinjala večina prisotnih. Odbornik Bruno Kralj, ki je živahno vodil diskusijo, pa je prisotne sočlil

pomoč. Še posebno pa je pohvalil delo Marčela Kralja, ki je v najvažnejši pripravi pomagal, da je odbojarska ekipa Sloge, v kateri ima Primorec največ zastopnikov, dosegla spodobnejše uspehe.

Blagajniško poročilo pa je podal Alfred Kralj. Pri najvažnejši točki petkovskega večera, to je pri ustanovitvi mladinske nogometne sekcije, se je razvila živahna diskusija. Marčelo Kralj je orisal važnost mladinske sekcije, saj ne bi mogel nogomet v vasi uspevati, ko bi ne imela članske ekipa širšega zaledja. Starejši nogometaši bodo morda prav kmalu nujno rabili nadomestitev, brez mladih sil pa bi bila nadaljnja nogometna aktivnost nemogoča. S tem se je seveda strinjala večina prisotnih. Odbornik Bruno Kralj, ki je živahno vodil diskusijo, pa je prisotne sočlil

JADRANJE

V organizaciji SPK Čupa

V juliju nov tečaj

Na društvenem prostoru Slovenskega pomorskega kluba Čupa v Sesljanu je v teh dneh vse živo. Mladi udeleženci jadrnega tečaja pridno osvajajo novo teoretično in praktično znanje o tem športu, obenem pa to, kar so se naučili, že tudi prekušajo na prvih regatah.

Enako kot prvi tečaj za starejše, je tudi tečaj za mlajše presegel tudi najbolj optimistična pričakovanja organizatorjev. Prijavilo se je toliko tečajnikov, da vseh niti niso mogli sprejeti, čeprav se je društvena «flota» povečala in šteje sedaj (poleg številnih zasebnih pilotov) šest klubskih jadrnic (in motorni gumak za trenerja).

Da bi omogočili odborniki SPK Čupa prav vsem, ki se zanimajo za jadranje, strokovno usposabljanje v tej panogi, bodo organizirali v juliju še en tečaj, na katerega pa bodo sprejeli le tiste, ki se bodo prijavili prvi, kajti zaradi omejenega števila razpoložljivih mest v jadrnicah bodo morali zamudniki ostati na kopnem.

Drugi tečaj v juliju bo trajal v dveh «delih» ob ponedeljku, 15. do petka, 19. t.m. in ob ponedeljku, 22. do petka, 26. t.m. Trajal bo vsak dan od 9. do 16. ure.

Interesente iz Trsta opozarjamo, da imajo iz mesta do Sesljanu udobno zvezo s parnikom (ki je cenejši od avtobusa), ki odhaja iz Trsta ob 8.20 (pristanje v Sesljanu točno pred društvenim prostorom SPK Čupa), zvečer pa pride v Trst ob 19.50.

Vsi, ki se zanimajo za vpis, lahko dobe informacije v jutranjih urah na telefonski številki 20-02-52 ali pa neposredno na društvenem prostoru v Sesljanu.

ŠPORT NA RADIU TRST A

S koncem svetovnega nogometnega prvenstva se konča tudi nedeljska oddaja «Sport in glasba». Današnja oddaja (od 18. do 19. ure) bo v glavnem posvečena sklepni dogodkom na olimpijskem stadionu v Münchnu in splošnemu obzoru prvenstva.

KOSARKA

TURNIR PRIJATELJSTVA

Zelo uspelo gostovanje kontovelskih športnikov pri mariborskem Marlesu

Poleg v košarki so se tržaški in mariborski tekmovalci pomerili še v minibasketu in v odbojki

Kontovelski športniki so uspešno zaključili prijateljsko športno srečanje v Mariboru. Ta pomembna športna prireditve je zelo dobro uspela, za kar gre zahvala mariborskemu klubu Marlesu, ki je poskrbel, da je vse poteklo v najboljšem redu.

Ob prihodu v Maribor je našim tekmovalcem in tekmovalkam sprejeto referent za šport pri Marlesu tov. Jože Ferjančič. Želel je, da bi se vsi počutili v njihovem krogu najboljše, vsem udeležencem turnirja pa, da bi do roba napolnili koše sreče, veselja in vspolnega zadovoljstva. Zaključil je z besedami, da prav prijateljstvo in sodelovanje odpirata meje in nas zbližujeta.

Ves popoldan so bila na programu razna športna srečanja. S tekmo v košarki med Kontovelom in Zeleničarjem iz Maribora se je uradno začel četrti «Turnir prijateljskega».

V tej tekmi je s precejšnjo lahkoto zmagal Zeleničar, ki sodi med najboljše klube v Sloveniji. Pokazal je zanimivo, hitro in dinamično igranje, proti kateri Kontoveli niso našli pravega protiroja.

Rezultat te prve tekme:

Kontovel - Zeleničar Maribor 40:71 (17:37)

Postava moštve je bila naslednja:

KONTOVEL: Čuk 1, Perini 6, Regent, Stare 1, I. Naberger 12, A. Naberger 1, K. Stare, Prašelj, Ukmar 9, Ivančič, Majovski, Ban 3, ZELENIČAR: Hois 11, Jurečko, Babovič, Petaj 10, Arklinc, Lah 34, Šerc 4, Totar 4, Kolenc, Križman 5, Rostohar 3, Šijanec.

Poleg teh dveh moštvev sta nastopila še domači Marles in Dravograd.

Izid srečanja 54:37 (18:16)

Tekma med Marlesom in Dravogradom je bila bolj izenačena, predvsem v prvem polčasu, ko sta se moštvi stalno izmenjavali v vodstvu. Šele v drugem polčasu so prevladali domači in strli žilav odpor nasprotnikov.

Istočasno so odigrala dekleta Kontovela prijateljsko tekmo v odbojki s sindikalno ekipo Marlesa. Igra je bila na zadovoljivem nivoju. Zmagovalec je bil znan šele po petih setih igre.

Kontovel - Marles 3:2 (15:12, 15:13, 14:16, 13:15, 15:11)

POSTAVI:

KONTOVEL: Kapun, Ban, Daneu D. K., in E. Stoka, Rupil, Černjava, Hrovatin, Gorjup in Majovski.

MARLES: Šarman, Dolinšek, Tančič, Pokrivac, Volmajer, Stiglič, Kliner, Koren in Medreja.

Na tem gostovanju so prišli na svoj račun tudi šahisti. Srečanje je potekalo v prostorih tovarne Marlesa. Za Kontovel so nastopili: Stare, Prašelj, Stoka, Čuk in Ukmar. V velikem presenečenju je zmagala pripadla našim šahistom, ki so premagali predstavništvo Marlesa z visokim izidom 8:5:1:5.

Naslednji dan je bila v Ljudskem vrtu na sporedu zopet košarka. Najprej je bil spopad za 3. mesto med Kontovelom in Dravogradom.

Dravograd - Kontovel 42:36 (21:16)

Kontoveli so morali še enkrat poraženi iz igrišča. Igrali so nepoznano in pod sposobnostmi, med-

tem ko so se nasprotniki borili za vsako žogo. Poraz je bil zaslužen.

DRAVOGRAD: Miklavc 10, Zimec 6, Melinc, Rebernik 3, Penšek 8, Sigmajster 7, Žižek 4, Pušnik 4. KONTOVEL: Stare C. 5, Regent, I. vantič, A. Naberger, Majovski, Perini 4, I. Stare, Čuk 3, Prašelj, Ban 13, I. Naberger 4, Ukmar 7.

Nato je sledil še veliki finale med Marlesom in Zeleničarjem. Izid:

28:39 (13:21)

Tekma je bila res vredna finala. Prisostvovali smo lepi in povezan ekipi, ki je navdušila precejšnje število gledalcev. Premoči Zeleničarja je trajala predvsem v prvem polčasu, medtem ko je bil drugi polčas bolj izenačen in dopadljiv. Zeleničar je zaslužen zmagal in osvojil prvo mesto.

Medtem so na bližnjem igrišču odigrali več tekem v minibasketu.

Kontovelski košarkarji so se zelo dobro odrezali, saj so zmagali v vseh treh tekmah.

Kontovel - Marles 52:13 (30:14)

Kontovel - Konus 29:21 (14:10)

Kontovel - Zeleničar 22:3 (10:1)

POSTAVA KONTOVELA: Daniell, Sedmak, A. Stare, Ukmar, Emili, Ban, Bukovec, M. Stare, P. Stare, Micheli.

Ob koncu srečanj je sledilo nagrajevanje. Vse ekipe so se zvrstile na košarkarskem igrišču v Ljudskem vrtu. Predsednik Marlesa dr. Franc Rostohar je izročil kapetanom ekip pokale, ki sta jih poklonili košarkarska zveza Slovenije in tovarna Marles.

Pokal prijateljstva je prejel mariborsko društvo Zeleničarja, medtem ko je vsaka ekipa minibasketa prejela spominsko plaketo.

L. H.

Trebensko športno društvo lah ko računa na zdrav naraščaj

NOGOMET

PRIMORSKA LIGA

V letošnji sezoni so vse ekipe vidno napredovale

Renčani so zaslužen osvojili prvo mesto

Letošnje tekmovalstvo v primorski nogometni ligi je postreglo s kvalitetnimi tekmami. Popolnoma jasno je, da kakovost iz leta v leto raste, prav tako pa je nogometni ekip vse več in več.

V novi sezoni se iz konske lige vrača po dolgih letih Tolmin in verjetno tudi Jadran iz Dekanov. Na novo pa je ustanovljen nogometni klub Lokev iz Divače.

Tudi v letošnji sezoni pogrešamo na nekaterih igriščih sanitarni in prostore, kjer bi se gostujoče moštvo lahko prebleklo. Prav tako bi bilo treba popraviti številna igrišča, ki so vse prej kot primerna, pa čeprav le za tekmovalstvo v Primorski nogometni ligi.

No pa si oglejmo, kako so se ekipe razvrstile v tem prvenstvu.

RENCE

Popolnoma zaslužen so osvojile prvo mesto, saj so vse prvenstvo najmanj nihale v formi. Že od petega kola dalje so bile ves čas na prvem mestu. Doživelo se le en poraz proti Piranu. Obramba je bila boljše del ekipe, saj je spomladaj prešla le sedem zadetkov. Danes raje v Renčah mladi rod nogometašev, ki s sistematičnim delom lahko še veliko doseže.

PIRAN

Moramo reči, da nas je ta ekipa precej razočarala. Verjetno so v letošnje prvenstvo šli precej lahkomiselno. To je še en dokaz, da je kvaliteta v primorski ligi zares napredovala.

PROLETER

S četrtim mestom niso dosegli cilja, ki so si ga zastavili. Za to je kriva predvsem uprava, ki ni znala zagotoviti potrebna finančna sredstva, tako da so igralci hodili na gostovanja celo na svojih stroške. Vsekakor slabo spravlja za telesnokulturne delavce v Postojni.

BRANIK

Osvojili so manj kot polovico možnih točk, toda kljub temu so od lani močno napredovali. Najbolj razveseljivo pa je dejstvo, da veliko pozornost posvečajo mladim nogometašem. Škoda le, da nimajo bolj ustreznega igrišča.

VOVICE

Z osvojitvijo šestega mesta v prvem letu tekmovalstva so presenetile prav vse in je to dobra spodbuda za bodočnost. Res pa je, da je h klubu pristopilo več znanih igralcev s trenerjem Vranjšem na čelu.

HRVATINI

Sele v spomladanskem delu, ko so resneje začeli delati z igralci, so zaigrali bolje. In se sedaj po kvaliteti sodijo precej višje.

TRANSPORT

Pred prvenstvom so si zastavili velike cilje kot je vsakokrat doslej, toda premalo je bilo prizadevanj, da bi cilji tudi dosegli.

BRDA

V prvi sezoni so dosegli kar lep uspeh, pa čeprav nimajo svojega igrišča in so vse tekme igrali v Novi Gorici.

PIVKA

Je eno najslabše organiziranih ekip. V klubu ne vzgajajo mladih nogometašev, kar ni nič kaj spodbudno.

VIPIVA

Izšla serija za evropsko prvenstvo v atletiki, ki bo jeseni v Rimu. Na zamki za 40 lir je prikazan skok s palico, na zamki za 50 lir pa tek. Na žalost pa moramo ugotoviti, da so italijanske športne znanke precej nezanimive, mnoge prireditelje zanimajo, ki so izšle leto po raznih prilikah, so na višji umetniški ravni.

KOMEN

Nabavili so kvalitetnega trenerja, a so vseeno med najslabšimi.

CESTA

V prvi sezoni ji ni uspelo kaj več od uvrstitve na zadnje mesto.

ŠPORT NA ZNAMKAH

EGIPT

Leta 1962 je bilo v Kairu na sporedu prvo afriško prvenstvo v namiznem tenisu. Na treh znakah trikotne oblike je prikazan obris vzhodne Afrike, žogica in športna palca. Leta 1968 je izšla znamka ob priliki prvega evropskega namiznotenškega prvenstva. Čudno je, da se nobena evropska država ni spomnila na ta dogodek. Prikazani so mreža, loparja in žogica.

Pred leti je bil zelo poznan mednarodni teniški turnir v Kairu? Te-

ga športnega dogodka zaradi vojnih zapletov danes ni več. Leta 1963, to je ob priliki 11. turnirja, je izšla znamka, na kateri sta prikazana igralci in Zemlja.

Leta 1962 je bilo v Kairu svetovno prvenstvo v streljanju. Tudi za to prireditve so izšle tri znamke trikotne oblike — na sredini je narisana tarča, na levi puška, na desni strani pa dvojezični napis. Na Nilu je že dolgo vrsto let na sporedu plavalno prvenstvo na dolge proge. Ta prireditve je vedno zbu-

jala veliko zanimanje, saj v tem športu prednjačijo prav Egipčani, v zadnjih časih pa tudi Jugoslavlani. Leta 1963 in 1965 sta izšli dve seriji s po eno znamko. Prva prikazuje stiliziran zemljevid Egipta, tekmovalca in zemeljsko oblo, na drugi pa sta znana egiptovska atleta pred začetkom tekmovalca.

Leta 1968 je bil v Kairu sedež četrtih vseafriških športnih iger. Na eni znamki je prikazan stadion, na drugi slavni tekmovalni konj Saadom čistokrvne arabske pasme, na tretji in največji znamki pa zemljevid severne Afrike, Arabskega polotoka in Bliznjega vzhoda — torej arabskih dežel.

Leta 1970 je izšla znamka za peto afriško prvenstvo v košarki ter znamka za nogometno prvenstvo. Iz tega lahko vidimo, da je Afrika povzela športne navade stare Evrope, saj so športni strokovnjaki ugotovili, da so take prireditve spodbuda za nadaljnji razvoj.

Končno je zadnja znamka, ki je izšla leta 1973 za veslaški festival v Luksorju. V ozadju so prikazana svetišča, v ospredju pa veslači. Kompozicija nas spominja na staro egiptovsko umetnost.

Ob koncu bi lahko še rekli, da je celotna zbirka zanimiva, in da si je skušala poštna uprava pridobiti svoj slog, ki se naslanja na staro umetnost, kateri pa je skušala dodati sodobno plastično obliko. Do danes izdane znamke lahko povsem pozitivno ocenimo.

EVROPA

Kljub temu, da se zdaj ukvarjamo z znamkami, ki so izšle v Afriki, ne smemo pozabiti na evropske filatelistične dogodke. V zelo kratkem času so izšle kar štiri serije, ki obravnavajo razne motive.

ALBANIJA — Še vedno je v ospredju zanimanje za svetovno nogometno prvenstvo. 25. aprila sta izšli serija 8 znamk in blok, ki pa sta brez velike umetniške vrednosti.

Oba ameriški, Azija, Afrika in Avstralijska, povezane preko satelita

petdeset kablov. Od tu so oddajali signale do poštnih central v Reinstingu pri Münchnu, ki razpolaga z dvema povezavama preko satelita z Afriko in Ameriko ter s tretjo povezavo proti Aziji.

petdeset kablov. Od tu so oddajali signale do poštnih central v Reinstingu pri Münchnu, ki razpolaga z dvema povezavama preko satelita z Afriko in Ameriko ter s tretjo povezavo proti Aziji.

3000 strokovnjakov je skrbelo za povezavo med nogometnimi stadioni in vsemi celinami

Centrala DOZ v Frankfurtu

Centrala DOZ v Reinstingu

Dva milijona in pol gledalcev je lahko neposredno sledilo nogometnim srečanjem desetega SP na stadionu: število televizijskih gledalcev po vsem svetu pa je presegalo milijardo, kar predstavlja rekord. Odgovornost za radijske in televizijske prenose je imel DOZ (Deutsche Olympia Zentrum — Nemški olimpijski center). V tem centru je zaposlenih približno tri tisoč strokov-

njakov, ki skrbijo za povezavo z radijskimi in televizijskimi postajami po vsem svetu. Tem pa je treba dodati še 1575 kronistov, ki so krog dodatni naložili za svetovno nogometno prvenstvo. Z vseh devetih nogometnih stadionov je semkaj vodilo sto

petdeset kablov. Od tu so oddajali signale do poštnih central v Reinstingu pri Münchnu, ki razpolaga z dvema povezavama preko satelita z Afriko in Ameriko ter s tretjo povezavo proti Aziji.

petdeset kablov. Od tu so oddajali signale do poštnih central v Reinstingu pri Münchnu, ki razpolaga z dvema povezavama preko satelita z Afriko in Ameriko ter s tretjo povezavo proti Aziji.

petdeset kablov. Od tu so oddajali signale do poštnih central v Reinstingu pri Münchnu, ki razpolaga z dvema povezavama preko satelita z Afriko in Ameriko ter s tretjo povezavo proti Aziji.

ZA REŠITEV IZ KLEŠČ DRUŽBENE IN GOSPODARSKE KRIZE

ZANIMIVI UKREPI VLADE V LIZBONI ZA NOVO USMERITEV GOSPODARSTVA

FRELIMO je v Mozambiku odprl «peto fronto» v pokrajini Zambesi

LIZBONA, 6. — Pod predsedstvom generala De Spinoles se je sestal državni svet, kateremu je predsednik vlade Adelino De Palma Carlos poročal o gospodarskih ukrepih začasne demokratične vlade. Razpravljali so tudi o drugih stvareh in, po mnenju uglednega tiskarja «Ex-presso», o možnosti Carlosove ostavke. Predsednik začasne vlade je namreč uredniku tiskarja izjavil, da je bolan in truden. Iz poluradnih krogov poudarjajo, da sedanja začasna zakonodaja ne predvideva vladne krize v primeru ostavke njenega predsednika, zato domnevajo, da bo — v tem primeru — bil imenovan le nov premier. Govori se že o mladem socialdemokratskem ministru, odvetniku Sa' Carneiru.

Brez dvoma bo portugalsko javno mnenje široko komentiralo in razpravljalo o vladnih gospodarskih ukrepih. Njihov namen je namreč preprečiti gospodarsko krizo, ki tare Portugalsko ne manj kot ostale evropske države in Italijo, vendar je — vsaj po prvih informacijah — pristop novih portugalskih vladnih moči do tega problema zelo različen od onega, ki ga — na primer — poznamo v Italiji.

Vlada bo svoje gospodarske ukrepe objavila in pojasnila v prihodnjih dneh. Za sedaj je minister za koordinacijo gospodarskih pobud Vieira de Almeida na tiskovni konferenci orisal najpomembnejše.

«Zaščitili in spodbujali bomo zasebno pobudo», je dejal minister, «vendar si pričakujemo, da bodo podjetniki spoštovali shemo razvoja, ki ga je pripravila vlada. Enako velja tudi za naložbe tujega kapitala».

Poseben cilj portugalske vlade je zagotoviti samostojnost srednje in male industrije, ki jo je kriza še posebej prizadela. Zato je ustanovljen poseben zavod za industrijsko restrukturo v tem sektorju. Namen tega zavoda bo spodbujati to industrijsko dejavnost z raznimi podporami in drugimi kreditnimi ter davčnimi olajšavami.

Za druge industrijske dejavnosti pa bodo v Lizboni ustanovili poseben državni finančni holding (imeval se bo Zavod za industrijsko spodbujanje), ki bo urejal državni poseg v gospodarstvu.

Država bo skratka skrbela za

lastne finančne soudeležbe, a samo skladno s svojim razvojnimi načrtom. Tudi za tuje industrijske naložbe namerava država nadzorovati njihove smotre in jih bo podpirala samo, če bodo sprejeti cilji tega načrta.

Almeida je orisal nato ukrepe, ki bolj od blizu zanimajo prebivalstvo. Vlada bo uvedla nov režim cen, ki pa za sedaj še ni znan. Objavila pa je dekret o stanovanjskih gradnjah.

Gre za pomemben dekret, če pomislimo, da je 250 tisoč Portugalcev zaposlenih v gradbeništvu. Namen vlade je zagotoviti državljanom ceno stanovanja in preprečiti spekulacijo. V ta namen je sklenila poseči z dvema ukrepoma: za obstoječa stanovanja namerava z zakonom določiti višino «zmrznjenih» najemnin, medtem ko namerava z gradbenim zakonom preprečiti spekulativne gradnje.

Preprosteje povedano, je dejal Almeida, gradbena spekulacija se ne bo izplačala, ker jo vlada namerava urejati tudi z določanjem gradbenih shem.

Sklenili so tudi investirati milijardo escudov v «načrt za Azore»: gre za širokopotezen načrt, po katerem naj bi na Azorskih otokih razvili ekstenzivno živinorejo in izpeljano kmetijsko dejavnost. Azori so bili namreč eden izmed najslabše razvitih področij Portugalske.

Vlada je sklenila tudi zvišati plače državnim uradnikom, a le po načelu socialne pravičnosti. Nižjim uradnikom bodo plače zvišali za 42 odstotkov, najvišjim pa za 15 odstotkov. Vsem bodo priznali pravico do trinajste plače.

Medtem so sindikati zabeležili prvi uspeh. Po večdnevni stavki, ki je blokirala v lizbonskem pristanišču nad 80 tovornih ladij, so brodarji priznali osebo plačan dopust in nekatero mezdno izboljšavo.

Vlada je obvestila javnost tudi o usodi angleške zloglasne politične ideje DGS (prej PIDE). Tisoč visjih in srednjih funkcionarjev je zaprl in jim bodo solisti. Uradnike in bolne agente pa so izpustili na časovno svobodo, vendar jih odo «preverili».

Se zadržaj vest, tokrat iz Mozambika. Predsednik osvobodilne voj-

ske FRELIMO, Samora Machel je sporočil, da je njegova gverilska vojska odprla «peto fronto» v gospodarsko zelo pomembni pokrajini Zambesi, kjer portugalske družbe izkoriščajo plantaže čajevca. FRELIMO je izvedel na tem področju mobilizacijo in zbral 2000 novih borcev.

Machel je dejal, da se bo boj nadaljeval do neodvisnosti in da ne ve, kdaj se bodo pričela pogajanja z lizbonsko vlado.

WASHINGTON, 6. — Kljub izredno toplemu sprejemu, ki ga je bil ameriški predsednik deležen na Bliznjem vzhodu in uspehu, ki ga je imel na potovanju po Bliznjem vzhodu, se nejevolja Američanov zaradi Nixonove notranje politike ni zmanjšala. Iz zadnje ankete zaveda za raziskovanje javnega mnenja Gallup izhaja, da kar 61 odst. anketiranih nasprotuje predsedniškovi politiki in le 26 odst. jo odobrava.

PANEVROPSKA KONFERENCA O ČILU V PARIZU

Moralni pritisk na Pinochetovo junto in aktivna solidarnost s čilskim ljudstvom

Craxi zahteval obsodbo ZDA, zaradi podpore golpističnim generalom

PARIZ, 6. — Danes popoldne se je v pariški kongresni palači začela panevropska konferenca za solidarnost s čilskim ljudstvom, na kateri so prisotni vsi predstavniki čilskih odporniških sil in zastopniki levčarskih organizacij 18 evropskih držav ter levčarskih strank in sindikatov 12 držav.

V uradni čilski delegaciji so hčerka umorjenega predsednika Allendeja Beatriz, Carlos Altamirano (PS), Manuel Canteiro (KP), Bo-sco Para (demokratska levica), Juan Vega (MAPU), Pablo Marti-nez (MIR), Arcalals Coronel (radikalna stranka) in Jorge Arate, tajnik koordinacijskega odbora čilske levice v Evropi.

Pobudo za konferenco je dal francoski odbor za solidarnost s Čilom, v katerem so predstavniki socialistične in komunistične stranke, sindikalnih organizacij in mladinskih gibanj. Namen konference je izvajati moralni pritisk na santiaško vlado in doseči polarizacijo evropskega javnega mnenja na čilsko vprašanje ter zahtevati odpravo presilje in samovoljnih aretacij, spoštovanje človekovega dostojanstva in pravice ter priznanje najosnovnejših državljanskih, demokratičnih in sindikalnih svobod.

Zasedanje je odprl francoski komunistični voditelj Etienne Fajon. Delegati bodo zasedali tudi ponoči, delo pa bodo zaključili jutri popoldne, ko bo spregovoril voditelj francoske socialistične stranke Mitterrand.

Med današnjim zasedanjem je v imenu italijanske socialistične stranke govoril podtajnik Bettino Craxi, ki je uvodoma poudaril, da je deset mesecev po vojaškem državnem udaru tragedija čilskega ljudstva še vedno eno od najakutnejših vprašanj. «To je boj — je dejal — ki ga vodijo pogumni in dosledni ljudje in ki imajo podporo v vsem svetovnem demokratičnem javnem mnenju. Ko sem pred deseti meseci kot član delegacije socialistične internacionale položil šop cvetja na Allendejev grob, sem v oči ljudi bral strah in sovraštvo do junte, a tudi do stanovitosti, ponos in zaupanje v boljšo bodočnost».

Socialistični podtajnik je še poudaril, da od dne državnega udara do danes golpistični generali niso pridobili med ljudstvom niti trohice zaupanja in prav tako so doživeli hud poraz v zunanji politiki. Ni jim uspelo doseči notranje normalizacije in državo pesti še hušja gospodarska kriza kot pod Allendejem. Sprčo svoje slabosti so bili prisiljeni zaostri prepričilo in udariti tudi po tistih, ki so ob državnem udaru pokazali neprizadetost, slabost in celo odobravanje.

Craxi je nato govoril o ciljih, ki si jih mora zastaviti konferenca. Na prvem mestu — je poudaril socialistični voditelj — moramo

preprečiti, da se fašistična čilska junta izkoplje iz osamljenosti; o-krepiti moramo pomoč čilskemu odporniški gibanju; dvigniti evropsko javno mnenje; da nastopi proti političnim procesom; doseči mednarodno akcijo proti ZDA. «V tej državi — je poudaril govornik — so sile, ki so si umazale roke s krvjo čilskega ljudstva».

Ob koncu je Sraxi še dejal, da se razvoj mednarodnega sodelovanja ne sme krepiti za ceno pravic narodov do svobode in neodvisnosti. Temu je še prabil, da je avtoritativnost nalezljiva bolezen in da morajo demokratične sile v svetu izredno paziti, da se ne razpase.

BOLEZEN JE SEDAJ RESNO TVEGANJE

Skoraj izčrpane zaloge zdravstvenega materiala

V zadnjem trenutku rešena življenja otrok v neapeljski bolnišnici

NEAPELJ, 6. — Medtem ko se Rumorjeva vlada pripravlja, da bo enkrat napolnila blagajne zavoda za zdravstveno zavarovanje, ki dolgujejo italijanskim bolnišnicam nič manj kot 3000 milijard, so v Neaplju le za silo uspeli rešiti pekoče vprašanje plastičnih ventilov «pudenž», ki so nujno potrebni za zdravljenje otrok.

Zgodilo se je namreč, da so v bolnišnici «Santobono» v Neaplju ostali brez teh ventilov. Zaradi tega je življenje otrok, ki bolehalo za hidrocefalijo, bilo v resni nevarnosti.

Z velikim občutkom za človečnost je namreč carina ustavila na meji zalogo teh ventilov, ker skladno z vladnimi ukrepi družba, ki te zdravstvene naprave uvaža iz tujine, ni plačala predvidene polovične kavnice. Le s težavo in nekaj-dnevno zamudo je družbi COMESA uspelo najti ustrezno vsoto, ki so jo že položili v blagajne državne banke. Tako je carina končno dovolila uvoz tega neobhodno potrebne materiala, ki ga že odpravljajo z letali v Neapelj.

Na ta način je neapeljski otroški bolnišnici uspelo — za nekaj dni — rešiti položaj, toda več kot 3600 bolnikov tvega svoje življenje, če vprašanje ne bodo rešili na smotnejši način. Na to je opozoril predsednik združenja ASTRU, ki se ukvarja z zdravstvenimi instrumenti in aparaturnami, dr. Vicario, ki je dejal, da v Italiji začena pomanjkanje naprav za zdravljenje pacientov, ki so se ponesrečili na delu ali pri prometnih nesrečah. «Nimamo skoraj več posod za kri in plazmo, steklenih posod za fleboklize, skoraj popolnoma izčrpana je zaloga umetnih src».

Vicario je zato pozval predsednika republike Leoneja, naj poseže pri vladi z zahtevo po ustanovitvi posebnega zdravstveno-znanstvenega sklada za nujne posege ter obenem omogoči izplačilo 200 milijard, kolikor znašajo terjatve specializiranih podjetij, ki so že na robu stečaja.

kom namerava sedaj vlada zbrati tisoče milijard, ki so potrebni za «trenutno sanacijo» tega stanja, vendar ni jamstev, da se že v kratkem ne bo ponovil isti primer, če vlada ne bo pristopila k resni zdravstveni reformi. Prvi ukrep na tej poti bi morala biti ukinitve vseh bolniških blagajn in poenotenje vsega zdravstvenega sistema, ki — tak kot je — sploh ni več učinkovit, ne potreben.

POMEMBEN SKLEP KOPRSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

5 milijard dinarjev za razvoj kmetijstva na Koprskem

Modernizirali in razširili bodo kmetijske površine, nakupili sodobno mehanizacijo in zgradili nekaj novih obratov - Dobri rezultati v industriji

KOPER, 6. — Koprška občinska skupščina je na redni seji razpravljala o gospodarskem položaju. Ugotovili so razmeroma dobre rezultate v industriji, medtem ko bo potrebno posvetiti kmetijstvu več pozornosti. V zvezi s tem so sprejeli družbeni dogovor za razvoj kmetijstva. V osnovna sredstva bodo vložili 5.400 milijonov dinarjev, v obratna sredstva pa 340 milijonov dinarjev. S temi sredstvi bodo modernizirali in razširili kmetijske površine, nakupili sodobno mehanizacijo in zgradili nekaj novih obratov. Na račun bodo prišli tudi zasebni kmetovalci - kooperaterji, saj jim bodo omogočili zelo ugodne pogoje kreditiranja (3-odstotna obrestna mera).

RAZŠIRITEV CIMOSA

KOPER, 6. — Koprski CIMOS, ki so ga ustanovili Tomos, Iskra in Ci-

troen, je pred najpomembnejšo fazo svojega razvoja. Najpomembnejši objekt — tovarno avtomobilov v Šempetru pri Novi Gorici — so že začeli graditi. Hkrati bodo letos začeli graditi tudi tovarno za proizvodnjo avtomobilskih delov v Buzetu, v Kopru pa razvojno upravno središče in proizvodne zmogljivosti za notranjo avtomobilsko opremo in specialna vozila. Pogodbe za vse naložbe so že podpisali. V vsoti 285 milijonov je udeležba jugoslovanskih partnerjev 51 odst., Citroena pa 49 odst. Po izgradnji vseh teh objektov se bo povečala proizvodnja avtomobilov od sedanjih 6 tisoč na 22 tisoč letno.

ZA TURISTE JE POVSOD ŠE DOVOLJ PROSTORA

PORTOROŽ, 6. — Čeprav je v zadnjih dneh nekoliko živahnije turistični vrvež, je v vseh turističnih središčih Primorske dovolj prostora za nove goste. Še najbolj zasedene v zimski sezoni so v Simono-zem zalivu (okrog 70 odst.), medtem ko je drugod zasedenost le nekaj nad 50-odstotna. O vzrokih, zakaj slabše turistične sezone, smo že večkrat govorili. Mimo slabega vremena je tu na prvem mestu splošna gospodarska kriza, svoj delež pa ima tudi svetovno nogogetno prvenstvo, tako da lahko po osmem juliju pričakujemo večji obisk, zlasti iz Zahodne Nemčije.

Hotelska podjetja premagujejo sedanje težave z delnimi popusti. Na Belvederju nad Izolo stane na primer dvodnevni vikend za obiskovalca 260 dinarjev, za daljše bivanje pa so še večji popusti. Če se razmere ne bodo v kratkem spremenile, bodo morala iti po tej poti tudi druga gostinska podjetja.

Kljub skromnemu obisku domačih in tujih turistov, pa se na obali in v notranosti vrstijo številne kulturne prireditve. V petek zvečer je gostovala v portoroškem auditoriju ljubljanska Opera z Bizetovo Carmen. Predstava je kljub manjšim tehničnim spodbujanjem lepo uspela in tudi obisk je bil zadovoljiv.

V nedeljo bo v Lipici v popoldanskem urah tradicionalni piknik. Nastopil bo ansambel Toneta Žagarja s pevko Jožico Svete. Nadalje bo v nedeljo ob 21. v hotelu Metropol v Portorožu zaključek mednarodnega plesnega turnirja. Nastopilo bo 15 parov iz dvajstih držav. V torek pa bo gostoval v Portorožu slovi-tovski ansambel Donski kozaki.

PRENOVITEV RESTAVRACIJE «TRI VDOVE»

PIRAN, 6. — V Piranu so odpu-prenovljeno restavracijo «Tri vdove». To je zdaj okusno opremljen lokal (na Puntji) v primorskem slogu, ki ima 65 notranjih in 126 zunan-
nih sedežev. V glavnem bodo po-stregli gostom z ribjimi specialite-tami.

L. O.

čitajte
PRIMORSKI
DNEVNIK

PROCES ZARADI UMORA FAŠISTA FALVELLE V SALERNU

Marinijevi branilci o enostranski preiskavi proti mladim anarhistom

Odvetnik Spazzali meni, da ni pravih dokazov o krivdi že več let zaprtega obtoženca

VALLO DELLA LUCANIA, 6. — Na sedemnajstem zasedanju procesa proti anarhistu Mariniju, ki ga tožijo, da je ubil fašista Falvello med nekim pretepom v Salernu, je spregovoril odvetnik Giuliano Spazzali iz Milana. Spazzali brani anarhista, za katerega je javni tožilec dr. Zarra zahteval nič manj kot 18 let zaporne kazni.

Pred začetkom zasedanja porotnega sodišča, ki sta se ga udeležila tudi Marinijeva prijatelja, i-gralca Franca Rame in Dario Fo, je Marinio ocenil govor javnega tožilca z izjavo, v kateri je strnil

svoje nezaupanje do državnega resnijskega kolega, ki ga skuša streti s svojo težo in zagrenjenost zaradi pristranosti policijske preiskave. «Sploh me ne brigajo zahteve javnega tožilca», je dejal Marinij, «če nekaj let v zaporu čaka na zaključek procesa (bil je že nekajkrat odložen s tehniko, ki zelo spominja na «fero Valpreda»), «ker menim, da je ves proces le sredstvo mojega boja proti meščanskemu pravu».

Zatem je odv. Giuliano Spazzali govoril štiri ure. Za njim bodo govorili še ostali branilci — Piscopo, Pisa, Terracini in Battello.

Spazzali je najprej napadal sistem vse preiskave, ki dokazuje, da policijo v Salernu ni zanimal pravi morilec fašista Falvelle, pač pa se je zadovoljila, ko ji je Marinij padel v roke. Od tistega trenutka dalje, je dejal Spazzali, so preiskavo vodili v prepričanju, da imajo «krivca» za javnost, ki ustreza politični shemi nasprotnih ekstremizmov. Zato je preiskava očitno pomanjkljiva, kot dokazujejo raz-prava sama in dejstvo, da sploh ni nihče obtožil fašistov, ki so Marinija in druge anarhiste napadli.

Spazzali je namreč mnenja, da so salernitanski fašisti (znani, med drugim, zaradi svoje agresivnosti in po tem, da jim sploh ni nihče nikoli stopil na prste) napadli Marinija in njegove tovaršice, na ulici, policija pa je Marinija aretirala in obtožila za umor Falvelle samo na osnovi najdbe njegovih očal in noža. To je vsekakor premalo, je dejal Spazzali in se vprašal, kako je mogoče, da sodišče sploh ni iskalo vseh prič, kakor tudi, zakaj ni razčistilo pričevanja nekega meščana, Landija po imenu, ki je po-roti dejal, da pozna pravega morilca in da to ni Marinij. Spazzali je zaključil svoja izjavanja z oceno nastopov javnega tožilca dr. Zarre, ki je iz Marinija hotel ustvariti novo «anarhistično pošast» in je zato kraj Vallo di Lucania spremenil v zasedeno mesto, pri razpravi pa dokazal, da gleda še bolj na desno kot zastopnika prizadete stranke, misovska odvetnika poslanec De Marsico in dr. Gassani.

NOVI DELHI, 6. — Tatvina ura-na v jedrskem centru v Jagudi (rudo so nato prodali neki drugi

Predstava v cirkusu Togni: tako je karikaturist Forattini prikazal krizo italijanske pošte